

Letno poročilo 2022

Skupina kritnih skladov
Moji skladi življenjskega cikla

Maribor, 27. 2. 2023

SAVA
POKOJNINSKA

Nagovor uprave.....	12
Uvodna predstavitev	13
Izjava uprave.....	15
Mnenje pooblaščenega revizorja	16
Mnenje nosilke aktuarske funkcije.....	19
Mnenje Odbora zavarovancev	21
Poslovno poročilo skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla	22
I. Splošna pojasnila k skupini kritnih skladov.....	22
1 Dodatno pokojninsko zavarovanje	22
2 Obveščanje javnosti.....	24
3 Tveganja, povezana z rusko ukrajinskim konfliktom	24
II. Poslovno poročilo kritnega sklada z delniško naložbeno usmeritvijo	
Moj dinamični sklad	25
1 Naložbeni cilji, strategije, politike v preteklem letu	25
2 Vrednost enote premoženja in donosnost kritnega sklada	26
3 Število zavarovancev	28
4 Aktivnosti upravljavca, pogoji in okolje delovanja kritnega sklada.....	28
5 Vstopni in izstopni stroški, upravljavska provizija in drugi stroški	31
6 Skrbniška provizija in drugi stroški skrbniške banke	32
7 Izbrani kazalniki	32
III. Poslovno poročilo kritnega sklada z mešano naložbeno usmeritvijo	
Moj uravnoteženi sklad	34
1 Naložbeni cilji, strategije, politike v preteklem letu	34
2 Vrednost enote premoženja in donosnost kritnega sklada	35
3 Število zavarovancev	36
4 Aktivnosti upravljavca, pogoji in okolje delovanja kritnega sklada.....	37
5 Vstopni in izstopni stroški, upravljavska provizija in drugi stroški	39
6 Skrbniška provizija in drugi stroški skrbniške banke	40
7 Izbrani kazalniki	41
IV. Poslovno poročilo kritnega sklada z obvezniško naložbeno usmeritvijo	
Moj zajamčeni sklad	43
1 Naložbeni cilji, strategije, politike v preteklem letu	43
2 Vrednost enote premoženja in donosnost kritnega sklada	44
3 Število zavarovancev	46
4 Aktivnosti upravljavca, pogoji in okolje delovanja kritnega sklada.....	47
5 Vstopni in izstopni stroški, upravljavska provizija in drugi stroški	49
6 Skrbniška provizija in drugi stroški skrbniške banke	50

7	Izbrani kazalniki	51
Računovodsko poročilo skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla		53
V. Računovodsko poročilo skupine kritnih skladov		53
1	Računovodski izkazi skupine kritnih skladov	53
2	Pojasnila k računovodskim izkazom skupine kritnih skladov	55
2.1	Izhodišča za pripravo računovodskih izkazov	55
2.2	Novo sprejeti standardi in pojasnila	55
2.3	Računovodske usmeritve in politike	58
2.3.1	Metode vrednotenja postavk v računovodskih izkazih	58
2.3.2	Vpliv sprememb računovodskih usmeritev in vrednotenja	65
2.4	Pomembni dogodki po datumu obračunskega obdobja	65
2.5	Pojasnila k izkazu finančnega položaja	66
2.6	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	72
2.7	Druga pojasnila	75
2.7.1	Stroški, ki bremenijo skupino kritnih skladov	75
2.7.2	Medsebojna razmerja med skladi skupine kritnih skladov	76
2.7.3	Izpostavljenost do upravljavca in povezanih oseb	76
2.7.4	Izpostavljenost do skrbnika in z njim povezanih oseb	77
VI. Računovodsko poročilo kritnega sklada z delniško naložbeno usmeritvijo		
Moj dinamični sklad		78
1	Računovodski izkazi kritnega sklada Moj dinamični sklad	78
2	Pojasnila k izkazu finančnega položaja	82
2.1	Glavna tveganja in negotovosti	86
2.1.1	Tržna tveganja	86
2.1.2	Obrestno tveganje	87
2.1.3	Valutno tveganje	88
2.1.4	Tveganje padca tržnih cen	89
2.1.5	Kreditna tveganja	90
2.1.6	Tveganja glede trajnosti	91
2.1.7	Likvidnostna tveganja	92
2.1.8	Operativna tveganja	93
2.2	Čista vrednost sredstev kritnega sklada	93
2.3	Izpostavljenost naložb kritnega sklada	94
2.4	Naložbene nepremičnine	95
2.5	Zastava in posojanje premoženja kritnega sklada	95
2.6	Vrednosti obveznosti do članov v mirovanju	95
3	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	96

3.1	Roki in način pripisovanja doseženega dobička kritnega sklada	97
3.2	Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami	98
3.3	Vplačane premije.....	98
3.4	Izplačane odkupne vrednosti	99
3.5	Prenosi premoženja med izvajalci pokojninskih načrtov	99
3.6	Prenosi premoženja med kritnimi skladi skupine kritnih skladov	99
3.7	Rezultat poslovanja	99
4	Pojasnila k izkazu premoženja.....	100
4.1	Upravljavska provizija posameznega investicijskega sklada	100
4.2	Alternativni investicijski skladi	100
VII.	Računovodsko poročilo kritnega sklada z mešano naložbeno usmeritvijo	
	Moj uravnoteženi sklad	101
1	Računovodski izkazi kritnega sklada Moj uravnoteženi sklad	101
2	Pojasnila k izkazu finančnega položaja	105
2.1	Opis glavnih tveganj in negotovosti	109
2.1.1	Tržna tveganja	109
2.1.2	Obrestno tveganje	110
2.1.3	Valutno tveganje	111
2.1.4	Tveganje padca tržnih cen	112
2.1.5	Kreditna tveganja	113
2.1.6	Tveganja glede trajnosti	115
2.1.7	Likvidnostna tveganja	116
2.1.8	Operativna tveganja	116
2.2	Čista vrednost sredstev kritnega sklada	117
2.3	Izpostavljenost naložb kritnega sklada	117
2.4	Naložbene nepremičnine	118
2.5	Zastava in posojanje premoženja kritnega sklada	118
2.6	Vrednosti obveznosti do članov v mirovanju	118
3	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	119
3.1	Roki in način pripisovanja doseženega dobička kritnega sklada	120
3.2	Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami	120
3.3	Vplačane premije.....	121
3.4	Prenosi premoženja med izvajalci pokojninskih načrtov	122
3.5	Prenosi premoženja med kritnimi skladi skupine kritnih skladov	122
3.6	Rezultat poslovanja	122
4	Pojasnila k izkazu premoženja	122
4.1	Upravljavska provizija posameznega investicijskega sklada	122

4.2	Alternativni investicijski skladi	123
VIII.	Računovodsko poročilo kritnega sklada z obvezniško naložbeno usmeritvijo	
	Moj zjamčeni sklad	124
1	Računovodski izkazi kritnega sklada Moj zjamčeni sklad	124
2	Pojasnila k izkazu finančnega položaja	129
2.1	Opis glavnih tveganj in negotovosti	136
2.1.1	Tržna tveganja	136
2.1.2	Obrestno tveganje	137
2.1.3	Valutno tveganje	138
2.1.4	Tveganje padca tržnih cen	139
2.1.5	Kreditna tveganja	140
2.1.6	Tveganje glede trajnosti	142
2.1.7	Likvidnostna tveganja	143
2.1.8	Operativna tveganja	143
2.2	Čista vrednost sredstev kritnega sklada	144
2.3	Izpostavljenost naložb kritnega sklada	144
2.4	Naložbene nepremičnine	145
2.5	Zastava in posojanje premoženja kritnega sklada	145
2.6	Vrednosti obveznosti do članov v mirovanju	145
2.7	Doseganje zjamčene donosnosti	145
3	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	146
3.1	Roki in način pripisovanja doseženega dobička kritnega sklada	148
3.2	Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami=	148
3.3	Vplačane premije	149
3.4	Izplačane odkupne vrednosti	149
3.5	Prenosi premoženja med izvajalci pokojninskih načrtov	150
3.6	Prenosi premoženja med kritnimi skladi skupine kritnih skladov	150
3.7	Rezultat poslovanja	150
4	Pojasnila k izkazu premoženja	150
4.1	Upravljavska provizija posameznega investicijskega sklada	150
4.2	Alternativni investicijski skladi	151

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Pokojninski načrt	22
Preglednica 2: Skladi in naložbena politika	23
Preglednica 3: Moj zjamčeni sklad, izpostavljenost do izdajateljev iz Ruske federacije, v evrih	24
Preglednica 4: Ciljna strateška porazdelitev sredstev	25
Preglednica 5: VEP na začetku in na koncu leta	26
Preglednica 6: Letna donosnost od ustanovitve sklada	27
Preglednica 7: Struktura po spolu in starosti	28
Preglednica 8: Spremembe v letu	28
Preglednica 9: Prenosi v letu	28
Preglednica 10: Gibanje primerjalnih indeksov.....	29
Preglednica 11: Gibanje donosnosti 10-letnih državnih obveznic	29
Preglednica 12: BDP, inflacija in brezposelnost	30
Preglednica 13: Izbrani kazalniki poslovanja	33
Preglednica 14: Ciljna strateška porazdelitev sredstev	34
Preglednica 15: VEP na začetku in na koncu leta	35
Preglednica 16: Letna donosnost od ustanovitve sklada	36
Preglednica 17: Struktura po spolu in starosti	36
Preglednica 18: Spremembe v letu	37
Preglednica 19: Prenosi v letu	37
Preglednica 20: Gibanje primerjalnih indeksov.....	38
Preglednica 21: Gibanje donosnosti 10 letnih državnih obveznic.....	38
Preglednica 22: BDP, inflacija in brezposelnost	39
Preglednica 23: Izbrani kazalniki poslovanja	42
Preglednica 24: Ciljna strateška porazdelitev sredstev	43
Preglednica 25: VEP na začetku in na koncu leta	44
Preglednica 26: Letna donosnost od ustanovitve sklada	46
Preglednica 27: Struktura po spolu in starosti	46
Preglednica 28: Spremembe v letu	47
Preglednica 29: Prenosi v letu	47
Preglednica 30: Gibanje primerjalnih indeksov.....	48
Preglednica 31: Gibanje donosnosti 10 letnih državnih obveznic.....	48
Preglednica 32: BDP, inflacija in brezposelnost	49
Preglednica 33: Izbrani kazalniki poslovanja	52
Preglednica 34: Zbirna bilanca stanja.....	53
Preglednica 35: Zbirna bilanca izkaz poslovnega izida	54
Preglednica 36: Struktura sredstev	66
Preglednica 37: Pregled finančnih naložb glede na način vrednotenja	67
Preglednica 38: Dolgoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja	67
Preglednica 39: Kratkoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja	67
Preglednica 40: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje	67
Preglednica 41: Prikaz oblikovanih kreditnih izgub.....	68
Preglednica 42: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti.....	69
Preglednica 43: Gibanje finančnih naložb na ravni 3	69
Preglednica 44: Struktura terjatev	70
Preglednica 45: Struktura denarnih sredstev in ustreznikov	70
Preglednica 46: Rezervacije za zavarovanja	71
Preglednica 47: Struktura rezervacij za zavarovanja.....	71
Preglednica 48: Gibanje rezervacij za zavarovanja	71

Preglednica 49: Ročnost rezervacij za zavarovanja	71
Preglednica 50: Poslovne obveznosti	72
Preglednica 51: Struktura finančnih prihodkov	72
Preglednica 52: Struktura prihodkov od naložbenih nepremičnin	73
Preglednica 53: Struktura finančnih odhodkov	73
Preglednica 54: Struktura odhodkov naložbenih nepremičnin	74
Preglednica 55: Struktura odhodkov v zvezi u upravljanjem in poslovanjem	74
Preglednica 56: Medsebojna razmerja med skladi	76
Preglednica 57: Izpostavljenost do upravljavca	76
Preglednica 58: Izpostavljenost do povezanih oseb delodajalca, ki financira PN	77
Preglednica 59: Izpostavljenost do skrbnika	77
Preglednica 60: Bilanca stanja	78
Preglednica 61: Izkaz poslovnega izida	79
Preglednica 62: Izkaz pripisa dobička	80
Preglednica 63: Izkaz denarnih tokov	81
Preglednica 64: Izkaz premoženja	82
Preglednica 65: Struktura sredstev	82
Preglednica 66: Delitev finančnih sredstev po ročnosti	83
Preglednica 67: Gibanje finančnih naložb	83
Preglednica 68: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje	84
Preglednica 69: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti	84
Preglednica 70: Gibanje finančnih naložb na ravni 3	84
Preglednica 71: Rezervacije za zavarovanja	85
Preglednica 72: Struktura rezervacij za zavarovanja	85
Preglednica 73: Gibanje rezervacij za zavarovanja	85
Preglednica 74: Ročnost rezervacij za zavarovanja	86
Preglednica 75: Poslovne obveznosti	86
Preglednica 76: Delež naložb po vrstah	87
Preglednica 77: Podatki o obrestni občutljivosti	88
Preglednica 78: Podatki o valutni občutljivosti	88
Preglednica 79: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2022	89
Preglednica 80: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2021	89
Preglednica 81: Struktura naložb v dolžniške vrednostne papirje po bonitetni oceni	90
Preglednica 82: Povprečna ESG ocena kritnega sklada MDS	92
Preglednica 83: Seznam izključitvenih panog	92
Preglednica 84: Čista vrednost sredstev	93
Preglednica 85: Izdajatelji, do katerih je KS izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev 2022	94
Preglednica 86: Izpostavljenost do skrbnika 2022	94
Preglednica 87: Izpostavljenost do posameznega delodajalca, ki financira PN 2022	95
Preglednica 88: Struktura finančnih prihodkov	96
Preglednica 89: Struktura finančnih odhodkov	97
Preglednica 90: Struktura odhodkov v zvezi u upravljanjem in poslovanjem	97
Preglednica 91: Podatki o sklenjenih poslih s povezanimi osebami v letu	98
Preglednica 92: Izpostavljenost do skrbnika in upravljavca	98
Preglednica 93: Vplačane premije	98
Preglednica 94: Odkupne vrednosti rednega in izrednega prenehanja	99
Preglednica 95: Enkratni dvig sredstev	99
Preglednica 96: Prenosi med izvajalci	99
Preglednica 97: Prenosi med skladi	99
Preglednica 98: Upravljavska provizija za odprte investicijske sklade 2022	100

Preglednica 99: Bilanca stanja	101
Preglednica 100: Izkaz poslovnega izida	102
Preglednica 101: Izkaz pripisa dobička	103
Preglednica 102: Izkaz denarnih tokov	104
Preglednica 103: Izkaz premoženja	105
Preglednica 104: Struktura sredstev	105
Preglednica 105: Delitev finančnih sredstev po ročnosti	106
Preglednica 106: Gibanje finančnih naložb	106
Preglednica 107: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje	107
Preglednica 108: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti	107
Preglednica 109: Gibanje finančnih naložb na ravni 3	108
Preglednica 110: Rezervacije za zavarovanja	108
Preglednica 111: Struktura rezervacij za zavarovanja	108
Preglednica 112: Gibanje rezervacij za zavarovanja	109
Preglednica 113: Ročnost rezervacij za zavarovanja	109
Preglednica 114: Poslovne obveznosti	109
Preglednica 115: Delež naložb po vrstah	110
Preglednica 116: Podatki o obrestni tvegani vrednosti	111
Preglednica 117: Podatki o valutni občutljivosti	112
Preglednica 118: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2022	112
Preglednica 119: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2021	113
Preglednica 120: Struktura naložb v dolžniške vrednostne papirje po bonitetni oceni	114
Preglednica 121: Povprečna ESG ocena kritnega sklada MUS	115
Preglednica 122: Seznam izključitvenih panog	116
Preglednica 123: Čista vrednost sredstev	117
Preglednica 124: Izdajatelji, do katerih je KS izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev 2022	117
Preglednica 125: Izpostavljenost do skrbnika 2022	118
Preglednica 126: Izpostavljenost do posameznega delodajalca, ki financira PN 2022	118
Preglednica 127: Struktura finančnih prihodkov	119
Preglednica 128: Struktura finančnih odhodkov	119
Preglednica 129: Struktura odhodkov v zvezi z upravljanjem in poslovanjem	120
Preglednica 130: Podatki o sklenjenih poslih s povezanimi osebami v letu	120
Preglednica 131: Izpostavljenost do skrbnika in upravljavca	121
Preglednica 132: Vplačane premije	121
Preglednica 133: Odkupne vrednosti rednega in izrednega prenehanja	121
Preglednica 134: Enkraten dvig sredstev	121
Preglednica 135: Prenosi med izvajalci	122
Preglednica 136: Prenosi med skladi	122
Preglednica 137: Upravljavska provizija za odprte investicijske sklade	122
Preglednica 138: Bilanca stanja	124
Preglednica 139: Izkaz poslovnega izida	125
Preglednica 140: Izkaz pripisa dobička	126
Preglednica 141: Izkaz denarnih tokov	127
Preglednica 142: Izkaz premoženja	128
Preglednica 143: Struktura sredstev	129
Preglednica 144: Pregled finančnih naložb glede na način vrednotenja	129
Preglednica 145: Dolgoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja	129
Preglednica 146: Kratkoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja	130
Preglednica 147: Gibanje finančnih naložb	130
Preglednica 148: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje	131

Preglednica 149: Prikaz oblikovanih kreditnih izgub.....	132
Preglednica 150: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti.....	133
Preglednica 151: Gibanje finančnih naložb na ravni 3	134
Preglednica 152: Rezervacije za zavarovanja	135
Preglednica 153: Struktura rezervacij za zavarovanja.....	135
Preglednica 154: Gibanje rezervacij za zavarovanja	135
Preglednica 155: Ročnost rezervacij za zavarovanja	135
Preglednica 156: Poslovne obveznosti	136
Preglednica 157: Delež naložb po vrstah	137
Preglednica 158: podatki o obrestni tvegani vrednosti	138
Preglednica 159: Podatki o valutni občutljivosti	139
Preglednica 160: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2022.....	139
Preglednica 161: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2021.....	139
Preglednica 162: Struktura naložb v dolžniške vrednostne papirje po bonitetni oceni	141
Preglednica 163: Povprečna ESG ocena kritnega sklada MZS.....	142
Preglednica 164: Seznam izključitvenih panog.....	143
Preglednica 165: Čista vrednost sredstev	144
Preglednica 166: Izdajatelji, do katerih je KS izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev 2022	144
Preglednica 167: Izpostavljenost do skrbnika 2022	144
Preglednica 168: Izpostavljenost do posameznega delodajalca, ki financira PN 2022	145
Preglednica 169: Struktura finančnih prihodkov.....	146
Preglednica 170: Struktura prihodkov od naložbenih nepremičnin	146
Preglednica 171: Struktura finančnih odhodkov	147
Preglednica 172: Struktura odhodkov v zvezi z upravljanjem in poslovanjem	147
Preglednica 173: Podatki o sklenjenih poslih s povezanimi osebami v letu	148
Preglednica 174: Izpostavljenost do skrbnika in upravljavca	149
Preglednica 175: Vplačane premije	149
Preglednica 176: Odkupne vrednosti rednega in izrednega prenehanja.....	149
Preglednica 177: Enkratni dvig sredstev	149
Preglednica 178: Prenosi med izvajalci	150
Preglednica 179: Prenosi med skladi.....	150

Kazalo slik

Moj dinamični sklad

Slika 1: Vrste naložb	26
Slika 2: Donosnosti po mesecih in skupna letna donosnost	27
Slika 3: Lomljeni graf donosnosti.....	27
Slika 4: Gibanje ključne obrestne mere v Evropski uniji in ZDA	30

Moj uravnoteženi sklad

Slika 5: Vrste naložb	34
Slika 6: Donosnosti po mesecih in skupna letna donosnost	35
Slika 7: Lomljeni graf donosnosti.....	36
Slika 8: Gibanje ključne obrestne mere v Evropski uniji in ZDA	38

Moj zajamčeni sklad

Slika 9: Vrste naložb	44
Slika 10: Donosnosti po mesecih in skupna letna donosnost	45
Slika 11: Lomljeni graf donosnosti.....	45
Slika 12: Gibanje ključne obrestne mere v Evropski uniji in ZDA	48

Moj dinamični sklad

Slika 13: Delež naložb po posameznih geografskih področjih.....	91
---	----

Moj uravnoteženi sklad

Slika 14: Delež naložb po posameznih geografskih področjih.....	115
---	-----

Moj zajamčeni sklad

Slika 15: Delež naložb po posameznih geografskih področjih.....	142
---	-----

Pomen okrajšav

AZN	Agencija za zavarovalni nadzor
DPRZ	Kritni sklad dodatnega pokojninskega rentnega zavarovanja
DPZ	Dodatno pokojninsko zavarovanje
KS	Kritni sklad
KV	Knjigovodska vrednost
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MDS	Moj dinamični sklad
MRS	Moj rentni sklad
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MUS	Moj uravnoteženi sklad
MZS	Moj zjamčeni sklad
PN	Pokojninski načrt
VEP	Vrednost enote premoženja
VP	Vrednostni papir
ZISDU-3	Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje
ZPIZ-2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
ZZavar-1	Zakon o zavarovalništvu

NAGOVOR UPRAVE

Spoštovane zavarovanke, zavarovanci, delničar in drugi deležniki!

Leto 2022 je bilo za izvajalce dodatnega pokojninskega zavarovanja eno najtežjih v zgodovini. Čeprav si ga bomo čez leta verjetno zapomnili po začetku rusko-ukrajinske vojne, je bilo prežeto še z drugimi tveganji, ki so prav tako odločilno vplivala na razplet dogodkov na finančnih trgih. Geopolitična tveganja niso bila omejena le na vojno v Ukrajini, temveč so se stopnjevale tudi napetosti in konflikti na relaciji ZDA in države Evropske unije z Rusko federacijo. To je bil eden ključnih dejavnikov za nastop energetske krize, ki se je iz nafte oziroma njenih derivatov razširila na vse energente. Najbolj pereča pa je bila negotovost v zvezi z dobavo plina v Evropski uniji.

Energetska kriza je bila kot olje na ogenj inflacijskih pritiskov in skoraj vse države in valutna okolja so beležila blizu ali celo dejansko dvomestno inflacijo. To je terjalo odločne ukrepe centralnih bank, ki so začele postopno zviševati obrestne mere. Reakcija trga je bila izrazita, tako da se je donosnost nemške 10-letne obveznice iz okoli nič na začetku leta povzpela na domala 2,3 odstotka ob koncu leta.

Tako hipen obrestni preobrat se je odrazil na domala vseh naložbenih segmentih. Obveznice so v povprečju padle skoraj za petino, neredko pa smo pri obveznicah daljših ročnosti beležili tudi padce za tretjino. Takšnih padcev na obvezniških trgih nismo bili deležni že več desetletij. Padli so seveda tudi delniški indeksi: evropski za 9, ameriški pa za 13 odstotkov. Za nameček je v primerjavi z ameriškim dolarjem in švicarskim frankom oslabil tudi evro.

Takšen razplet na finančnih trgih je vplival na poslovanje finančnih institucij, specifična jamstev pokojninskih zavarovanj pri nas pa je botrovala, da so krizo na finančnih trgih še posebej čutili izvajalci dodatnih pokojninskih zavarovanj. Tudi v Savi pokojninski smo čutili posledice padcev vrednosti tečajev, kar se je odrazilo na donosnostih skladov, ki jih družba upravlja. Moj dinamični sklad je imel donosnost -13,58 %, Moj uravnoteženi sklad -11,10 % in Moj zjamčeni sklad -4,22 %. Ne glede na negativne donosnosti pa je družba prodajno beležila izjemno ugodne rezultate. Število zavarovancev se je v skladih življenjskega cikla povečalo neto za dobrih 500 na 34.302.

V družbi smo izvedli veliko razvojnih posodobitev. Za zavarovance skladov življenjskega cikla je gotovo najpomembnejša zamenjava skrbniške banke za sklade. Ta bo zavarovancem omogočila celovitejše, a obenem tudi cenovno ugodnejše storitve.

Sava pokojninska pripravlja dve ločeni revidirani letni poročili. Pričujoče se nanaša na poslovanje skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla. Revidirano letno poročilo pokojninske družbe je objavljeno ločeno.

dr. Igor Pšunder
član uprave

mag. Andrej Plos
predsednik uprave

UVODNA PREDSTAVITEV

Sava pokojninska družba (v nadaljevanju: družba ali upravljavec) je ustanovljena po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Izvaja dejavnost poslov upravljanja pokojninskih skladov in storitev izplačevanja pokojninskih rent. Edini delničar družbe je Pozavarovalnica Sava, d. d. (skrajšana firma Sava Re, d. d.).

Splošni podatki

Naziv upravljavca:	Sava pokojninska družba, d. d.
Sedež:	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor
Matična številka:	1550411
ID za DDV:	SI97219231
Osnovni kapital:	6.301.108,96 EUR
Nadzorne institucije:	Agencija za zavarovalni nadzor, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Skrbniška banka:	Banka Intesa Sanpaolo, d. d., do 30.11.2022 Nova KBM d.d, od 1.12.2022
Elektronski naslov:	info@sava-pokojninska.si
Spletna stran:	www.sava-pokojninska.si

Organi družbe

Uprava družbe je dvočlanska. V preteklem letu je družbo vodila uprava:

- mag. Andrej Plos, predsednik,
- dr. Igor Pšunder, član.

Nadzorni svet družbe sestavljajo predstavniki delničarja in predstavniki zavarovancev. Zavarovanci v nadzorni svet predlagajo tretjino članov. Člani nadzornega sveta v preteklem letu so bili:

Predstavniki delničarja

- Jošt Dolničar, predsednik,
- Pavel Gojkovič, namestnik predsednika,
- Hermina Kastelec, od 22. 4. 2022,
- Rok Moljk.

Predstavniki zavarovancev

- Irena Šela,
- Tomaž Šalamon,
- mag. Uroš Krajnc.

Revizijsko komisijo nadzornega sveta sestavljajo člani nadzornega sveta in neodvisna strokovnjakinja, usposobljena za računovodstvo in revizijo. Člani revizijske komisije v preteklem letu so bili:

- Pavel Gojkovič, predsednik,
- Hermina Kastelec, od 22. 4. 2022,
- mag. Saša Jerman, neodvisna strokovnjakinja.

Člani komisije nadzornega sveta za oceno sposobnosti in primernosti v preteklem letu so bili:

- Jošt Dolničar, predsednik,
- Pavel Gojkovič,
- Irena Šela,
- Maruška Vihar, nadomestna članica,
- Rok Moljk, nadomestni član.

Odbor pokojninskega sklada

Odbor pokojninskega sklada je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov, od tega trije predstavniki članov (zavarovancev) in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt. Člani odbora delujejo neodvisno in z upravljavcem pokojninskega sklada niso povezani na način, ki bi lahko vodil v konflikt interesov.

Odbor spremlja poslovanje pokojninskega sklada ter nadzoruje delo upravljavca skladno s pristojnostmi iz 294. člena ZPIZ-2. Naloge in pristojnosti odbora so:

- daje mnenje k letnemu poročilu pokojninskega sklada,
- daje mnenje k spremembam pravil upravljanja pokojninskega sklada, razen v primeru obveznih uskladitev z zakonodajnimi spremembami,
- daje mnenje k spremembam izjave o naložbeni politiki v delu, ki se nanaša na strateško porazdelitev sredstev glede na vrsto in trajanje obveznosti pokojninskega sklada,
- predlaga spremembe stroškov in provizije upravljavca pokojninskega sklada,
- preverja uspešnost poslovanja glede na doseženo donosnost in glede na doseženo donosnost v primerjavi z drugimi izvajalci,
- daje mnenje k poročilom upravljavca pokojninskega sklada o tveganjih, katerim je pokojninski sklad izpostavljen,
- obravnava način in pravilnost obveščanja delodajalcev in članov pokojninskega sklada,
- obravnava poročilo o pritožbah v zvezi z delovanjem pokojninskega sklada,
- druge pristojnosti, določene v splošnem aktu upravljavca pokojninskega sklada.

Skladno z ZPIZ-2 in poslovníkom o delu Odbora zavarovancev mandatno obdobje predsednika in namestnika predsednika traja 24 mesecev. Člani odbora v preteklem letu so bili:

Predstavniki zavarovancev

- Simona Berden, namestnica predsednika – do 15.12.2022
- Terezija Kvas,
- Mitja Krempel, predsednik – od 15.12.2022.

Predstavniki delodajalcev

- Tomaž Setničar, predsednik – do 15.12.2022,
- Aleksander Brunčko, namestnik predsednika – od 15.12.2022.

IZJAVA UPRAVE

Uprava Sava pokojninske družbe, d. d., ki je upravljavec skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla, po najboljšem vedenju potrjuje, da letno poročilo predstavlja resničen in pošten prikaz računovodskih izkazov skupine kritnih skladov za leto 2022.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter v skladu z veljavno zakonodajo in z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonnosti.

Uprava sprejema in potrjuje letno poročilo za leto 2022.

V Mariboru, 27. 2. 2023

dr. Igor Pšunder
član uprave

mag. Andrej Plos
predsednik uprave

MNENJE POOBlašČENEGA REVIZORJA

Deloitte.Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
SlovenijaTel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si**POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA****Uporabnikom zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla Sava pokojninska družba d.d. in posamičnih skladov iz te skupine****Mnenje**

Revidirali smo zbirne računovodske izkaze Skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla Sava pokojninska družba d.d. (v nadaljevanju 'Skupina kritnih skladov'), ki vključujejo zbirno bilanco stanja na dan 31. decembra 2022, zbirni izkaz poslovnega izida za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev. Upravitelj Skupine kritnih skladov je Sava, pokojninska družba, d.d.

Po našem mnenju so priloženi zbirni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Uradni list RS št. 79/13 in št. 12/2018).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo zbirnih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Skupine kritnih skladov in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na pridruženje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenovan tudi Deloitte Group) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga družja ne morejo nalagati odgovornosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna vključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about

Deloitte je vodilna globalna poslovna mreža revizije in dejavnosti zagotovitve, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in virednih storitev. Deloitte opravlja storitve za tiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako priložilo 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na spletni strani www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central (benige Holdings) Limited. Deloitte Slovenija tudi med vsiljke družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dejavnosti zagotovitve, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in virednih storitev, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647325 - ID št. za DDV: SI2560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR

© 2023. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Druga zadeva

Računovodske izkaze Skupine kritnih skladov za leto, ki se je končalo 31. Decembra 2021, je revidiral drug revizor, ki je 8. aprila 2022 izrazil neprilagojeno mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen zbirnih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o zbirnih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo zbirnih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z zbirnimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi zbirnimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja Skupine kritnih skladov in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za zbirne računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh zbirnih računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Uradni list RS št. 79/13 in št. 12/2018) in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo zbirnih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi zbirnih računovodskih izkazov Skupine kritnih skladov odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo Skupino kritnih skladov likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo zbirnih računovodskih izkazov Skupine kritnih skladov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo zbirnih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so zbirni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh zbirnih računovodskih izkazov.

Deloitte.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v zbirnih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Skupine kritnih skladov.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost Skupine kritnih skladov, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v zbirnih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino zbirnih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali zbirni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 27. februar 2023

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

MNENJE NOSILKE AKTUARSKE FUNKCIJE

Aktuarsko sem preverila primernost evidenc za namene vrednotenja obveznosti, stanje in primernost zavarovalno-tehničnih rezervacij Sava pokojninske družbe, d. d., na dan 31. 12. 2022, ustreznost zavarovalnih premij in izpolnjevanje kapitalske ustreznosti Sava pokojninske družbe, d. d., na dan 31. 12. 2022.

Za poslovanje in stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij je odgovorna uprava Sava pokojninske družbe, d. d.

Moja naloga je bila:

- preveriti ali pokojninska družba uporablja ustrezne metode, modele ter predpostavke za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij,
- preveriti ali so podatki, potrebni za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij ustrezni, zadostni in kakovostni,
- narediti primerjavo predpostavk na katerih temelji izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij z izkustvi,
- izraziti mnenje, ali oblikovane matematične rezervacije, kot jih je oblikovala pokojninska družba, predstavljajo primerne rezervacije za obveznosti pokojninske družbe, ki izhajajo iz pogodb pokojninskih zavarovanj ali v povezavi z njimi, vključno z vsemi povečanji zaradi razporeditve dobička na podlagi pregleda finančnega stanja pogodb pokojninskih zavarovanj, na dan vrednotenja,
- izraziti mnenje, ali oblikovane škodne in druge zavarovalno-tehnične rezervacije, kot jih je oblikovala pokojninska družba, predstavljajo primerne rezervacije za obveznosti pokojninske družbe, ki izhajajo iz pogodb pokojninskih zavarovanj ali v povezavi z njimi,
- preveriti, ali so bile za namene iz predhodnih dveh točk tega odstavka obveznosti ocenjene v skladu z določili sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah in sklepa o naložbah,
- podatki mnenje o splošni politiki sklepanja zavarovanj, če ima pokojninska družba takšno politiko,
- potrditi, ali za nove tipe pogodb pokojninskega zavarovanja, ki jih je pokojninska družba začela sklepati med letom, premije in prihodki iz teh pogodb zadoščajo glede na razumna aktuarska pričakovanja in ob upoštevanju drugih finančnih virov pokojninske družbe, ki so na voljo v ta namen, da bo družba lahko izpolnila svoje obveznosti iz teh pogodb, zlasti, da bo lahko oblikovala zadostne matematične rezervacije,
- ugotoviti višino minimalnega kapitala pokojninske družbe za potrebe pokojninskih zavarovanj in vpliv predlagane delitve dobička na višino minimalnega kapitala in solventnost pokojninske družbe.

Aktuarsko preverjanje sem opravila v skladu z določili Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1, Uradni list RS, št. 93/2015, št. 9/2019 in 102/2020) in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1B, Uradni list RS, št. 102/2020), ustreznimi podzakonskimi akti in v skladu s temeljnimi aktuarskimi načeli. Prepričana sem, da je moje aktuarsko preverjanje primerna podlaga za izdajo mnenja nosilca aktuarske funkcije.

Sava pokojninska družba, d. d., uporablja ustrezne metode, modele ter predpostavke za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij. Podatki, potrebni za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, so ustrezni, zadostni in kakovostni. Pri izračunih, kjer so potrebne predpostavke, so bile le te narejene na

osnovi izkustev oziroma so smiselno določene v primerih, kjer ni dovolj podatkov. Po mojem mnenju je višina oblikovanih matematičnih rezervacij na dan 31. 12. 2022 primerna in s tem zagotavlja trajno izpolnjevanje vseh obveznosti pokojninske družbe iz naslova pokojninskih zavarovanj. V Sava pokojninski družbi, d. d., so na dan 31. 12. 2022 oblikovali škodno rezervacijo v višini 1.887,84 evrov. Oblikovane obveznosti Sava pokojninske družbe, d. d., na dan 31. 12. 2022 so bile ocenjene v skladu z določili sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacij in sklepa o naložbah. Sava pokojninska ima v Politiki upravljanja zavarovalnih tveganj Sava pokojninske družbe, d.d., primerno postavljena pravila glede prevzemanja zavarovanj. Po mojem mnenju sta višina premij in prihodkov, ki jih je Sava pokojninska družba, d. d., obračunala v letu 2022 za nove tipe pogodb pokojninskega zavarovanja primerni, torej da glede na razumna aktuarska pričakovanja in ob upoštevanju drugih finančnih virov pokojninske družbe, ki so na voljo v ta namen, bo Sava pokojninska družba, d. d., lahko izpolnila svoje obveznosti iz teh pogodb. Sama kot nosilka aktuarske funkcije prav tako sodelujem pri izvedbi lastne ocene tveganj. Višina minimalnega kapitala Sava pokojninske družbe, d. d., na dan 31. 12. 2022 znaša 6.669.120,35 evrov, kar je manj od razpoložljivega kapitala, ki znaša 6.723.948,69 evrov. Presežek razpoložljivega kapitala na dan 31. 12. 2022 tako predstavlja 0,8 % celotnega razpoložljivega kapitala na dan 31. 12. 2022. Velik padec presežka v primerjavi s predhodnim letom je posledica dogajanja na finančnih trgih ter dviga obrestnih mer. V letu 2022 Sava pokojninska družba, d. d., dividend ni izplačala. Prav tako je Sava pokojninska družba, d. d., pri izdelavi planskega gradiva upoštevala, da se v letu 2023 dividenda ne izplača. Po mojem mnenju je trenutna odločitev glede neizplačila dividend pravilna saj le to pozitivno vpliva na razpoložljivi kapital. Sava pokojninska družba, d. d., na dan 31. 12. 2022 ustreza vsem zakonskim zahtevam po minimalnem kapitalu za potrebe pokojninskih zavarovanj.

Na podlagi navedenega za naštetu izražam pritrdilno mnenje.

Maribor, 31. 1. 2023

mag. Martina Krücken
Nosilka aktuarske funkcije

MNENJE ODBORA ZAVAROVANCEV

Upravljavec je Odboru zavarovancev skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla (v nadaljevanju: odbor zavarovancev) predložil letno poročilo skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla za leto 2022 na 10. redni seji odbora dne 9.3.2023.

Odbor zavarovancev je v letu 2022 spremljal poslovanje skupine kritnih skladov in nadzoroval upravljavca v okviru svojih pristojnosti.

Na podlagi 294. člena ZPIZ-2 odbor zavarovancev podaja naslednje mnenje k letnemu poročilu pokojninskega sklada:

- Odbor zavarovancev ugotavlja, da je uprava upravljavca sprejela Letno poročilo skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla (v nadaljevanju: letno poročilo).
- Odbor zavarovancev ugotavlja, da je bilo letno poročilo predloženo pravočasno in da je sestavljeno jasno in pregledno.
- Odbor podaja pozitivno mnenje k letnemu poročilu.

V Mariboru, 9. 3. 2023

Mitja Kreml
predsednik odbora zavarovancev

POSLOVNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV MOJI SKLADI ŽIVLJENJSKEGA CIKLA

I. SPLOŠNA POJASNILA K SKUPINI KRITNIH SKLADOV

V splošnih pojasnilih k skupini kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla (v nadaljevanju: skupina kritnih skladov) upravljaavec podaja vsebino, skupno vsem kritnim skladom skupine.

1 DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Glavne značilnosti pokojninskega načrta

V dodatno zavarovanje po pokojninskih načrtih družbe se lahko vključijo posamezniki skladno z določbami ZPIZ-2. V kolektivni pokojninski načrt se vključijo posamezniki, zaposleni pri delodajalcu, ki financira pokojninskih načrt. V individualni pokojninski načrt se vključijo posamezniki, ki sami plačujejo premijo dodatnega zavarovanja.

Pokojninska načrta sta vpisana v register pokojninskih načrtov pri Finančni upravi Republike Slovenije in plačnikom premij zagotavljata pridobitev posebne davčne olajšave.

Dodatno zavarovanje se izvaja po dveh pokojninskih načrtih.

Preglednica 1: Pokojninski načrt

	Prvotna oznaka	Aktualna oznaka	Datum vpisa v register
Kolektivno zavarovanje	PN-PDPZ-MN-01/2000	PN-MN-03/2014	22. 1. 2001
Individualno zavarovanje	PN-PDPZ-MN-02/2001	PN-MN-04/2014	10. 8. 2001

Oba pokojninska načrta družba upravlja združeno v skupini kritnih skladov z naložbeno politiko življenjskega cikla. Skupino kritnih skladov sestavljajo trije skladi:

- Moj dinamični sklad,
- Moj uravnoteženi sklad,
- Moj zjamčeni sklad.

Pravila upravljanja in naložbena politika življenjskega cikla

Pogoji zavarovanja in naložbena politika življenjskega cikla so določeni z naslednjimi dokumenti:

- Pravili upravljanja skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla (v nadaljevanju: pravila ali pravila upravljanja),
- Dodatkom – podrobnejših pravilih upravljanja skupine kritnih skladov (v nadaljevanju: dodatek ali dodatek k pravilom upravljanja),
- Izjavo o naložbeni politiki posameznega kritnega sklada.

Naložbena politika življenjskega cikla predstavlja načrtovano varčevanje za dodatno pokojnino, primerno starosti in naložbenim ciljem posameznika. Zavarovanci naložbeno politiko izberejo ob sklenitvi zavarovanja in jo lahko, upoštevaje starostne omejitve, enkrat letno tudi spreminjajo.

V kolikor zavarovanec ob vključitvi naložbene politike ne izbere, se šteje, da je izbral sklad, ki izvaja naložbeno politiko, ustrezno njegovi starostni skupini.

Preglednica 2: Skladi in naložbena politika

	Moj dinamični	Moj uravnoteženi	Moj zajamčeni
Starost	do 47. leta	od 47. do 57. leta	nad 57 let
Naložbena politika	delniški sklad	mešan sklad	obvezniški sklad
Zajamčen donos	ne	ne	da
Naložbeno tveganje zavarovancev	v celoti	v celoti	nad zajamčenim donosom

Zavarovanec pridobi pravico do dodatne pokojnine skladno z ZPIZ-2.

Prenos med skladi skupine kritnih skladov

Po dopolnitvi mejnih starosti (47 oziroma 57 let) se nova vplačila pričnejo zbirati v skladu, namenjenem višji starostni skupini. Do takrat zbrani prihranki se v sklad, namenjenem višji starostni skupini, prenesejo najkasneje v roku 36 mesecev.

Upravljavec zavarovanja v mesecu, v katerem dopolni mejno starost, obvesti o načinu prenosa sredstev v kritni sklad, ki je namenjen višji starostni skupini.

Zavarovanec se lahko odloči za avtomatični prenos, ki je določen s ciljem, da upravljavec zasleduje največjo ekonomsko korist zavarovanja ali za takojšnji prenos prihrankov. Ne glede na njegovo odločitev se prenos prihrankov izvede najkasneje v 36. mesecu od meseca, ko je zavarovanec dopolnil mejno starost. V primeru, da se zavarovanec odloči za avtomatični prenos, se lahko znotraj obdobja 36 mesecev prenos izvede tudi na njegovo zahtevo.

Najvišjo ekonomsko korist zavarovanja upravljavec zasleduje na podlagi interne metodologije, ki temelji na analizah tehničnih kazalnikov referenčnih borznih indeksov, predvsem na zasledovanju trendov s kazalnikom 200-dnevnega tehtanega drsečega povprečja (WMA 200) ter na analizi oscilacije tečajev s kazalnikom relativne moči (RSI).

Zavarovanec lahko tudi sam enkrat letno zamenja naložbeno politiko, pri čemer lahko izbira med skladi, ustrezno njegovi starostni skupini.

Spremembe pokojninskih načrtov in pravil upravljanja

V preteklem letu je Sava pokojninska družba, d. d., spremenila pravila upravljanja in izjave o naložbenih politikah skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla.

Spremembe se nanašajo na določbe, povezane z izvajanjem skrbniških storitev, ki jih pooblaščen bank skrbnica izvaja za premoženje kritnih skladov. V preteklem letu je skrbnik premoženja kritnih skladov postala Nova KBM, d. d.

Spremenjeni dokumenti so objavljeni na spletni strani www.sava-pokojninska.si.

2 OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Upravljavca je skladno z 253. členom ZPIZ-2 na spletni strani www.sava-pokojninska.si objavil:

- ime upravljavca pokojninskega sklada, države članice, v kateri je upravljavca vpisan v register, in pristojnega nadzornega organa;
- pokojninske načrte za varčevanje in izplačevanje pokojninske rente,
- pravila upravljanja pokojninskega sklada,
- obvestilo o vseh spremembah pokojninskega načrta in pravil upravljanja v preteklem letu,
- izjave o naložbeni politiki,
- revidirani letni poročili,
- informacije o možnostih izbire med kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami, izpostavljenosti tveganju, jamstev, ki so določena s pokojninskim načrtom ali pravili upravljanja, celotnih stroškov poslovanja pokojninskega sklada, podatke o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj pet let ter vrstah in strukturi naložb,
- obvestilo o pravicah zavarovanca glede možnosti izplačevanja dodatne pokojnine in glede možnosti prenosa sredstev med skladi upravljavca ali prenosa sredstev med različnimi upravljavci.

Upravljavca na spletni strani tekoče, mesečno objavlja podatke o doseženi donosnosti in sestavo naložb posameznega sklada ter druge za javnost pomembne novice.

3 TVEGANJA, POVEZANA Z RUSKO UKRAJINSKIM KONFLIKTOM

V februarju 2022 je Ruska federacija začela vojno z Ukrajino. Povečalo se je tveganje nestanovitnosti v regiji, ki se je zaradi posledic prekinjenih dobav energentov in zvišanja njihovih cen, preneslo na svetovne kapitalske trge. Evropska unija in mednarodna skupnost sta sprejeli vrsto sankcij proti Ruski federaciji. Onemogočilo se je sklepanje poslov s finančnimi instrumenti izdanimi s strani izdajateljev iz Ruske federacije. Zaradi vrste sprejetih omejevalnih ukrepov se je povečalo tveganje izpostavljenosti predvsem do izdajateljev iz Ruske federacije.

Družba je takoj pristopila k zmanjševanju naložbenih tveganj s prodajami nekaterih naložb, s povečanim tovrstnim tveganjem.

Na 31.12.2022 je v portfeljih skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla ostala državna obveznica Ruske federacije, v portfelju Mojega zajamčenega sklada.

Preglednica 3: Moj zajamčeni sklad, izpostavljenost do izdajateljev iz Ruske federacije, v evrih

Oznaka	ISIN	Št. obv.	Tržna cena	Vrednost naložbe	Nominalna vrednosti	Vrsta inst.	Način vrednotenja
RUSSIA1.125_11/20/27	RU000A102CK5	13	39,1%	508.066,00	1.300.000	državne obveznice	FVTPL

II. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA Z DELNIŠKO NALOŽBENO USMERITVIJO MOJ DINAMIČNI SKLAD

1 NALOŽBENI CILJI, STRATEGIJE, POLITIKE V PRETEKLEM LETU

Kritni sklad je namenjen zavarovancem do dopolnjenega 47. leta starosti.

Naložbeni cilj je doseganje višje donosnosti, primerljive z donosnostjo kombinacije delniških indeksov MSCI ACWI Net Total Return in STOXX Europe 600 Net Total Return ter obrestne mere denarnega trga za evroobmočje EONIA, v razmerju 60 : 30 : 10, kot merila uspešnosti (benchmark) upravljanja premoženja sklada.

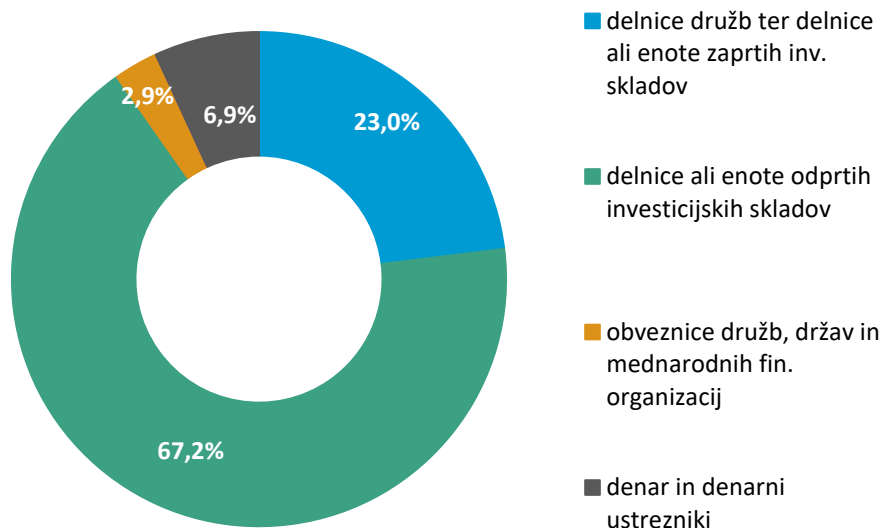
V skladu z naložbeno politiko so sredstva kritnega sklada naložena v prenosljive vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, s pretežnim deležem naložb v visoko tvegane finančne instrumente. Zavarovanci z varčevanjem v kritnem skladu v celoti prevzemajo višje naložbeno tveganje.

Preglednica 4: Ciljna strateška porazdelitev sredstev

Vrsta naložbe	Cilj
Delnice družb ter enote ali delnice zaprtih in odprtih delniških investicijskih skladov	od 85 % do 95 %
Obveznice in enote obvezniških (odprtih in zaprtih) investicijskih skladov	do 5 %
Instrumenti denarnega trga (zakladne menice, komercialni zapisi, CD-ji, odprti in zaprti skladi denarnega trga ...)	do 5 %
Denarni depoziti	do 10 %
Enote ali delnice alternativnih in specialnih investicijskih skladov ter instrumenti EIB in enote evropskih alternativnih investicijskih skladov	do 10 %

Vrste naložb na dan 31. 12. 2022 prikazuje spodnji grafikon.

Slika 1: Vrste naložb

2 VREDNOST ENOTE PREMOŽENJA IN DONOSNOST KRITNEGA SKLADA

Kritni sklad je začel poslovati maja 2016, ko je bila določena prva VEP. Izhodiščna vrednost VEP je znašala 20,0000 evrov. Konec leta 2022 je vrednost VEP znašala 26,8523 evrov, kar predstavlja 34,3 odstotno donosnost od začetka poslovanja.

Upravljavca v kritnem skladu ne zagotavlja zjamčene donosnosti na čisto vplačano premijo.

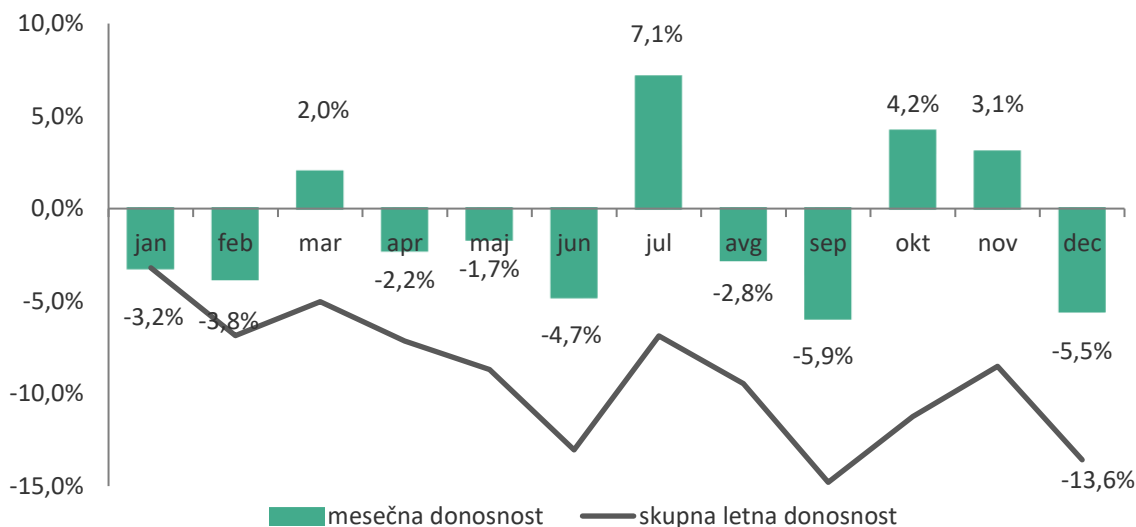
Preglednica 5: VEP na začetku in na koncu leta

Sklad	Enota	*1.5.2016	31.12.2021	31.12.2022	Sprememba v 2022
MDS	VEP	20,0000	31,0703	26,8523	-13,6%

*začetna vrednost VEP

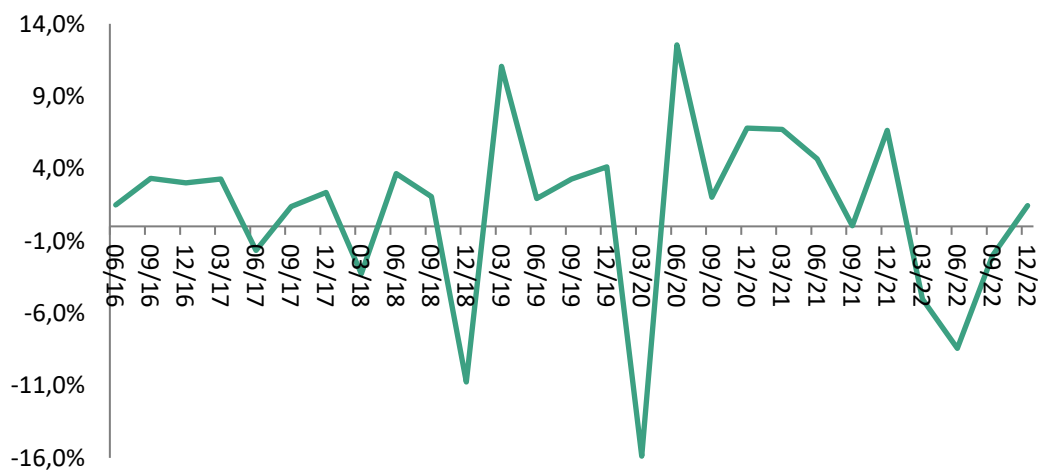
Pripisana donosnost v letu 2022 znaša – 13,6 odstotka.

Slika 2: Donosnosti po mesecih in skupna letna donosnost

Prikazana je pripisana donosnost po posameznem četrtletju od začetka poslovanja kritnega sklada do konca leta 2022.

Slika 3: Lomljeni graf donosnosti

Donosnost po posameznih poslovnih letih je prikazana v naslednji preglednici.

Preglednica 6: Letna donosnost od ustanovitve sklada

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Letna donosnost	8,0%	5,4%	-8,7%	21,7%	3,1%	19,1%	-13,6%

3 ŠTEVILO ZAVAROVANCEV

Število zavarovancev kritnega sklada je na zadnji dan leta 2022 znašalo 7.550.

Preglednica 7: Struktura po spolu in starosti

Spol	Starostni razred							Skupaj
	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	
Moški	2	205	680	994	859	940	343	4.023
Ženske	0	44	292	577	620	655	226	2.414
SKUPAJ 1.1.	2	249	972	1.571	1.479	1.595	569	6.437
Moški	4	237	749	1.108	1.019	1.057	484	4.658
Ženske	0	54	355	675	713	764	331	2.892
SKUPAJ 31.12.	4	291	1.104	1.783	1.732	1.821	815	7.550

Število zavarovancev, ki so na zadnji dan leta 2022 zadržali pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu je znašalo 1.596.

Preglednica 8: Spremembe v letu

	Število
Novi zavarovanci (povečanja)	1.420
Redna prenehanja (doživetja)	0
Izredna prenehanja	30

Spodnja preglednica vsebuje vse evidentirane prenose v preteklem letu.

Preglednica 9: Prenosi v letu

	Število	
	iz sklada	v sklad
Prenosi med izvajalci	40	61
Prenosi med skladi življenjskega cikla	265	113

4 AKTIVNOSTI UPRAVLJAVCA, POGOJI IN OKOLJE DELOVANJA KRITNEGA SKLADA

Preteklo leto je bilo na kapitalskih trgih izjemno zahtevno. Po zelo uspešnem letu 2021, ko se je razviti svet že naučil živeti s pandemijo koronavirusa, se je v februarju začela vojna med Rusijo in Ukrajino. Proti Rusiji so bile uvedene gospodarske sankcije in pojavila so se nova globalna geopolitična tveganja. V Evropi smo posledice sankcij občutili predvsem na področju energetike, kar je povzročilo rast cen energentov. Poleg teh so začele rasti tudi cene drugih dobrin, predvsem hrane.

Globalna gospodarska rast se je med letom upočasnila. Centralne banke po vsem svetu so visoko stopnjo inflacije reševale z višanjem ključnih obrestnih mer. Višje obrestne mere so se odrazile tudi v stroških zadolževanja. Kreditne obrestne mere so se povišale, kar negativno vpliva na investicije in potrošnjo. Za oris: 6-mesečni Euribor, ki predstavlja spremenljivi del skupne obrestne mere pri najemu bančnih posojil, je konec decembra 2022 znašal že 2,7 odstotka, medtem ko je še na začetku leta znašal negativnih -0,5 odstotka.

Inflacija in izjemen porast obrestnih mer sta vplivala na vse ključne naložbene razrede. Visoke padce so zabeležile tako obvezniške kot delniške naložbe.

Visoke ključne obrestne mere, po katerih si banke med seboj posojajo denar, posredno vplivajo na dvig zahtevanih donosnosti na trgu obveznic. V Evropi so se cene obveznic v povprečju znižale za 17 odstotkov, njihove zahtevane donosnosti pa močno porasle. Za primerjavo: donosnost slovenske 10-letne državne obveznice je na začetku leta 2022 znašala 0,4 odstotka, konec leta pa 3,8 odstotka. Delniški trgi so se globalno znižali za 13 odstotkov, posamezni indeksi pa so zabeležili tudi večje padce (na primer indeks ameriških delnic S&P 500 -19 odstotkov).

Preglednica 10: Gibanje primerjalnih indeksov

	Sprememba vrednosti primerjalnih indeksov			
	2022	2 leti	5 let	10 let
MSCI ACWI INDEX (v EUR)	-14,7%	6,9%	42,1%	119,5%
STOXX EUROPE 600	-12,9%	6,5%	25,8%	51,9%
iBoxx EUR Overall Bond Index	-17,2%	-19,6%	-11,3%	6,1%
iBoxx EUR Liquid Corporates Bond Index	-13,8%	-15,0%	-6,8%	5,2%
iBoxx EUR Eurozone Sovereign Bond Index	-18,4%	-21,3%	-11,8%	8,2%

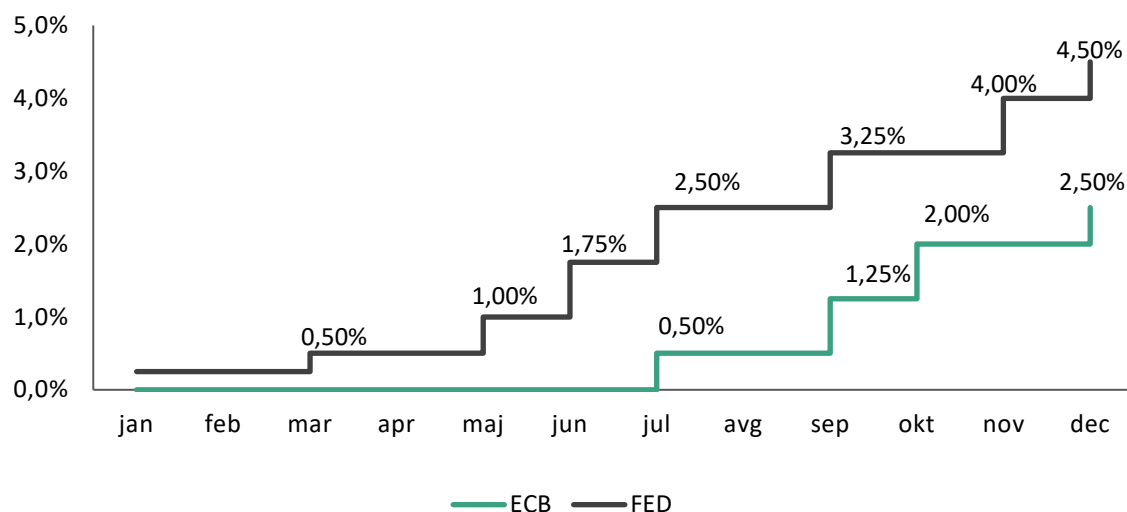
Vir: Bloomberg

Preglednica 11: Gibanje donosnosti 10-letnih državnih obveznic

Država	Donosnosti				
	dec.22	sep.22	jun.22	mar.22	dec.21
ZDA	3,9%	3,8%	3,0%	2,3%	1,5%
Nemčija	2,6%	2,1%	1,3%	0,5%	-0,2%
Francija	3,1%	2,7%	1,9%	1,0%	0,2%
Italija	4,7%	4,5%	3,3%	2,0%	1,2%
Španija	3,7%	3,3%	2,4%	1,4%	0,6%
Slovenija	3,8%	3,3%	2,4%	1,3%	0,4%

Vir: Bloomberg

Slika 4: Gibanje ključne obrestne mere v Evropski uniji in ZDA

Vir: Bloomberg

Leto 2022 zaznamuje visoka inflacija. V državah evro območja se je začela umirjati konec leta, ko je bila v novembru in decembru zabeležena deflacija. Tudi v Sloveniji je bila v večini mesecev preteklega leta izmerjena inflacija. Letna stopnja inflacije je v Sloveniji znašala 10,3 odstotka.

Po močnem odboju cene nafte na svetovnih trgih, zaradi začetka agresije Rusije nad Ukrajino, se je le ta do konca leta umirila. V začetku marca je njena vrednost dosegla 123 dolarjev za sod, medtem, ko je ob začetku leta znašala 76 dolarjev. Konec leta 2022 pa je zaključila pri 77 dolarjih za sod.

Tečaj evra je v letu 2022 izgubil 6 odstotkov vrednosti glede na ameriški dolar.

Letne stopnje rasti bruto domačega produkta (BDP) so bile v vseh opazovanih državah v letu 2022 pozitivne, vendar nižje od predhodnih letnih napovedi.

Stopnje brezposelnosti so tudi v letu 2022 ostale na najnižjih ravneh in marsikatera država se sooča z naravno stopnjo brezposelnosti ob problemu pridobivanja dodatne delovne sile.

Stopnje inflacije so se dodatno zvišale predvsem v evropskih državah, zaradi visokih cen energentov.

Preglednica 12: BDP, inflacija in brezposelnost

Država	Letna stopnja rasti BDP			Inflacija			Stopnja brezposelnosti		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
EU	3,6%	5,3%	-4,1%	11,1%	5,3%	-0,3%	6,1%	6,4%	7,5%
ZDA	2,1%	5,9%	-2,3%	6,5%	7,0%	1,4%	3,5%	3,9%	6,7%
Kitajska	3,0%	8,1%	6,5%	1,8%	1,5%	0,2%	5,5%	5,1%	5,2%
Nemčija	1,8%	2,6%	-2,9%	8,6%	5,3%	-0,3%	5,5%	5,2%	6,1%
Slovenija	5,4%	8,2%	-3,1%	10,3%	4,9%	-1,1%	5,4%	4,5%	8,9%

Vir: Eurostat, RS Statistični urad, Bloomberg, <http://www.tradingeconomics.com>

Upravljaivec aktivno in preudarno upravlja naložbe kritnega sklada. Razvoj dogodkov na kapitalskih trgih se je odrazil tudi na donosnosti kritnih skladov Sava pokojninske.

5 VSTOPNI IN IZSTOPNI STROŠKI, UPRAVLJAVSKA PROVIZIJA IN DRUGI STROŠKI

Stroški, do katerih je bil upravljaivec v preteklem letu upravičen, so:

• vstopni strošek	do 3 %,
• upravljavska provizija	do 1 %,
• izstopni strošek – redno prenehanje	0 %,
• izstopni strošek – izredno prenehanje	do 1 %.

Vstopni stroški se obračunajo od vplačila.

Izstopni strošek se obračuna od vrednosti sredstev, ki so predmet odkupa.

Upravljaivec je upravičen do letne provizije za upravljanje kritnega sklada. Provizija se izračuna za vsako obračunsko obdobje glede na čisto vrednost sredstev kritnega sklada na obračunski dan, in sicer v deležu, ki znaša eno dvanajstino (1/12) od letne višine.

Drugi stroški, ki lahko bremenijo premoženje kritnega sklada na podlagi opravljanja storitev upravljanja so stroški:

- povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja posameznega kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja (Reuters, Bloomberg ipd.), upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško depotnih družb, ter stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo nepremičnin,
- vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega dela stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom Upravljavca z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa,
- povezani z vpisom lastniških in drugih pravic ter uveljavitvijo teh pravic,
- plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik,
- povezani z rabo nepremičnine, kot so stroški obratovanja, upravljanja, vzdrževanja in zavarovanja nepremičnin ter amortizacije in investicijskega vzdrževanja nepremičnin,
- revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroški zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila,
- obveščanja zavarovancev po ZPIZ-2 in drugih predpisih, ki zahtevajo obveščanje zavarovancev,
- uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada,
- v zvezi s postopki za povrnitev škode, ki je nastala zaradi skrbnikovega ravnanja v nasprotju s predpisi oziroma pravili stroke,
- ki so nastali skrbniku in Upravljavcu v vseh sodnih postopkih in postopkih pred drugimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti oziroma premoženje kritnega sklada, zaradi uveljavljanja zahtevkov in ugovorov za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada,
- davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma s prometom s tem premoženjem,
- obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu s predpisi in Pravili najema Upravljaivec za račun kritnega sklada,

- v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Navedeni drugi stroški bremenijo premoženje kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost premoženja posameznega kritnega sklada.

6 SKRBNIŠKA PROVIZIJA IN DRUGI STROŠKI SKRBNIŠKE BANKE

Skrbniška banka je upravičena do provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki je določena v pogodbi o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov. V letu 2022 je višina provizije znašala 0,020 % letno do vključno meseca novembra in 0,017 % od meseca decembra dalje.

Provizija za opravljanje skrbniških storitev se izračuna za vsako obračunsko obdobje glede na čisto vrednost sredstev kritnega sklada na obračunski dan, in sicer v deležu, ki znaša eno dvanajstino (1/12) od letne višine.

Drugi stroški, ki lahko bremenijo premoženje kritnega sklada na podlagi opravljanja skrbniških storitev so stroški:

- za vnos in izvršitev nalogov, v primeru, da gre za primere, ki so določeni z Zakonom o skladih,
- hrambe oziroma vodenja računov vrednostnih papirjev oziroma finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah skladno z določbami Zakona o skladih ter s tem povezani stroški vnosa in izvršitve naloga in stroški za provizijo in drugi stroški povezani s pogodbo med klirinško depotno družbo in skrbniško banko,
- plačilnega prometa,
- v zvezi s tožbo za povrnitev škode, ki jo je za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada vložil skrbnik zoper Upravljavca zaradi njegovega ravnanja, ki je v nasprotju s predpisi, Pravili in pravili stroke upravljanja finančnih naložb,
- v zvezi s tožbo, ki jo pod pogoji iz ZPIZ-2 vloži zavarovanec kritnega sklada.

Navedeni drugi stroški bremenijo premoženje kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost premoženja posameznega kritnega sklada.

7 IZBRANI KAZALNIKI

Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada iz točke 1 in točke 2 je izračunana kot aritmetična sredina čiste vrednosti sredstev kritnega sklada na obračunski dan vsakega meseca v posameznem poslovnem letu.

Stroški poslovanja iz točke 2 in točke 3 vključujejo postavke iz zaporednih števil VIII. in IX. izkaza poslovnega izida.

Preglednica 13: Izbrani kazalniki poslovanja

1. Donosnost čistih sredstev kritnega sklada			
1	Čisti dobiček kritnega sklada obračunskega obdobja 2	Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada* 3	Donosnost čistih sredstev KS 4=2/3*100
Leto 2022	-2.155.509	15.134.574	-14,24%
Leto 2021	1.994.216	11.844.807	16,84%
2. Kazalnik stroškov poslovanja			
1	Stroški poslovanja 2	Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada* 3	Kazalnik stroškov poslovanja 4=2/3*100
Leto 2022	182.758	15.134.574	1,21%
Leto 2021	143.072	11.844.807	1,21%
3. Stroški poslovanja v % od vplačane premije			
1	Stroški poslovanja 2	Vplačila oziroma premije 3	Delež stroškov 4=2/3*100
Leto 2022	182.758	4.208.981	4,48%
Leto 2021	143.072	3.267.180	4,38%
4. Rast vplačane premije (indeks)			
1	Vplačana premija v tekočem letu 2	Vplačana premija v preteklem letu 3	Indeks 4=2/3*100
Leto 2022	4.208.981	3.267.180	128,83%
Leto 2021	3.267.180	2.677.598	122,02%
5. Povprečna izplačana odkupna vrednost			
1	Obračunane odkupne vrednosti 2	Število obračunov odkupne vrednosti 3	Povprečna izplačana odkupna vrednost 4=2/3
Leto 2022	49.870	44	1.133,41
Leto 2021	77.627	40	1.940,68

*po konverziji

III. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA Z MEŠANO NALOŽBENO USMERITVIJO MOJ URAVNOTEŽENI SKLAD

1 NALOŽBENI CILJI, STRATEGIJE, POLITIKE V PRETEKLEM LETU

Kritni sklad je namenjen zavarovancem od 47. leta do dopolnjenega 57. leta starosti. Izberejo ga lahko tudi zavarovanci, mlajši od 47. leta starosti.

Naložbeni cilj uravnoteženega sklada je doseganje zmerne donosnosti, primerljive z donosnostjo kombinacije delniških indeksov MSCI ACWI Net Total Return in STOXX Europe 600 Net Total Return ter obvezniškega indeksa iBoxx EUR Overall Index, v razmerju 35 : 15 : 50, kot merila uspešnosti (benchmark) upravljanja premoženja sklada.

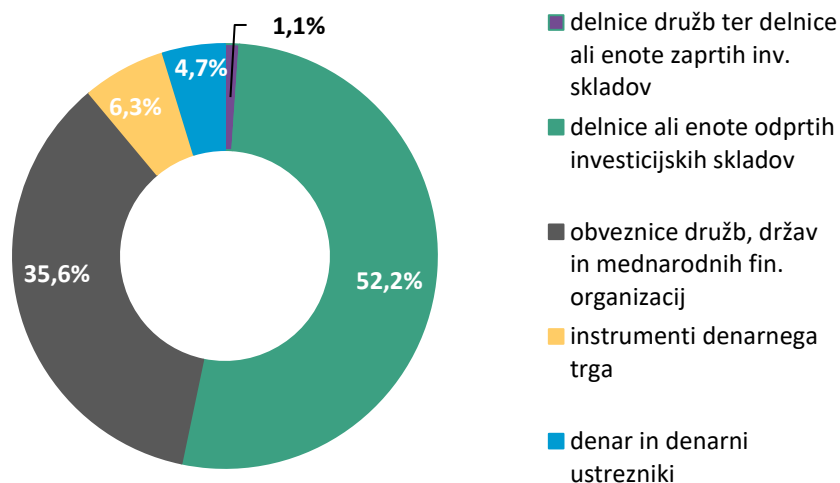
V skladu z naložbeno politiko so sredstva kritnega sklada naložena v prenosljive vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, z enakomerno razporeditvijo naložb v visoko in nizko tvegane finančne instrumente. Zavarovanci z varčevanjem v kritnem skladu prevzemajo zmerno tveganje ob pričakovani zmerni donosnosti sklada, ki jo omogoča kombinacija naložb z visokim tveganjem ter naložb z vnaprej znano donosnostjo.

Preglednica 14: Ciljna strateška porazdelitev sredstev

Vrsta naložbe	Cilj
Delnice družb ter enote ali delnice zaprtih in odprtih delniških investicijskih skladov	od 40 % do 60 %
Obveznice in enote obvezniških (odprtih in zaprtih) investicijskih skladov	od 30 % do 50 %
Instrumenti denarnega trga (zakladne menice, komercialni zapisi, CD-ji, odprti in zaprti skladi denarnega trga...)	do 20 %
Denarni depoziti	do 20 %
Enote ali delnice alternativnih in specialnih investicijskih skladov ter Instrumenti EIB in enote evropskih alternativnih investicijskih skladov	do 10 %

Vrste naložb na dan 31. 12. 2022 prikazuje naslednji grafikon.

Slika 5: Vrste naložb

2 VREDNOST ENOTE PREMOŽENJA IN DONOSNOST KRITNEGA SKLADA

Kritni sklad je začel poslovati maja 2016, ko je bila določena prva VEP. Izhodiščna vrednost VEP je znašala 20,0000 evrov. Konec leta 2022 je vrednost VEP znašala 24,5850 evrov, kar predstavlja 22,9 odstotno donosnost od začetka poslovanja.

Upravljaivec v kritnem skladu ne zagotavlja zajamčene donosnosti na čisto vplačano premijo.

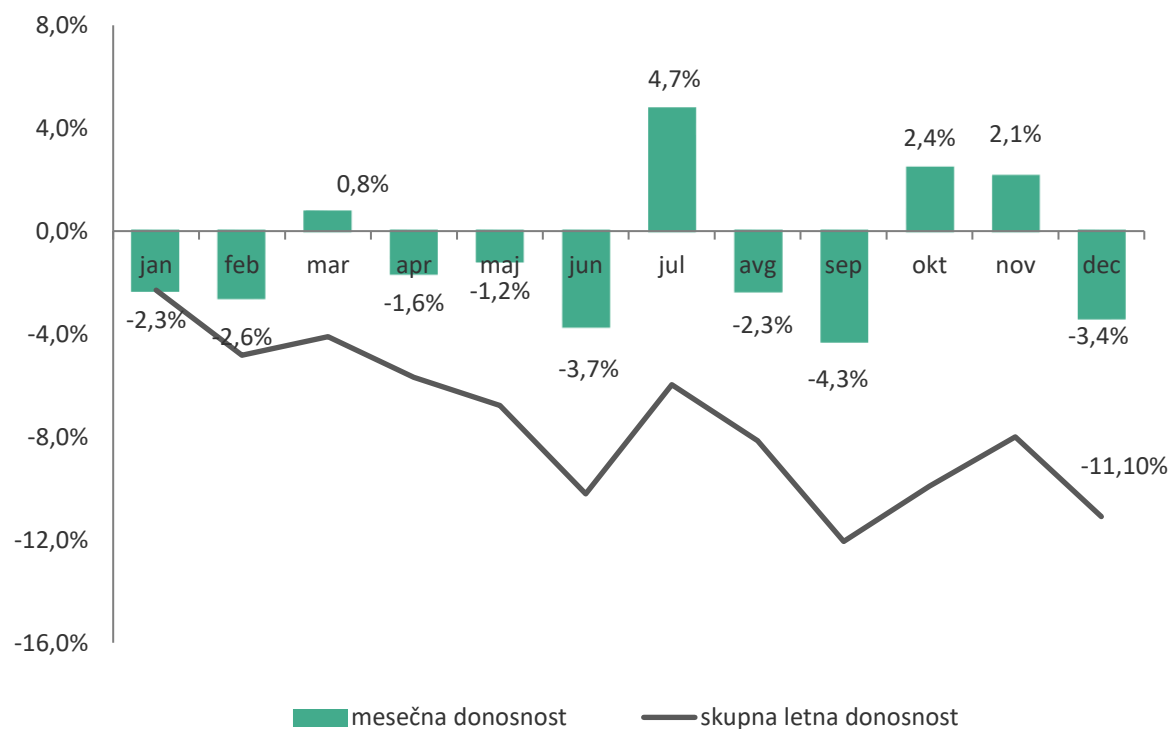
Preglednica 15: VEP na začetku in na koncu leta

Sklad	Enota	*1.5.2016	31.12.2021	31.12.2022	Sprememba v 2022
MUS	VEP	20,0000	27,6547	24,5850	-11,1%

*začetna vrednost VEP

Pripisana donosnost v letu 2022 je znašala -11,1 odstotka.

Slika 6: Donosnosti po mesecih in skupna letna donosnost

Prikazana je pripisana donosnost po posameznem četrtletju, od začetka poslovanja kritnega sklada do konca leta 2022.

Slika 7: Lomljeni graf donosnosti

Donosnost po posameznih poslovnih letih je prikazana v naslednji preglednici.

Preglednica 16: Letna donosnost od ustanovitve sklada

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Letna donosnost	7,6%	4,8%	-5,4%	14,7%	1,5%	11,2%	-11,1%

3 ŠTEVILO ZAVAROVANCEV

Število zavarovancev kritnega sklada je na zadnji dan leta 2022 znašalo 3.260.

Preglednica 17: Struktura po spolu in starosti

Spol	Starostni razred									Skupaj
	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	
Moški	0	0	8	33	29	57	653	703	232	1.715
Ženske	0	0	3	12	23	38	455	498	186	1.215
SKUPAJ 1.1.	0	0	11	45	52	95	1.108	1.201	418	2.930
Moški	1	0	9	34	33	73	622	816	315	1.903
Ženske	0	0	3	11	18	44	451	584	246	1.357
SKUPAJ 31.12.	1	0	12	45	51	117	1.073	1.400	561	3.260

Število zavarovancev, ki so na zadnji dan leta 2022 zadržali pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu je znašalo 477.

Preglednica 18: Spremembe v letu

	Število
Novi zavarovanci (povečanja)	537
Redna prenehanja (doživetja)	4
Izredna prenehanja	16

Spodnja preglednica vsebuje vse evidentirane prenose v preteklem letu.

Preglednica 19: Prenosi v letu

	Število	
	iz sklada	v sklad
Prenosi med izvajalci	27	61
Prenosi med skladi življenjskega cikla	172	397

4 AKTIVNOSTI UPRAVLJAVCA, POGOJI IN OKOLJE DELOVANJA KRITNEGA SKLADA

Preteklo leto je bilo na kapitalskih trgih izjemno zahtevno. Po zelo uspešnem letu 2021, ko se je razviti svet že naučil živeti s pandemijo koronavirusa, se je v februarju začela vojna med Rusijo in Ukrajino. Proti Rusiji so bile uvedene gospodarske sankcije in pojavila so se nova globalna geopolitična tveganja. V Evropi smo posledice sankcij občutili predvsem na področju energetike, kar je povzročilo rast cen energentov. Poleg teh so začele rasti tudi cene drugih dobrin, predvsem hrane.

Globalna gospodarska rast se je med letom upočasnila. Centralne banke po vsem svetu so visoko stopnjo inflacije reševale z višanjem ključnih obrestnih mer. Višje obrestne mere so se odrazile tudi v stroških zadolževanja. Kreditne obrestne mere so se povišale, kar negativno vpliva na investicije in potrošnjo. Za oris: 6-mesečni Euribor, ki predstavlja spremenljivi del skupne obrestne mere pri najemu bančnih posojil, je konec decembra 2022 znašal že 2,7 odstotka, medtem ko je še na začetku leta znašal negativnih -0,5 odstotka.

Inflacija in izjemen porast obrestnih mer sta vplivala na vse ključne naložbene razrede. Visoke padce so zabeležile tako obvezniške kot delniške naložbe.

Visoke ključne obrestne mere, po katerih si banke med seboj posojajo denar, posredno vplivajo na dvig zahtevanih donosnosti na trgu obveznic. V Evropi so se cene obveznic v povprečju znižale za 17 odstotkov, njihove zahtevane donosnosti pa močno porasle. Za primerjavo: donosnost slovenske 10-letne državne obveznice je na začetku leta 2022 znašala 0,4 odstotka, konec leta pa 3,8 odstotka. Delniški trgi so se globalno znižali za 13 odstotkov, posamezni indeksi pa so zabeležili tudi večje padce (na primer indeks ameriških delnic S&P 500 -19 odstotkov).

Preglednica 20: Gibanje primerjalnih indeksov

	Sprememba vrednosti primerjalnih indeksov			
	2022	2 leti	5 let	10 let
MSCI ACWI INDEX (v EUR)	-14,7%	6,9%	42,1%	119,5%
STOXX EUROPE 600	-12,9%	6,5%	25,8%	51,9%
iBoxx EUR Overall Bond Index	-17,2%	-19,6%	-11,3%	6,1%
iBoxx EUR Liquid Corporates Bond Index	-13,8%	-15,0%	-6,8%	5,2%
iBoxx EUR Eurozone Sovereign Bond Index	-18,4%	-21,3%	-11,8%	8,2%

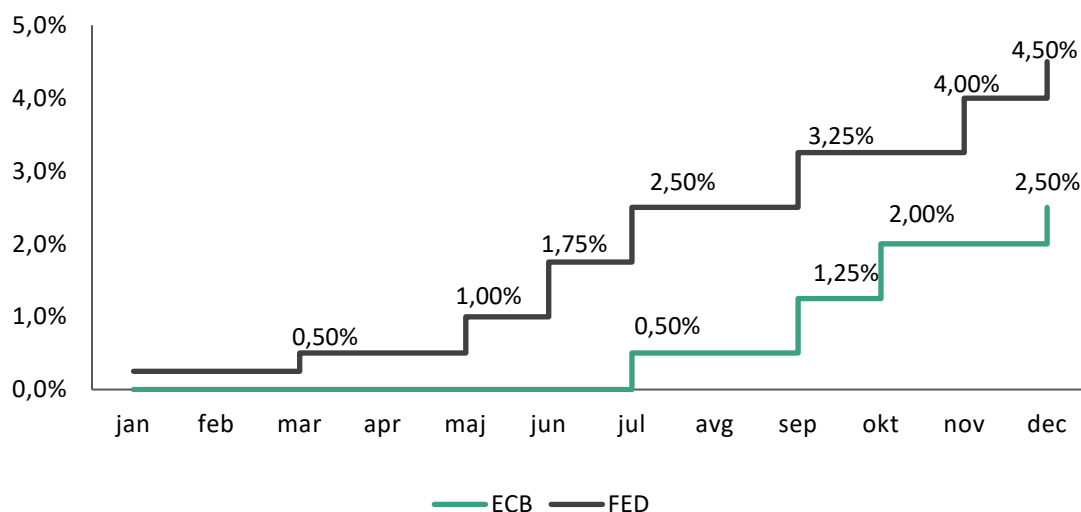
Vir: Bloomberg

Preglednica 21: Gibanje donosnosti 10 letnih državnih obveznic

Država	Donosnosti				
	dec.22	sep.22	jun.22	mar.22	dec.21
ZDA	3,9%	3,8%	3,0%	2,3%	1,5%
Nemčija	2,6%	2,1%	1,3%	0,5%	-0,2%
Francija	3,1%	2,7%	1,9%	1,0%	0,2%
Italija	4,7%	4,5%	3,3%	2,0%	1,2%
Španija	3,7%	3,3%	2,4%	1,4%	0,6%
Slovenija	3,8%	3,3%	2,4%	1,3%	0,4%

Vir: Bloomberg

Slika 8: Gibanje ključne obrestne mere v Evropski uniji in ZDA

Vir: Bloomberg

Leto 2022 zaznamuje visoka inflacija. V državah evro območja se je začela umirjati konec leta, ko je bila v novembru in decembru zabeležena deflacija. Tudi v Sloveniji je bila v večini mesecev preteklega leta izmerjena inflacija. Letna stopnja inflacije je v Sloveniji znašala 10,3 odstotka.

Po močnem odboju cene nafte na svetovnih trgih, zaradi začetka agresije Rusije nad Ukrajino, se je leta do konca leta umirila. V začetku marca je njena vrednost dosegla 123 dolarjev za sod, medtem, ko je ob začetku leta znašala 76 dolarjev. Konec leta 2022 pa je zaključila pri 77 dolarjih za sod.

Tečaj evra je v letu 2022 izgubil 6 odstotkov vrednosti glede na ameriški dolar.

Letne stopnje rasti bruto domačega produkta (BDP) so bile v vseh opazovanih državah v letu 2022 pozitivne, vendar nižje od predhodnih letnih napovedi.

Stopnje brezposelnosti so tudi v letu 2022 ostale na najnižjih ravneh in marsikatera država se sooča z naravno stopnjo brezposelnosti ob problemu pridobivanja dodatne delovne sile.

Stopnje inflacije so se dodatno zvišale predvsem v evropskih državah, zaradi visokih cen energentov.

Preglednica 22: BDP, inflacija in brezposelnost

Država	Letna stopnja rasti BDP			Inflacija			Stopnja brezposelnosti		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
EU	3,6%	5,3%	-4,1%	11,1%	5,3%	-0,3%	6,1%	6,4%	7,5%
ZDA	2,1%	5,9%	-2,3%	6,5%	7,0%	1,4%	3,5%	3,9%	6,7%
Kitajska	3,0%	8,1%	6,5%	1,8%	1,5%	0,2%	5,5%	5,1%	5,2%
Nemčija	1,8%	2,6%	-2,9%	8,6%	5,3%	-0,3%	5,5%	5,2%	6,1%
Slovenija	5,4%	8,2%	-3,1%	10,3%	4,9%	-1,1%	5,4%	4,5%	8,9%

Vir: Eurostat, RS Statistični urad, Bloomberg, <http://www.tradingeconomics.com>

Upravljaivec aktivno in preudarno upravlja naložbe kritnega sklada. Razvoj dogodkov na kapitalstskih trgih se je odrazil tudi na donosnosti kritnih skladov Sava pokojninske.

5 VSTOPNI IN IZSTOPNI STROŠKI, UPRAVLJAVSKA PROVIZIJA IN DRUGI STROŠKI

Stroški, do katerih je bil upravljaivec v preteklem letu upravičen, so:

- vstopni strošek do 3 %,
- upravljavska provizija do 1 %,
- izstopni strošek – redno prenehanje 0 %,
- izstopni strošek – izredno prenehanje do 1 %.

Vstopni stroški se obračunajo od vplačila.

Izstopni strošek se obračuna od vrednosti sredstev, ki so predmet odkupa.

Upravljaivec je upravičen do letne provizije za upravljanje kritnega sklada. Provizija se izračuna za vsako obračunsko obdobje glede na čisto vrednost sredstev kritnega sklada na obračunski dan, in sicer v deležu, ki znaša eno dvanajstino (1/12) od letne višine.

Drugi stroški, ki lahko bremenijo premoženje kritnega sklada na podlagi opravljanja storitev upravljanja so stroški:

- povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja posameznega kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja (Reuters, Bloomberg ipd.), upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško depotnih družb, ter stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo nepremičnin,
- vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega dela stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom Upravljavca z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa,
- povezani z vpisom lastniških in drugih pravic ter uveljavitvijo teh pravic,
- plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik,
- povezani z rabo nepremičnine, kot so stroški obratovanja, upravljanja, vzdrževanja in zavarovanja nepremičnin ter amortizacije in investicijskega vzdrževanja nepremičnin,
- revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroški zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila,
- obveščanja zavarovancev po ZPIZ-2 in drugih predpisih, ki zahtevajo obveščanje zavarovancev,
- uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada,
- v zvezi s postopki za povrnitev škode, ki je nastala zaradi skrbnikovega ravnanja v nasprotju s predpisi oziroma pravili stroke,
- ki so nastali skrbniku in Upravljavcu v vseh sodnih postopkih in postopkih pred drugimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti oziroma premoženje kritnega sklada, zaradi uveljavljanja zahtevkov in ugovorov za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada,
- davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma s prometom s tem premoženjem,
- obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu s predpisi in Pravili najema Upravljavec za račun kritnega sklada,
- v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Navedeni drugi stroški bremenijo premoženje kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost premoženja posameznega kritnega sklada.

6 SKRBNIŠKA PROVIZIJA IN DRUGI STROŠKI SKRBNIŠKE BANKE

Skrbniška banka je upravičena do provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki je določena v pogodbi o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov. V letu 2022 je višina provizije znašala 0,020 % letno do vključno meseca novembra in 0,017 % od meseca decembra dalje. Sprememba je zaradi spremembe skrbniške banke, do 30.11.2022 je bila banka skrbnica Banka Intesa, od 01.12.2022 je nova banka skrbnica Nova KBM.

Provizija za opravljanje skrbniških storitev se izračuna za vsako obračunsko obdobje glede na čisto vrednost sredstev kritnega sklada na obračunski dan, in sicer v deležu, ki znaša eno dvanajstino (1/12) od letne višine.

Drugi stroški, ki lahko bremenijo premoženje kritnega sklada na podlagi opravljanja skrbniških storitev so stroški:

- za vnos in izvršitev nalogov, v primeru, da gre za primere, ki so določeni z Zakonom o skladih,

- hrambe oziroma vodenja računov vrednostnih papirjev oziroma finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah skladno z določbami Zakona o skladih ter s tem povezani stroški vnosa in izvršitve naloga in stroški za provizijo in drugi stroški povezani s pogodbo med klirinško depotno družbo in skrbniško banko,
- plačilnega prometa,
- v zvezi s tožbo za povrnitev škode, ki jo je za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada vložil skrbnik zoper Upravljavca zaradi njegovega ravnanja, ki je v nasprotju s predpisi, Pravili in pravili stroke upravljanja finančnih naložb,
- v zvezi s tožbo, ki jo pod pogoji iz ZPIZ-2 vloži zavarovanec kritnega sklada.

Navedeni drugi stroški bremenijo premoženje kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost premoženja posameznega kritnega sklada.

7 IZBRANI KAZALNIKI

Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada iz točke 1 in točke 2 je izračunana kot aritmetična sredina čiste vrednosti sredstev kritnega sklada na obračunski dan vsakega meseca v posameznem poslovnem letu.

Stroški poslovanja iz točke 2 in točke 3 vključujejo postavke iz zaporednih števil VIII. in IX. izkaza poslovnega izida.

Preglednica 23: Izbrani kazalniki poslovanja

1. Donosnost čistih sredstev kritnega sklada			
1	Čisti dobiček kritnega sklada obračunskega obdobja 2	Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada* 3	Donosnost čistih sredstev KS 4=2/3*100
Leto 2022	-1.270.617	11.330.196	-11,21%
Leto 2021	859.289	8.342.636	10,30%
2. Kazalnik stroškov poslovanja			
1	Stroški poslovanja 2	Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada* 3	Kazalnik stroškov poslovanja 4=2/3*100
Leto 2022	131.876	11.330.196	1,16%
Leto 2021	98.195	8.342.636	1,18%
3. Stroški poslovanja v % od vplačane premije			
1	Stroški poslovanja 2	Vplačila oziroma premije 3	Delež stroškov 4=2/3*100
Leto 2022	131.876	2.245.713	5,87%
Leto 2021	98.195	1.815.693	5,41%
4. Rast vplačane premije (indeks)			
1	Vplačana premija v tekočem letu 2	Vplačana premija v preteklem letu 3	Indeks 4=2/3*100
Leto 2022	2.245.713	1.815.693	123,68%
Leto 2021	1.815.693	1.463.600	124,06%
5. Povprečna izplačana odkupna vrednost			
1	Obračunane odkupne vrednosti 2	Število obračunov odkupne vrednosti 3	Povprečna izplačana odkupna vrednost 4=2/3
Leto 2022	65.649	26	2.524,96
Leto 2021	26.475	21	1.260,71

*po konverziji

IV. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA Z OBVEZNIŠKO NALOŽBENO USMERITVIJO MOJ ZAJAMČENI SKLAD

1 NALOŽBENI CILJI, STRATEGIJE, POLITIKE V PRETEKLEM LETU

Kritni sklad je namenjen zavarovancem od dopolnjenega 57. leta starosti. Izberejo ga lahko tudi zavarovanci, mlajši od 57. leta starosti. Upravljavec v kritnem skladu zagotavlja minimalno zajamčeno donosnost.

Naložbeni cilj zajamčenega sklada je preseganje zajamčene donosnosti z aktivnim upravljanjem naložb z vnaprej znano donosnostjo. Uspešnost upravljanja naložb se primerja z zajamčeno donosnostjo, ki se letno izračunava v skladu s predpisom, ki ga izda minister, pristojen za finance, na podlagi zakona ZPIZ-2. Zajamčena donosnost, ki jo jamči upravljavec znaša 60 odstotkov donosnosti iz predpisa, ki ga izda minister, pristojen za finance.

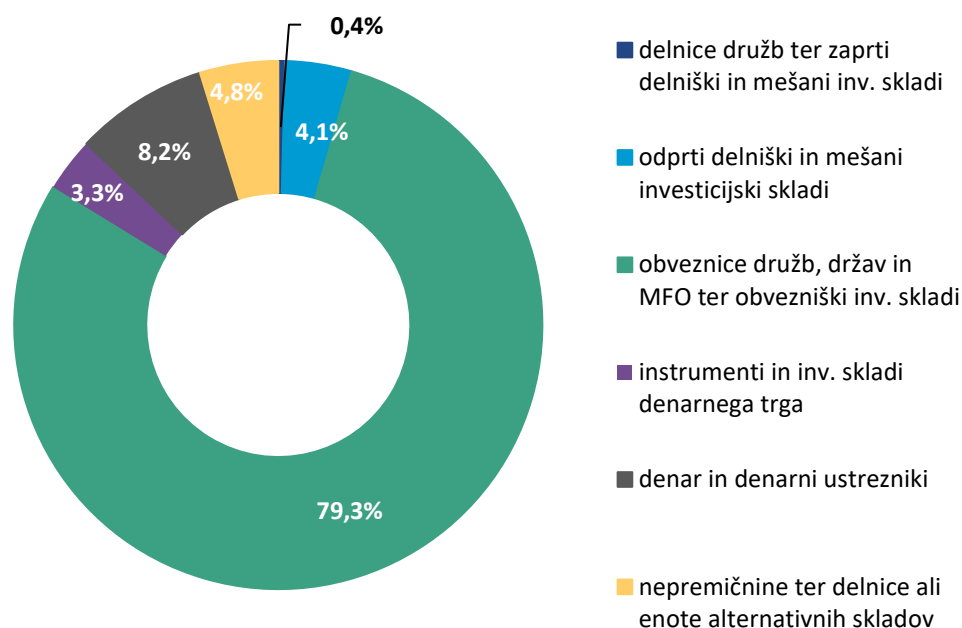
V skladu z naložbeno politiko so sredstva kritnega sklada naložena v prenosljive vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, s pretežnim deležem naložb v nizko tvegane finančne instrumente. Zavarovanci prevzemajo tveganje nad zajamčeno donosnostjo.

Preglednica 24: Ciljna strateška porazdelitev sredstev

Vrsta naložbe	Cilj
Delnice družb ter enote ali delnice zaprtih in odprtih delniških investicijskih skladov	do 10 %
Obveznice in enote odprtih in zaprtih obvezniških investicijskih skladov	od 60 % do 90 %
Instrumenti denarnega trga (zakladne menice, komercialni zapisi, CD-ji, enote odprtih in zaprtih denarnih skladov...)	do 20 %
Denarni depoziti	do 20 %
Enote ali delnice alternativnih in specialnih investicijskih skladov ter Instrumenti EIB in enote evropskih alternativnih investicijskih skladov in nepremičnine	do 15 %

Vrste naložb na dan 31. 12. 2022 prikazuje grafikon na naslednji strani.

Slika 9: Vrste naložb

2 VREDNOST ENOTE PREMOŽENJA IN DONOSNOST KRITNEGA SKLADA

Kritni sklad je začel poslovati maja 2001, ko je bila izračunana prva dejanska mesečna donosnost sklada. Prva VEP je znašala 20,0000 evrov in se je določila s 1. 1. 2016. Konec leta 2022 je VEP znašal 21,7417 evrov, kar predstavlja 126,7 odstotno donosnost od začetka poslovanja.

Upravljevec v kritnem skladu zagotavlja zjamčeno donosnost na čisto vplačano premijo v višini 60 odstotkov povprečne donosnosti dolgoročnih vrednostnih papirjev izdajatelja Republike Slovenije, ki se letno izračunava v skladu s Pravilnikom o izračunu minimalne zjamčene donosnosti. Zjamčena donosnost od začetka poslovanja znaša 71 odstotkov. Inflacija v Republiki Sloveniji je v enakem obdobju znašala 80 odstotkov.

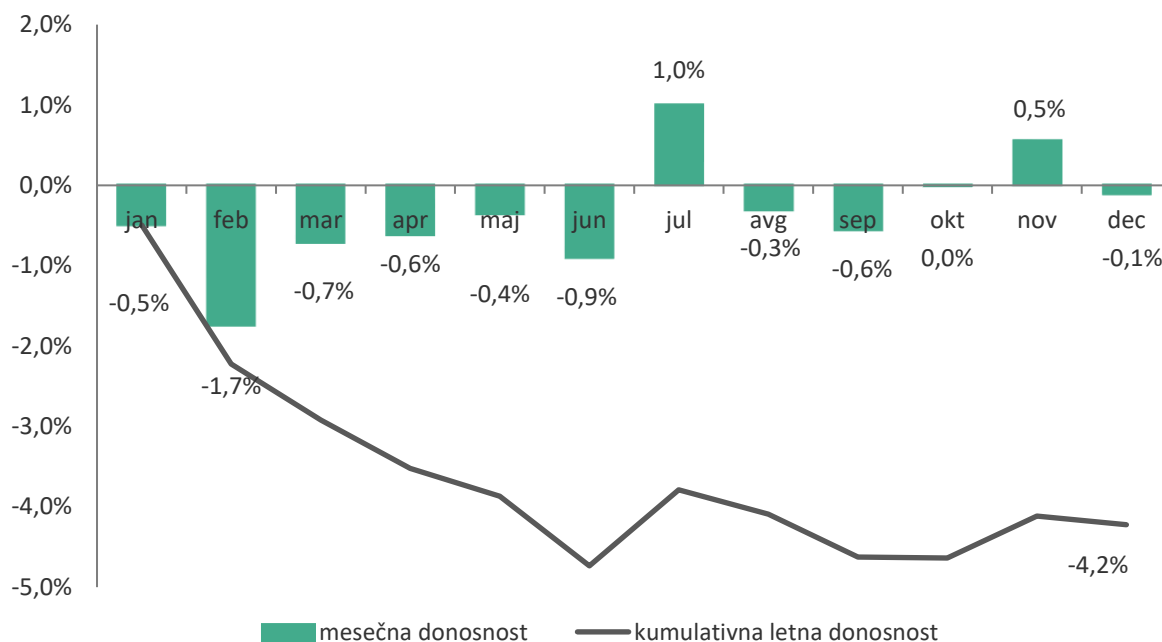
Preglednica 25: VEP na začetku in na koncu leta

Sklad	Enota	*1.1.2016	31.12.2021	31.12.2022	Sprememba v 2022
MZS	VEP	20,0000	22,7001	21,7417	-4,2 %
MZS	VEP zjamčeni	20,0000	20,8360	20,8468	0,05 %

*začetna vrednost VEP

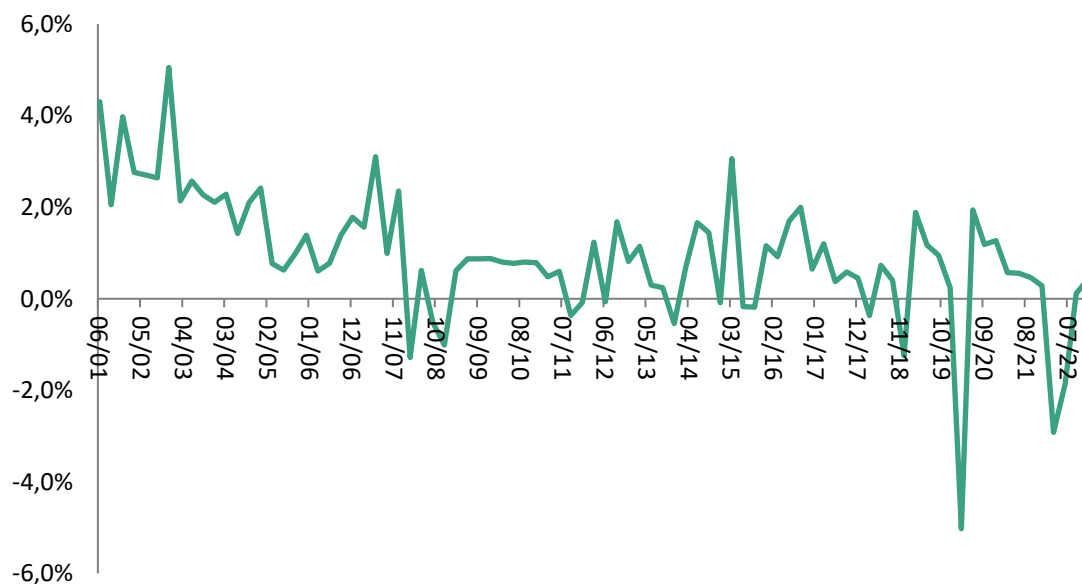
Donosnost, pripisana v letu 2022, je znašala -4,2 odstotka. Pripisana zjamčena donosnost je znašala 0,05 odstotka.

Slika 10: Donosnosti po mesecih in skupna letna donosnost

Prikazana je ustvarjena donosnost po posameznem četrtletju, od začetka poslovanja kritnega sklada do konca leta 2021.

Slika 11: Lomljeni graf donosnosti

Donosnost po posameznih poslovnih letih je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 26: Letna donosnost od ustanovitve sklada

Leto	Zajamčena donosnost po PN	Letna donosnost
2001	5,3%	10,7%
2002	8,6%	13,8%
2003	7,1%	9,4%
2004	4,6%	8,5%
2005	1,9%	3,8%
2006	2,2%	4,6%
2007	2,4%	8,5%
2008	2,6%	-2,2%
2009	2,6%	3,3%
2010	2,1%	3,2%
2011	2,1%	0,6%
2012	2,3%	3,7%
2013	2,3%	1,1%
2014	2,3%	3,8%
2015	2,3%	3,9%
2016	1,3%	5,4%
2017	0,9%	2,6%
2018	0,7%	-0,5%
2019	0,6%	4,3%
2020	0,4%	-0,8%
2021	0,2%	1,9%
2022	0,05%	-4,2%

3 ŠTEVILO ZAVAROVANCEV

Število zavarovancev kritnega sklada je na zadnji dan leta 2022 znašalo 25.325.

Preglednica 27: Struktura po spolu in starosti

Spol	Starostni razred										Skupaj
	20 - 25	25 - 30	30 - 35	35 - 40	40 - 45	45 - 50	50 - 55	55 - 60	60 - 65	65 -	
Moški	6	173	734	1.694	2.585	2.907	2.839	2.951	1.589	674	16.152
Ženske	2	46	214	878	1.616	2.017	2.042	2.249	958	200	10.222
Skupaj 1.1.	8	219	948	2.572	4.201	4.924	4.881	5.200	2.547	874	26.374
Moški	2	116	575	1.436	2.442	2.852	2.749	2.947	1.692	691	15.502
Ženske	1	33	162	688	1.457	1.975	2.024	2.220	1.021	242	9.823
Skupaj 31.12.	3	149	737	2.124	3.899	4.827	4.773	5.167	2.713	933	25.325

Število zavarovancev, ki so na zadnji dan leta 2022 zadržali pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu je znašalo 4.583.

Preglednica 28: Spremembe v letu

	Število
Novi zavarovanci (povečanja)	258
Redna prenehanja (doživetja)	738
Izredna prenehanja	280

Spodnja preglednica vsebuje vse evidentirane prenose v preteklem letu.

Preglednica 29: Prenosi v letu

	Število	
	Iz sklada	V sklad
Prenosi med izvajalci	168	73
Prenosi med skladi življenjskega cikla	244	177

4 AKTIVNOSTI UPRAVLJAVCA, POGOJI IN OKOLJE DELOVANJA KRITNEGA SKLADA

Preteklo leto je bilo na kapitalskih trgih izjemno zahtevno. Po zelo uspešnem letu 2021, ko se je razviti svet že naučil živeti s pandemijo koronavirusa, se je v februarju začela vojna med Rusijo in Ukrajino. Proti Rusiji so bile uvedene gospodarske sankcije in pojavila so se nova globalna geopolitična tveganja. V Evropi smo posledice sankcij občutili predvsem na področju energetike, kar je povzročilo rast cen energentov. Poleg teh so začele rasti tudi cene drugih dobrin, predvsem hrane.

Globalna gospodarska rast se je med letom upočasnila. Centralne banke po vsem svetu so visoko stopnjo inflacije reševale z višanjem ključnih obrestnih mer. Višje obrestne mere so se odrazile tudi v stroških zadolževanja. Kreditne obrestne mere so se povišale, kar negativno vpliva na investicije in potrošnjo. Za oris: 6-mesečni Euribor, ki predstavlja spremenljivi del skupne obrestne mere pri najemu bančnih posojil, je konec decembra 2022 znašal že 2,7 odstotka, medtem ko je še na začetku leta znašal negativnih -0,5 odstotka.

Inflacija in izjemen porast obrestnih mer sta vplivala na vse ključne naložbene razrede. Visoke padce so zabeležile tako obvezniške kot delniške naložbe.

Visoke ključne obrestne mere, po katerih si banke med seboj posojajo denar, posredno vplivajo na dvig zahtevanih donosnosti na trgu obveznic. V Evropi so se cene obveznic v povprečju znižale za 17 odstotkov, njihove zahtevane donosnosti pa močno porasle. Za primerjavo: donosnost slovenske 10-letne državne obveznice je na začetku leta 2022 znašala 0,4 odstotka, konec leta pa 3,8 odstotka. Delniški trgi so se globalno znižali za 13 odstotkov, posamezni indeksi pa so zabeležili tudi večje padce (na primer indeks ameriških delnic S&P 500 -19 odstotkov).

Preglednica 30: Gibanje primerjalnih indeksov

	Sprememba vrednosti primerjalnih indeksov			
	2022	2 leti	5 let	10 let
MSCI ACWI INDEX (v EUR)	-14,7%	6,9%	42,1%	119,5%
STOXX EUROPE 600	-12,9%	6,5%	25,8%	51,9%
iBoxx EUR Overall Bond Index	-17,2%	-19,6%	-11,3%	6,1%
iBoxx EUR Liquid Corporates Bond Index	-13,8%	-15,0%	-6,8%	5,2%
iBoxx EUR Eurozone Sovereign Bond Index	-18,4%	-21,3%	-11,8%	8,2%

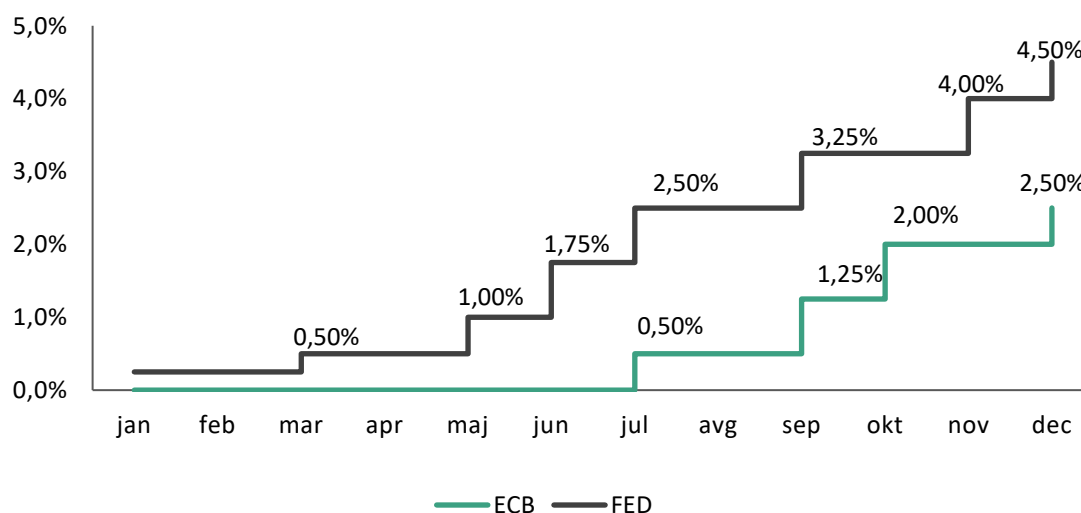
Vir: Bloomberg

Preglednica 31: Gibanje donosnosti 10 letnih državnih obveznic

Država	Donosnosti				
	dec.22	sep.22	jun.22	mar.22	dec.21
ZDA	3,9%	3,8%	3,0%	2,3%	1,5%
Nemčija	2,6%	2,1%	1,3%	0,5%	-0,2%
Francija	3,1%	2,7%	1,9%	1,0%	0,2%
Italija	4,7%	4,5%	3,3%	2,0%	1,2%
Španija	3,7%	3,3%	2,4%	1,4%	0,6%
Slovenija	3,8%	3,3%	2,4%	1,3%	0,4%

Vir: Bloomberg

Slika 12: Gibanje ključne obrestne mere v Evropski uniji in ZDA

Vir: Bloomberg

Leto 2022 zaznamuje visoka inflacija. V državah evro območja se je začela umirjati konec leta, ko je bila v novembru in decembru zabeležena deflacija. Tudi v Sloveniji je bila v večini mesecev preteklega leta izmerjena inflacija. Letna stopnja inflacije je v Sloveniji znašala 10,3 odstotka.

Po močnem odboju cene nafte na svetovnih trgih, zaradi začetka agresije Rusije nad Ukrajino, se je leta do konca leta umirila. V začetku marca je njena vrednost dosegla 123 dolarjev za sod, medtem, ko je ob začetku leta znašala 76 dolarjev. Konec leta 2022 pa je zaključila pri 77 dolarjih za sod.

Tečaj evra je v letu 2022 izgubil 6 odstotkov vrednosti glede na ameriški dolar.

Letne stopnje rasti bruto domačega produkta (BDP) so bile v vseh opazovanih državah v letu 2022 pozitivne, vendar nižje od predhodnih letnih napovedi.

Stopnje brezposelnosti so tudi v letu 2022 ostale na najnižjih ravneh in marsikatera država se sooča z naravno stopnjo brezposelnosti ob problemu pridobivanja dodatne delovne sile.

Stopnje inflacije so se dodatno zvišale predvsem v evropskih državah, zaradi visokih cen energentov.

Preglednica 32: BDP, inflacija in brezposelnost

Država	Letna stopnja rasti BDP			Inflacija			Stopnja brezposelnosti		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
EU	3,6%	5,3%	-4,1%	11,1%	5,3%	-0,3%	6,1%	6,4%	7,5%
ZDA	2,1%	5,9%	-2,3%	6,5%	7,0%	1,4%	3,5%	3,9%	6,7%
Kitajska	3,0%	8,1%	6,5%	1,8%	1,5%	0,2%	5,5%	5,1%	5,2%
Nemčija	1,8%	2,6%	-2,9%	8,6%	5,3%	-0,3%	5,5%	5,2%	6,1%
Slovenija	5,4%	8,2%	-3,1%	10,3%	4,9%	-1,1%	5,4%	4,5%	8,9%

Vir: Eurostat, RS Statistični urad, Bloomberg, <http://www.tradingeconomics.com>

Upravljalavec aktivno in preudarno upravlja naložbe kritnega sklada.

Upravljalavec aktivno in preudarno upravlja naložbe kritnega sklada. Razvoj dogodkov na kapitalstkih trgih se je odrazil tudi na donosnosti kritnih skladov Sava pokojninske.

5 VSTOPNI IN IZSTOPNI STROŠKI, UPRAVLJAVSKA PROVIZIJA IN DRUGI STROŠKI

Stroški, do katerih je bil upravljalavec v preteklem letu upravičen, so:

- vstopni strošek do 1,9 %,
- upravljalavska provizija do 1 %,
- izstopni strošek – redno prenehanje 0 %,
- izstopni strošek – izredno prenehanje do 0,5 %.

Vstopni stroški se obračunajo od vplačila.

Izstopni strošek se obračuna od vrednosti sredstev, ki so predmet odkupa.

Upravljalavec je upravičen do letne provizije za upravljanje kritnega sklada. Provizija se izračuna za vsako obračunsko obdobje glede na čisto vrednost sredstev kritnega sklada na obračunski dan, in sicer v deležu, ki znaša eno dvanajstino (1/12) od letne višine.

Drugi stroški, ki lahko bremenijo premoženje kritnega sklada na podlagi opravljanja storitev upravljanja so stroški:

- povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja posameznega kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja (Reuters, Bloomberg ipd.), upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško depotnih družb, ter stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo nepremičnin,
- vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega dela stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom Upravljavca z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa,
- povezani z vpisom lastniških in drugih pravic ter uveljavitvijo teh pravic,
- plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik,
- povezani z rabo nepremičnine, kot so stroški obratovanja, upravljanja, vzdrževanja in zavarovanja nepremičnin ter amortizacije in investicijskega vzdrževanja nepremičnin,
- revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroški zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila,
- obveščanja zavarovancev po ZPIZ-2 in drugih predpisih, ki zahtevajo obveščanje zavarovancev,
- uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada,
- v zvezi s postopki za povrnitev škode, ki je nastala zaradi skrbnikovega ravnanja v nasprotju s predpisi oziroma pravili stroke,
- ki so nastali skrbniku in Upravljavcu v vseh sodnih postopkih in postopkih pred drugimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti oziroma premoženje kritnega sklada, zaradi uveljavljanja zahtevkov in ugovorov za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada,
- davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma s prometom s tem premoženjem,
- obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu s predpisi in Pravili najema Upravljavec za račun kritnega sklada,
- v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Navedeni drugi stroški bremenijo premoženje kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost premoženja posameznega kritnega sklada.

6 SKRBNIŠKA PROVIZIJA IN DRUGI STROŠKI SKRBNIŠKE BANKE

Skrbniška banka je upravičena do provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki je določena v pogodbi o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov. V letu 2022 je višina provizije znašala 0,020 % letno do vključno meseca novembra in 0,017 % od meseca decembra dalje.

Provizija za opravljanje skrbniških storitev se izračuna za vsako obračunsko obdobje glede na čisto vrednost sredstev kritnega sklada na obračunski dan, in sicer v deležu, ki znaša eno dvanajstino (1/12) od letne višine.

Drugi stroški, ki lahko bremenijo premoženje kritnega sklada na podlagi opravljanja skrbniških storitev so stroški:

- za vnos in izvršitev nalogov, v primeru, da gre za primere, ki so določeni z Zakonom o skladih,
- hrambe oziroma vodenja računov vrednostnih papirjev oziroma finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah skladno z določbami Zakona o skladih ter s tem povezani stroški vnosa in izvršitve naloga in stroški za provizijo in drugi stroški povezani s pogodbo med klirinško depotno družbo in skrbniško banko,
- plačilnega prometa,
- v zvezi s tožbo za povrnitev škode, ki jo je za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada vložil skrbnik zoper Upravljavca zaradi njegovega ravnanja, ki je v nasprotju s predpisi, Pravili in pravili stroke upravljanja finančnih naložb,
- v zvezi s tožbo, ki jo pod pogoji iz ZPIZ-2 vloži zavarovanec kritnega sklada.

Navedeni drugi stroški bremenijo premoženje kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost premoženja posameznega kritnega sklada.

7 IZBRANI KAZALNIKI

Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada iz točke 1 in točke 2 je izračunana kot aritmetična sredina čiste vrednosti sredstev kritnega sklada na obračunski dan vsakega meseca v posameznem poslovnem letu.

Stroški poslovanja iz točke 2 in točke 3 vključujejo postavke iz zaporednih števil VIII. in IX. izkaza poslovnega izida.

Preglednica 33: Izbrani kazalniki poslovanja

1. Donosnost čistih sredstev kritnega sklada			
1	Čisti dobiček kritnega sklada obračunskega obdobja 2	Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada* 3	Donosnost čistih sredstev KS 4=2/3*100
Leto 2022	-5.979.375	136.686.456	-4,38%
Leto 2021	2.629.426	140.846.717	1,87%
2. Kazalnik stroškov poslovanja			
1	Stroški poslovanja 2	Povprečna čista vrednost sredstev kritnega sklada* 3	Kazalnik stroškov poslovanja 4=2/3*100
Leto 2022	1.577.116	136.686.456	1,15%
Leto 2021	1.607.415	140.846.717	1,14%
3. Stroški poslovanja v % od vplačane premije			
1	Stroški poslovanja 2	Vplačila oziroma premije 3	Delež stroškov 4=2/3*100
Leto 2022	1.577.116	7.988.522	19,74%
Leto 2021	1.607.415	8.315.835	19,33%
4. Rast vplačane premije (indeks)			
1	Vplačana premija v tekočem letu 2	Vplačana premija v preteklem letu 3	Indeks 4=2/3*100
Leto 2022	7.988.522	8.315.835	96,06%
Leto 2021	8.315.835	8.494.506	97,90%
5. Povprečna izplačana odkupna vrednost			
1	Obračunane odkupne vrednosti 2	Število obračunov odkupne vrednosti 3	Povprečna izplačana odkupna vrednost 4=2/3
Leto 2022	6.472.081	1278	5.064,23
Leto 2021	7.085.209	1661	4.265,63

*po konverziji

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV MOJI SKLADI ŽIVLJENJSKEGA CIKLA

V. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Računovodski izkazi skupine kritnih skladov so seštevki postavk iz posameznih računovodskih izkazov kritnih skladov MDS, MUS in MZS, iz katerih so izločena interna razmerja med skladi.

Podlage za sestavo računovodskih izkazov, temeljne računovodske usmeritve ter metode vrednotenja postavk so predstavljene v podpoglavjih 2 v nadaljevanju in se nanašajo ter uporabljajo za računovodske izkaze skupine kritnih skladov.

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj z razkritji.

Preglednica 34: Zbirna bilanca stanja

v EUR	Pojasnilo	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. SREDSTVA		166.377.635	168.020.989	99
A. NALOŽBENE NEPREMIČNINE IN DRUGE STVARNE PRAVICE NA NEPREMIČNINAH	1, 3	593.000	506.000	117
1. Naložbene nepremičnine		593.000	506.000	117
B. FINANČNE NALOŽBE	2, 3	149.105.965	146.036.944	102
1. Merjene po odplačni vrednosti, od tega:		83.197.007	52.245.950	159
Dolžniški vrednostni papirji		83.197.007	52.245.950	159
3. Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		65.908.958	93.790.995	70
Dolžniški vrednostni papirji		33.412.414	64.853.289	52
Lastniški vrednostni papirji		32.496.544	28.937.705	112
C. TERJATVE	3, 4	1.863.355	17.751	10.497
1. Terjatve do upravljavca zaradi nedoseganja zjamčenega donosa		3516	0	-
2. Druge terjatve		1.859.839	17.751	10.477
D. DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	3, 5	14.815.315	21.460.293	69
E. ZUNAJBILANČNA SREDSTVA	6	6.454.991	8.741.832	74
2. Druga zunajbilančna sredstva		6.454.991	8.741.832	74
II. OBVEZNOSTI		166.377.635	168.020.989	99
A. ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	7	165.831.325	167.095.042	99
C. POSLOVNE OBVEZNOSTI	8	546.309	925.947	59
2. Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		180.397	176.083	102
3. Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		300.046	651.244	46
4. Druge poslovne obveznosti		65.866	98.620	67
F. ZUNAJBILANČNE OBVEZNOSTI	6	6.454.991	8.741.832	74
2. Iz naslova danih jamstev		6.454.991	8.741.832	74

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 35: Zbirna bilanca izkaz poslovnega izida

v EUR	Pojasnilo	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
I. FINANČNI PRIHODKI	9	3.856.905	7.291.711	53
1. Prihodki iz dividend in deležev		306.709	211.075	145
2. Prihodki od obresti		2.596.851	2.502.746	104
3. Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		182.066	25.112	725
4. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		0	3.858.437	0
5. Drugi finančni prihodki		771.278	694.341	111
II. PRIHODKI OD NALOŽBENIH NEPREMIČNIN	10	140.609	49.230	286
1. Prihodki od oddajanja naložbenih nepremičnin v najem		53.609	49.230	109
3. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin, pripoznani po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		87.000	0	-
III. FINANČNI ODHODKI	11	11.505.893	4.385	262.392
2. Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		79.724	4.385	1.818
3. Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		11.426.169	0	-
4. Drugi finančni odhodki		0	0	-
IV. ODHODKI NALOŽBENIH NEPREMIČNIN	12	5.172	4.945	105
1. Odhodki od upravljanja in oddajanja naložbenih nepremičnin		5.172	4.945	105
V. REZULTAT NALOŽBENJA (I. + II. - III. - IV.)		-7.513.551	7.331.612	-102
VIII. ODHODKI V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM IN POSLOVANJEM KRITNEGA SKLADA	13	1.891.750	1.848.681	102
1. Provizija za upravljanje		1.624.728	1.605.198	101
2. Odhodki z banko skrbnico		32.084	35.378	91
3. Odhodki v zvezi z revidiranjem		24.222	12.078	201
4. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada		35.706	21814	164
5. Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		2.548	3.042	84
6. Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		172.462	171.171	101
X. ČISTI POSLOVNI IZID NAMENJEN ZAVAROVALNCEM (+/-) (V. + VI. + VII. - VIII. - IX.)	14	-9.405.302	5.482.930	-

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

2 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE KRITNIH SKLADOV

2.1 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Letno poročilo in računovodski izkazi skupine kritnih skladov za leto 2022 so izdelani v skladu z ZPIZ-2, MSRP, ZZavar-1 in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala AZN.

Podatki v računovodskih izkazih so pripravljene na podlagi izvirnih vrednosti, razen finančnih sredstev vrednotenih po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida. Vse postavke v tujih valutah na bilančni dan so preračunane na podlagi referenčnega tečaja Evropske centralne banke.

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, brez centov. Zaradi zaokroževanja vrednostih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih preglednic.

2.2 NOVO SPREJETI STANDARDI IN POJASNILA

Računovodske usmeritve, ki jih družba uporablja pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki so bile uporabljene pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so na novo sprejeti ali prenovljeni standardi, ki so bili sprejeti za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2022 ali pozneje in so opisani v nadaljevanju.

Spremembe obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalske letu

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

Spremembe MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva

Dobički pred nameravano uporabo, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje).

Dobički pred nameravano uporabo, ki jih je UOMRS objavil 14. maja 2020. Spremembe prepovedujejo, da bi podjetje od nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva odštelo kakršne koli dobičke od prodaje sredstva, ustvarjene pri spravljajanju sredstva na njegovo mesto in v stanje, v katerem sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji posloводства. Podjetje mora dobičke od prodaje takšnih sredstev in stroške njihove izdelave pripoznati v poslovnem izidu.

Spremembe MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva – Kočljive pogodbe

Stroški izpolnjevanja pogodbe, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje).

Spremembe določajo, da »stroški izpolnitve« pogodbe zajemajo »stroške, ki se nanašajo neposredno na pogodbo«. Stroški, ki se nanašajo neposredno na pogodbo, so lahko dodatni stroški izpolnitve te pogodbe ali razporeditev drugih stroškov, ki se nanašajo neposredno na izpolnitev pogodbe.

Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve

Sklicevanje na temeljni okvir s spremembami MSRP 3, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje).

Te spremembe: (a) posodablja MSRP 3 tako, da se sklicuje na konceptualni okvir, izdan leta 2018, namesto na okvir, izdan leta 1989; (b) v MSRP 3 dodajajo zahtevo, da prevzemnik za transakcije in druge dogodke, ki spadajo v področje uporabe MRS 37 ali OPMSRP 21, uporablja MRS 37 ali OPMSRP 21 (namesto konceptualnega okvira), da opredeli obveznosti, ki jih je prevzel v poslovni združitvi; in (c) v MSRP 3 dodajajo izrecno izjavo, da prevzemnik ne pripozna pogojnih sredstev, pridobljenih v poslovni združitvi.

Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018–2020),

Spremembe različnih standardov izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), njihov namen pa je predvsem odpravljanje neskladnosti in razlaga besedila. Te spremembe: (a) pojasnjujejo, da lahko odvisna družba, ki uporablja odstavek D16(a) MSRP 1, meri kumulativne tečajne razlike z uporabo zneskov, ki jih prikaže obvladujoče podjetje, na podlagi datuma prehoda obvladujočega podjetja na MSRP (MSRP 1); (b) pojasnjujejo, katera nadomestila podjetje vključi pri izvedbi „preizkusa z 10 odstotki“, navedenega v odstavku B3.3.6. MSRP 9, ko ocenjuje, ali naj odpravi pripoznanje finančne obveznosti. Podjetje pri izračunu upošteva samo nadomestila, plačana ali prejeta med podjetjem (posojiljemalcem) in posojilodajalcem, vključno z nadomestili, ki jih plača ali prejme kateri koli od njiju v imenu drugega (MSRP 9); (c) iz zgleda odpravijo ponazoritev povračila za izboljšanja sredstva v najemu s strani najemodajalca, da bi se odpravila morebitna zmeda glede obravnave spodbud za najem, do katere bi lahko prišlo zaradi ponazoritve teh spodbud v zgledu (Ponazorilni zgled 13, ki spremlja MSRP 16); in (č) odpravijo zahtevo iz 22. odstavka MRS 41, da podjetja pri merjenju pošteno vrednosti biološkega sredstva po metodi sedanje vrednosti ne smejo upoštevati denarnih tokov, nastalih v zvezi z obdavčitvijo (MRS 41).

Sprejetje teh sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov skupine kritnih skladov.

Sprejeti standardi in sprememba obstoječih standardov, ki bodo stopili v veljavo na poznejši datum in ki jih družba ne uporablja v svojih računovodskih izkazih

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU in ki še niso stopile v veljavo:

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov

Razkrivanje računovodskih usmeritev, ki jih je EU sprejela 2. marca 2022

Spremembe zagotavljajo bolj splošen pristop k razvrščanju obveznosti po MRS 1 na podlagi pogodbenih dogovorov, veljavnih na datum poročanja. S spremembami MRS 1, ki jih je UOMRS izdal 15. julija 2020, je datum začetka veljavnosti preložen za leto dni, na letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje.

Spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake

Opredelitev računovodskih ocen, ki jih je EU sprejela 2. marca 2022 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje).

Spremembe se osredotočajo na računovodske ocene in podajajo napotke, kako razlikovati med računovodskimi usmeritvami in računovodskimi ocenami.

Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička

Odloženi davki, povezani s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamične transakcije, ki jih je EU sprejela 11. avgusta 2022 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje).

V skladu s spremembami oprostitev od uporabe ob začetnem pripoznanju ne velja za posle, pri katerih ob začetnem pripoznanju nastanejo tako odbitne kot tudi obdavčljive začasne razlike, katerih posledica je pripoznanje odloženih terjatev in obveznosti za davek v enakem znesku.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov:

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov

Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje). Spremembe pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrščanje obveznosti.

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov

Dolgoročne obveznosti zavezami (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje). Spremembe pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrščanje obveznosti.

Spremembe MSRP 16 – Najemi

Obveznost iz najema pri prodaji s povratnim najemom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje). Spremembe MSRP 16 od prodajalca-najemnika zahtevajo poznejše merjenje obveznosti iz najema, ki izhajajo iz povratnega najema, in sicer tako, da prodajalec-najemnik ne pripozna nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo obdrži. Nove zahteve prodajalcu-najemniku ne preprečujejo, da v poslovnem izidu pripozna dobiček ali izgubo v zvezi z delno ali popolno odpovedjo najema.

MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov

Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje. Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe. Datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo. Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Poslovodstvo predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine kritnih skladov.

2.3 RAČUNOVODSKE USMERITVE IN POLITIKE

Sava pokojninska družba (v nadaljevanju družba) je delniška družba s sedežem v Republiki Sloveniji, na naslovu Ulica Eve Lovše 7, v Mariboru. Družba je upravljalec skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla, ki je sestavljena iz treh kritnih skladov z različnimi naložbenimi politikami.

Pri pripravi računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo 31. 12. 2022, so bile upoštevane naslednje računovodske predpostavke in usmeritve:

- časovna neomejenost poslovanja kritnega sklada v skupini kritnih skladov,
- poslovni dogodki so evidentirani v poslovnih knjigah, ko se pojavijo, oziroma so zajeti v računovodske izkaze, v obdobju, na katero se izkazi nanašajo,
- računovodski izkazi vključujejo le tista sredstva in obveznosti, ki se nanašajo na poslovanje kritnega sklada,
- odhodki so pripoznani na podlagi neposredne povezave nastanka stroškov in pridobitve prihodkov.

2.3.1 Metode vrednotenja postavk v računovodskih izkazih

Spodaj opredeljene metode vrednotenja je upravljaec skupine kritnih skladov dosledno upošteval pri pripravi računovodskih izkazov za leto 2022 in za primerjalno obdobje 2021.

Postavke v izkazu balance stanja

Sredstva skupine kritnih skladov so sestavljena iz:

- naložbenih nepremičnin,
- finančnih naložb,
- terjatev,
- denarja in denarnih ustreznikov,
- zunajbilančnih sredstev.

Naložbene nepremičnine

Naložbena nepremičnina je nepremičnina (zemljišče ali zgradba, ali del zgradbe, ali oboje), posedovana (pri lastniku), da bi prinašala najemnino ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje.

Naložbeno nepremičnino upravljaec pripozna kot sredstvo, ko je verjetno, da bodo v prihodnje pritekale gospodarske koristi ter je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Naložbena nepremičnina je na začetku izmerjena po nabavni vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Naslednja merjenja se izvedejo po modelu poštene vrednosti.

Družba spremlja vrednost nepremičnin na podlagi višine najemnini in nezasedenosti. Če pride do spremembe pogodbene najemnine za več kot 10 odstotkov ali do nezasedenosti posamezne nepremičnine, ki je daljša od 3 mesecev, se vrednost posamezne nepremičnine ponovno oceni.

Ne glede na zasedenost nepremičnine družba spremlja vrednost nepremičnin z izračunavanjem indeksa cen nepremičnin v Sloveniji. Podatki za izračun indeksa se zajemajo iz zadnjih dostopnih

podatkov objavljenih na portalu Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) ter drugih dostopnih virih, v kolikor v poročilu GURS niso podani vsi potrebni podatki.

Ne glede na navedbe prejšnjih odstavkov, družba izvede vrednotenje naložbenih nepremičnin najmanj enkrat na tri leta.

Vrednotenje naložbenih nepremičnin izvede pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin.

Finančne naložbe

Družba pripozna finančno naložbo na dan sklenitve posla. Do njene odprave pride, če se za njo vezane pogodbene pravice do koristi izrabijo, ugasnejo ali če se prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančne naložbe.

Finančne naložbe se ob začetnem pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti. Ta je enaka znesku, s katerim je mogoče poravnati nastalo obveznost, ki izhaja iz posla. V obeh primerjalnih letih (2022, 2021) stroški posla neposredno bremenijo poslovni izid sklada, ki je posel sklenil.

Pri računovodenju finančnih naložb kritnih skladov upravljavec uporablja dva poslovna modela:

- poslovni model prejemanja denarnih tokov,
- poslovni model prodaje.

V odvisnosti od izbranega poslovnega modela se izvaja vrednotenje naložb, ki je v:

- poslovnem modelu prejemanja denarnih tokov (AC) po odplačni vrednosti,
- poslovnem modelu prodaje (FVTPL) po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Poslovni model prejemanja denarnih tokov (AC)

Cilj poslovnega modela prejemanja denarnih tokov je ohranjanje donosov iz obresti, vse tja do zapadlosti.

Finančno sredstvo se meri po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena oba pogoja:

- finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je prejemanje pogodbenih denarnih tokov in
- v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico.

Družba pred vsako novo pridobitvijo naložbe preveri, če njeni denarni tokovi predstavljajo izključno odplačilo glavnice in obresti (SPPI test, ki zajema pregled prospekta ter značilnosti dolžniškega vrednostnega papirja).

Finančno sredstvo se ob pridobitvi izmeri po pošteni vrednosti h kateri se prištejejo vsi transakcijski stroški, ki neposredno izhajajo iz pridobitve. Prihodki od obresti se pri merjenju po odplačni vrednosti izračunajo z uporabo efektivne obrestne mere na bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva.

Družba v poslovnem modelu prejetanja denarnih tokov ne sme odpraviti pripoznanje finančnega sredstva pred zapadlostjo. Družba sme izjemoma prodati finančno sredstvo v poslovnem modelu prejetanja denarnih tokov le, če se poslabša kreditno tveganje ali če so takšne prodaje občasne in zanemarljivih vrednosti ter za to pridobi soglasje obvladujoče družbe.

Poslovni model prodaje (FVTPL)

Cilj poslovnega modela prodaje je ustvarjanje donosov med nakupno in prodajno ceno ter ustvarjanje donosov iz obresti ali dividend.

Ob pripoznanju se finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednost. Transakcijski stroški, ki neposredno izhajajo iz pridobitve, se direktno pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Prevrednotenje finančnih naložb

Prevrednotenja finančnih naložb, po datumu pripoznanja in do datuma odprave pripoznanja, se evidentirajo dnevno. Zadnje prevrednotenje je bilo opravljeno na bilančni dan.

Pri prevrednotenju na pošteno vrednost se upošteva zadnja znana objavljena cena na delujočem trgu – tržna cena. Tržna cena je denarni znesek, ki bi ga bilo mogoče za naložbo iztržiti na delujočem trgu na dan transakcije. Pri delnicah se za tržno ceno šteje zadnji borzni tečaj (close price) z delujočega trga, na katerem so bile pridobljene. Za obveznice in druge dolgoročne serijske vrednostne papirje družba na dan vrednotenja ugotavlja pošteno vrednost tako, da kot ceno na glavnem trgu določi:

- v primeru borze: objavljeno zaključno ceno na borzi na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja borze, na kateri naložba kotira,
- v primeru OTC trga: objavljeno zaključno BID CBBT oziroma če ta ne obstaja, BID BVAL ceno sistema Bloomberg na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja OTC trga,
- ceno izračunano na podlagi internega modela vrednotenja.

Prevrednotenje na pošteno vrednost finančnih naložb skupine kritnih skladov neposredno bremeni poslovni izid kritnega sklada.

Za netržne dolžniške vrednostne papirje ter tržne dolžniške vrednostne papirje, za katere ni na voljo zaključne cene na borzi ali sistemu Bloomberg, se za ugotovitev poštene vrednosti uporabi model ocenjevanja vrednosti. Poštena vrednost dolžniških vrednostnih papirjev se ugotavlja z uporabo na donosu zasnovanega načina, z uporabo modela sedanje vrednosti, po kateri se prihodnji denarni tokovi pretvorijo v en trenutni (tj. diskontirani) znesek. Poštena vrednost z uporabo tega modela izraža trenutna tržna pričakovanja glede prihodnjih denarnih tokov. Osnova za izračun diskontne obrestne mere je zahtevana donosnost do dospelja drugih primerljivih tržnih dolžniških vrednostnih papirjev, s pomočjo katerih se diskontirajo prihodnja izplačila kuponskih obresti in glavnice.

V kolikor gre za netržni lastniški vrednostni papir ali, če je mogoče zanesljivo ugotoviti, da je lastniški vrednostni papir nelikviden, torej, da do sklenitve posla na organiziranem trgu ne pride v vsaj 15 trgovalnih dneh zadnjega četrtletja, se za takšen lastniški vrednostni papir določi poštena vrednost z uporabo tehnike ocenjevanja vrednosti. Cilj je ugotoviti, kakšna bi bila transakcijska cena na dan merjenja v premišljenem poslu menjave v normalnih poslovnih okoliščinah.

Poštena vrednost lastniških vrednostnih papirjev se ugotavlja z uporabo načina tržnih primerjav, kjer se uporabljajo cene in druge ustrezne informacije, ki izhajajo iz tržnih transakcij, ki vključujejo enaka

ali primerljiva sredstva. Za primerljive tržne lastniške vrednostne papirje se štejejo delnice podjetij, ki opravljajo enako ali podobno dejavnost.

Kriteriji za razvrščanje finančnih naložb v ravni hierarhije poštene vrednosti

Finančne naložbe, merjene ali razkrite po poštenu vrednosti, so prikazane v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki razvrsti vhodne podatke za merjenje poštene vrednosti v tri ravni hierarhije poštene vrednosti, in sicer:

Raven 1: Družba prikazuje finančne naložbe, pri katerih je poštena vrednost določena na podlagi kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za finančno naložbo, do katerih lahko družba dostopa na datum merjenja. V to raven so tako vključene cene delniških naložb z CBBT ceno in tiste z BVAL cene, ki imajo izračunano ceno BVAL score 8 ali višje ter pri katerih število neposrednih opazovanj znaša vsaj 10.

Raven 2: Predstavljajo finančne naložbe, katerih poštena vrednost se določa z uporabo podatkov, ki jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati, razen kotiranih cen vključenih v 1. raven. Tržni podatki, ki jih ni mogoče opazovati, nimajo pomembnega vpliva na vrednotenje. Podatki ravni 2 skladno z MSRP 13.82 vključujejo:

- kotirane cene podobnih finančnih naložb na nedelujočih trgih,
- kotirane cene za isto ali podobno finančno naložbo na nedelujočih trgih,
- opazovani podatki, različni od kotiranih cen za finančno naložbo,
- vložki, potrjeni na trgu.

V to raven so tako vključene BVAL cene dolžniških naložb, ki imajo izračunano oceno BVAL score večjo ali enako 8, vendar število neposrednih opazovanj znaša 9 ali manj ter BVAL cene, ki imajo izračunano oceno BVAL score nižjo ali enako 7.

Raven 3: V to raven sodijo finančne naložbe, pri katerih opazovani tržni podatki niso dosegljivi. Poštena vrednost se tako določa na podlagi metod vrednotenja, z uporabo vložkov, ki niso posredno ali neposredno opazovani na trgu. V to raven so vključene BVAL cene dolžniških naložb, kjer ocena BVAL score znaša 5 ali manj. Tržni podatki, ki jih ni mogoče opazovati, imajo lahko pomemben vpliv na vrednotenje.

Družba v raven 3 razvršča naložbe v alternativne sklade, kot so nepremičninski skladi, infrastrukturni skladi, skladi zasebnega dolga, skladi zasebnega kapitala in podobno. Tržne cene oziroma tržne vrednosti tovrstnih naložb niso na voljo, zato vrednotenja na podlagi razpoložljivih tržnih podatkov ni mogoče izvajati.

Vrednotenje alternativnih skladov je podano s strani upravljavcev skladov v obliki vrednosti enote premoženja (VEP), ki predstavlja najboljši približek poštene vrednosti. Vrednotenje je opravljeno na podlagi materialnih nejavnih informacij o naložbah v skladih. Družba ima zelo omejen dostop in vpogled v vhodne podatke, ki jih uporabljajo upravljavci skladov, zato ne izvajamo lastnega vrednotenja, prav tako ni moč izvesti analize občutljivosti.

Upravljalci omenjenih skladov za vrednotenje naložb v skladih običajno uporabljajo metode, ki so v skladu z mednarodnimi IPEV standardi vrednotenja alternativnih naložb (Private Equity and Venture Capital Valuation), kot je diskontiranje denarnih tokov in metodo večkratnikov (multiples).

V skladu z MSRP 13.97 družba razvršča v hierarhijo poštene vrednosti tudi vse finančne naložbe, ki v izkazu finančnega položaja niso izmerjene po poštenu vrednosti, vendar zanje razkriva pošteno vrednost (dana posojila, depoziti, depoziti pri cedentih) za katere družba predpostavlja, da njihova knjigovodska vrednost predstavlja zadosten približek poštene vrednosti (v skladu z MSRP 7.29).

Družba razkriva in dosledno upošteva politika določanja, kdaj se šteje, da so bili izvedeni prenosi med ravnmi hierarhije poštene vrednosti. Usmeritev glede časovnega okvira pripoznavanja prenosov je enaka pri prenosih na ravni in prenosih z ravni. Primeri usmeritev vključujejo: (a) datum dogodka ali spremembe okoliščin, ki je povzročila prenos, (b) začetek poročevalnega obdobja, (c) konec poročevalnega obdobja. Družba četrtno preverja umestitev naložb v tri ravni hierarhije poštene vrednosti.

Oslabitve finančnega sredstva (pripoznavanje pričakovanih kreditnih izgub)

Družba pripozna popravek vrednosti za izgubo za pričakovane kreditne izgube za:

- finančna sredstva, ki se merijo po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva, ki se merijo po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,
- pogodbe o finančnem poroštvi,
- sredstva iz pogodbe ali obveze iz posojil,
- terjatve do kupcev,
- terjatve iz najema ter
- denar in denarne ustreznike.

Za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti ali po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter za pogodbe o finančnem poroštvi, se uporablja splošni pristop za pripoznavanje pričakovanih kreditnih izgub.

Za terjatve, ki imajo kratkoročni značaj (da zapadejo v roku do treh mesecev), družba uporablja poenostavljeni pristop in za vsako vrsto terjatev določi odstotek pričakovane kreditne izgube na podlagi preteklih dogodkov (značilnosti plačil in značilnosti izdajatelja). Družba ne izračunava pričakovanih kreditnih izgub za terjatve iz najema, ki zapadejo vplačilo naslednji mesec. V primeru nastanka neplačila družba izračuna pričakovane kreditne izgube kot razmerje med neplačilom terjatve za najemnino in skupni izdanimi računi v zadnji petih letih za najemnino.

Za denar in denarne ustreznike z zapadlostjo do treh mesecev ter depozite na odpoklic, družba ne izračunava pričakovanih kreditnih izgub zaradi kratkoročnosti posla in zaradi nepomembnosti pričakovanih kreditnih izgub v računovodskih izkazih družbe.

Pri finančnih sredstvih, ki se merijo po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, se mora popravek vrednosti za izgubo pripoznati v drugem vseobsegajočem donosu in ne sme zmanjšati knjigovodske vrednosti finančnega sredstva v izkazu finančnega položaja (protiknjižba se naredi direktno skozi IPI).

Če se na datum poročanja kreditno tveganje pri finančnem instrumentu od začetnega pripoznanja ni znatno povečalo, se izmeri popravek vrednosti za izgubo za navedeni finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju.

Družba na vsak datum poročanja oceni, ali se je kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja znatno povečalo.

Prerazvrščanje finančnega sredstva

Družba prerazvrsti finančna sredstva samo, če spremeni poslovni model za upravljanje finančnih sredstev. Prerazvrstitev se prične uporabljati za naprej od datuma prerazvrstitve. Družba ne sme opraviti preračuna za predhodno pripoznane dobičke, izgube (vključno z dobički in izgubami zaradi oslabitev) ali obresti.

Terjatve

Terjatve se delijo na terjatve do upravljavca in na druge terjatve. S terjatvami do upravljavca so mišljene terjatve za nedoseganje zajamčenega donosa na skladu, ki zagotavlja zajamčeno donosnost. Med druge terjatve spadajo terjatve za prodane vrednostne papirje, terjatve do dividend, terjatve iz naslova zapadlih obresti in terjatve za najemnine.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva so sredstva na transakcijskem računu. Upravljavec ima odprt ločen transakcijski račun za sredstva skupine kritnih skladov pri skrbniški banki, kamor se zbirajo prilivi premij tekočega meseca. Deviznih računov skupina kritnih skladov pri bankah nima.

Med denarne ustreznike družba uvršča depozite na odpoklic, sukcesivne depozite, depozite preko noči in kratkoročne depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev.

Zunajbilančna sredstva

Zunajbilančna sredstva nakazujejo omejitve pri sredstvih ali možne obveznosti, ki utegnejo ob določenem pojavu resnično vplivati na finančno stanje in poslovni izid.

Postavke na zunajbilančnih kontih lahko čez čas, po nastopu novih poslovnih dogodkov, postanejo bilančna sredstva in obveznosti, njihova višina se lahko poveča ali zmanjša, lahko pa ugasnejo.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Med zavarovalno-tehnične rezervacije sodijo matematične rezervacije za izvajanje dejavnosti pokojninskih zavarovanj po kolektivnem in individualnem načrtu dodatnega zavarovanja. Skupina kritnih skladov je kritno premoženje, namenjeno kritju obveznosti upravljavca iz naslova dodatnega zavarovanja. Za kritje teh obveznosti je upravljavec dolžan oblikovati matematične rezervacije.

Matematične rezervacije obsegajo obveznosti za zajamčena sredstva (vplačana čista premija in zajamčen donos) in dodatne obveznosti za pokrivanje razlike med dejansko in zajamčeno stopnjo donosnosti. Izračun višine obveznosti skupine kritnih skladov se izvede na obračunski dan vsakega meseca. Sredstva na osebem računu so razdeljena na enote premoženja (VEP).

Izračune rezervacij mesečno preverja nosilka ključne aktuarke funkcije.

Poslovne obveznosti

Pri poslovnih obveznostih se ločeno izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla.

Obveznosti do upravljavca so obveznosti za upravljavsko provizijo, obveznosti za vstopne stroške, obveznosti za izstopne stroške in druge obveznosti iz razdelitve po ključu.

Obveznosti za izplačila odkupnih vrednosti in druge obveznosti do članov pokojninskega zavarovanja predstavljajo poleg odkupnih vrednosti tudi vplačano premijo, ki na dan bilance še ni bila preračunana v enote premoženja.

Druge poslovne obveznosti se nanašajo na obveznosti do banke skrbnice in na obveznosti za izplačilo posebnega davka od zavarovalnih poslov ter akontacije dohodnine.

Zunajbilančne obveznosti

Zunajbilančne obveznosti nakazujejo možne obveznosti, ki utegnejo ob določenem pojavu resnično vplivati na finančno stanje in poslovni izid.

Postavke v izkazu poslovnega izida

V izkazu poslovnega izida skupine kritnih skladov so razkriti prihodki in odhodki obračunskega obdobja, ki se nanašajo izključno na skupino kritnih skladov. Ne glede na to, da police pokojninskih zavarovanj, ki jih sklepa družba, ne sodijo med zavarovalne pogodbe, družba vsebinsko razkriva postavke izkaza izida skupine kritnih skladov.

Prihodki

Prihodki v izkazu poslovnega izida skupine kritnih skladov so skladno s Sklepom o letnem poročilu pokojninskega sklada opredeljeni kot povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju. Družba obračunava prihodke, ki izhajajo iz poslov sklenjenega dodatnega zavarovanja. Prihodki se merijo po pošteni vrednosti prejetih nadomestil.

Prihodki v izkazu poslovnega izida skupine kritnih skladov obsegajo:

- finančne prihodke,
- prihodke od naložbenih nepremičnin,
- prihodke iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa in
- druge prihodke.

Finančni prihodki obsegajo prihodke od dividend, prihodke od obresti, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev ter drugih finančnih prihodkov, kamor med drugim spadajo pozitivne tečajne razlike.

Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Prihodki in odhodki iz tečajnih razlik ter sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev se medsebojno netirajo in izkažejo v čistem znesku.

Odhodki

Odhodki v izkazu poslovnega izida skupine kritnih skladov obsegajo:

- finančne odhodke,
- odhodke od naložbenih nepremičnin,
- odhodke v zvezi z upravljavcem in poslovanjem kritnega sklada.

Finančni odhodki predstavljajo odhodke za obresti, izgube pri odtujitvah naložb, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev in druge finančne odhodke, kamor prištevamo negativne tečajne razlike, in odhodke zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki iz tečajnih razlik ter spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev, se medsebojno netirajo in izkažejo v čistem znesku.

Odhodki od naložbenih nepremičnin zajemajo odhodke od upravljanja in oddajanja naložbenih nepremičnin, izgubo pri odtujitvi naložbenih nepremičnin ter odhodke zaradi oslabitve naložbenih nepremičnin.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada zajemajo stroške, ki jih upravljavec obračunava v skladu s pokojninskim načrtom in sicer upravljavsko provizijo, odhodke v zvezi z banko skrbnico, odhodki v zvezi z revidiranjem in drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad.

Čisti dobiček skupine kritnih skladov je v smislu knjigovodskega evidentiranja in bilančnega izkazovanja enak nič (0), saj so vsi prihodki in vsi odhodki skupine kritnih skladov pripisani na osebne račune zavarovancev. Za ugotovljen donos skupine kritnih skladov v obračunskem obdobju se ustrezno povečajo obveznosti do stanj na osebnih računih.

2.3.2 Vpliv sprememb računovodskih usmeritev in vrednotenja

V letu 2022 družba ni sprejela nobenega novega standarda, ki bi vplival na vrednotenje postavk Skupine kritnih skladov.

2.4 POMEMBNI DOGODKI PO DATUMU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

Po datumu izkaza finančnega položaja in do izdelave tega letnega poročila ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na izdelane računovodske izkaze za poslovno leto 2022 in davčne obveznosti družbe.

2.5 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

Preglednica 36: Struktura sredstev

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
NALOŽBENE NEPREMIČNINE	593.000	506.000	117
FINANČNE NALOŽBE	149.105.965	146.036.944	102
1. Merjene po odplačni vrednosti	83.197.007	52.245.950	159
2. Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega	65.908.958	93.790.995	70
- dolžniški vrednostni papirji	33.412.414	64.853.289	52
- lastniški vrednostni papirji	32.496.544	28.937.706	112
TERJATVE	1.863.355	17.751	10497
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	14.815.315	21.460.293	69
SKUPAJ SREDSTVA	166.377.635	168.020.989	99

Povečanje terjatve Skupine kritnih skladov v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 je v pretežni meri posledica zapadlosti obveznice RS33 na zadnji dan v letu 2022.

Pojasnilo št. 1: Naložbene nepremičnine

Naložbeno nepremičnino je KS MZS pridobil 30. 9. 2016. V naravi predstavlja pisarniške in garažne prostore na naslovu Tivolska cesta 48, Ljubljana. Ponovno oceno vrednosti posamezne naložbene nepremičnine je potrebno opraviti najmanj enkrat na tri leta od njene pridobitve. Zadnja cenitev je bila izvedena na dan 30. 9. 2022.

Po hierarhiji poštene vrednosti, razvrščamo naložbene nepremičnine v raven 3.

Pojasnilo št. 2: Finančne naložbe

Največji delež, kar 89 odstotkov, med celotnimi sredstvi skupine kritnih skladov predstavljajo finančne naložbe oziroma sredstva. Spodnja preglednica prikazuje finančne naložbe glede na način vrednotenja.

Preglednica 37: Pregled finančnih naložb glede na način vrednotenja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Finančne naložbe vrednotene po odplačni vrednosti	83.197.007	52.245.950	159
Finančne naložbe vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	65.908.958	93.790.995	70
SKUPAJ	149.105.965	146.036.944	102

V nadaljevanju sta predstavljeni preglednici razvrstitve finančnih naložb skupine kritnih skladov glede na kategorijo vrednotenja in glede na ročnost naložb.

Preglednica 38: Dolgoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Finančne naložbe vrednotene po odplačni vrednosti	81.695.241	48.600.091	168
Finančne naložbe vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	24.531.485	58.603.430	42
SKUPAJ	106.226.726	107.203.521	99

Preglednica 39: Kratkoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Finančne naložbe vrednotene po odplačni vrednosti	1.501.766	3.645.859	41
Finančne naložbe vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	41.377.473	35.187.565	118
SKUPAJ	42.879.239	38.833.424	110

Preglednica 40: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje

v EUR	2022				
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	Skupaj
Naložbe vred. po odplačni vrednosti	1.501.766	15.225.020	66.470.221	0	83.197.007
Naložbe vred. po pošteni vrednosti skozi PI	8.880.929	22.477.275	2.054.210	32.496.544	65.908.958
SKUPAJ	10.382.695	37.702.295	68.524.431	32.496.544	149.105.965

v EUR	2021				
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	Skupaj
Naložbe vred. po odplačni vrednosti	1.763.062	16.085.396	34.397.491	0	52.245.950
Naložbe vred. po pošteni vrednosti skozi PI	6.249.859	30.740.668	27.862.762	28.937.706	93.790.995
SKUPAJ	8.012.921	46.826.064	62.260.253	28.937.706	146.036.944

Kot je razvidno iz preglednice na naslednji strani, je znašal znesek popravka vrednosti za izgubo, ki je enaka pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, konec lanskega leta 26.852 evrov. Skupina KS je v letu 2022 kupovala vrednostne papirje z AC vrednotenjem in iz tega naslova je novo oblikovanih oslabitev 11.256 evrov. Ob zapadlosti ali prodaji vrednostnih papirjev je prišlo do sprostitve 3.161 evrov predhodno pripoznanih popravkov vrednosti za izgubo. Ostale spremembe (9.828 evrov) so nastale zaradi sprememb bonitetnih ocen in zmanjševanja zapadlosti. Stanje popravka

vrednosti za izgubo, ki je enaka pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, konec leta 2022 znaša 44.775 evrov. Vsi učinki so bili pripoznani skozi poslovni izid.

Preglednica 41: Prikaz oblikovanih kreditnih izgub

	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
ECL oblikovan na 1.1.2022	26.852	-	-	26.852
Nastal ob novih nabavah vrednostnih papirjev	11.256	-	-	11.256
Izločen ob prodaji oz. zapadlosti vrednostni papirji (brez odpisov) in ostale spremembe	6.667	-	-	6.667
Prerazvrstitev v Raven 1	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 2	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 3	0	-	-	0
Spremembe pogodbenih denarnih tokov (brez odpisov)	0	-	-	0
Tečajne razlike	0	-	-	0
ECL oblikovan na 31.12.2022	44.775	0	0	44.775

	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
ECL oblikovan na 1.1.2021	40.031	-	-	40.031
Nastal ob novih nabavah vrednostnih papirjev	0	-	-	0
Izločen ob prodaji oz. zapadlosti vrednostni papirji (brez odpisov) in ostale spremembe	-13.179	-	-	-13.179
Prerazvrstitev v Raven 1	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 2	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 3	0	-	-	0
Spremembe pogodbenih denarnih tokov (brez odpisov)	0	-	-	0
Tečajne razlike	0	-	-	0
ECL oblikovan na 31.12.2021	26.852	0	0	26.852

Pojasnilo št. 3: Poštena vrednost skupine KS

Na osnovi MSRP 13 – Merjenje poštene vrednosti, upravljavec definira pošteno vrednost v skladu s standardom in sicer je poštena vrednost opredeljena kot cena, ki bi bila sprejeta za prodajo sredstva v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja pod tržnimi pogoji.

Preglednica 42: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti

v EUR	31.12.2022	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	142.226.091	128.094.726	8.269.806	5.861.559
1. Merjene po odplačni vrednosti, od tega:	76.317.133	72.269.907	4.047.226	0
– Dolžniški vrednostni papirji	76.317.133	72.269.907	4.047.226	0
2. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	65.908.958	55.824.819	4.222.580	5.861.559
– Dolžniški vrednostni papirji	33.412.414	29.189.834	4.222.580	0
– Lastniški vrednostni papirji	26.634.985	26.634.985	0	0
– Nepremičninski skladi (alternativni)	3.869.404	0	0	3.869.404
– Infrastrukturni skladi (alternativni)	1.992.155	0	0	1.992.155
SKUPAJ	142.226.091	128.094.726	8.269.806	5.861.559

v EUR	31.12.2021	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	154.445.236	119.008.116	31.275.529	4.161.591
3. Merjene po odplačni vrednosti, od tega:	60.654.241	39.823.208	20.831.033	0
– Dolžniški vrednostni papirji	60.654.241	39.823.208	20.831.033	0
3. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	93.790.995	79.184.908	10.444.496	4.161.591
– Dolžniški vrednostni papirji	64.853.289	53.613.295	10.444.496	795.498
– Lastniški vrednostni papirji	25.571.613	25.571.613	0	0
– Nepremičninski skladi (alternativni)	2.699.833	0	0	2.699.833
– Infrastrukturni skladi (alternativni)	666.260	0	0	666.260
SKUPAJ	154.445.236	119.008.116	31.275.529	4.161.591

Preglednica 43: Gibanje finančnih naložb na ravni 3

v EUR	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	Dolžniški vrednostni papirji		Naložbe v infrastrukturne sklade	Naložbe v sklade	Naložbe v nepremičninske sklade	
Stanje 01.01.	795.498	117.662	666.260	0	2.699.832	2.434.949
Povečanje	0	792.043	1.286.841	795.269	1.000.000	53.096
Odtujitve	0	0	0	0	0	0
Zapadlost	-800.000	-120.000	0	-153.625	0	0
Prevrednotenje	4.502	5.793	39.054	24.616	169.571	211.787
Prerazvrstitve	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.	0	795.498	1.992.155	666.260	3.869.404	2.699.832
Prihodki	4.502	4.447	103.335	39.870	227.809	270.526
Odhodki	0	0	6.587	0	0	0

Pojasnilo št. 4: Terjatve

Terjatve skupine kritnih skladov se delijo na terjatve do upravljavca in na druge terjatve. Skupina kritnih skladov ima na bilančni dan terjatev do upravljavca, zaradi nedoseganja zjamčenega donosa v višini 3.516 eura. v višini 3.516 evrov, ima pa 1.859.839 drugih terjatev (do najemnine, dividend, odstopa dela upravljalvske provizije).

Preglednica 44: Struktura terjatev

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Terjatve	1.863.354	17.751	10.497
Terjatve za najemnino	4.222	3.838	110
Terjatve za dividende	3.440	1.942	177
Terjatve odstopa dela upravljalvske provizije	12.729	11.923	107
Terjatve do kupcev vrednostnih papirjev	1.824.798	0	-
Druge terjatve	18.165	48	38.112

Povečanje terjatve Skupine kritnih skladov v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 je v pretežni meri posledica zapadlosti obveznice RS33 na zadnji dan v letu 2022.

Pojasnilo št. 5: Denarna sredstva in ustrezniki

V računovodskih izkazih se kot denar in denarni ustrezniki prikazuje denar na transakcijskem računu skupine kritnih skladov in depoziti na odpoklic.

Preglednica 45: Struktura denarnih sredstev in ustreznikov

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Denarna sredstva na TRR	14.815.315	21.460.293	110
Od tega v EUR valuti	14.814.900	21.460.293	110
Od tega v USD valuti	415	0	0
SKUPAJ	14.815.315	21.460.293	110

Pojasnilo št. 6: Zunajbilančna sredstva

Skupina kritnih skladov na dan 31. 12. 2022 izkazuje zunajbilančna sredstva v skupni višini 6.454.991 evrov. Od tega odpade 4.735.100 evrov na obveznice, ki so bile izbrisane z odločbo Banke Slovenije o izrednih ukrepih in 1.647.556 evrov na realizirano izgubo pri obveznici izdajatelja Wirecard:

- NLB26, izdajatelja NLB, d. d., v nominalni vrednosti 1.935.100 evrov in
- BCE10, izdajatelja Banke Celje, d. d. (njena pravna naslednica je Abanka, d. d.), v nominalni vrednosti 2.800.000 evrov,
- WDIGR0.5_09/11/24, skupinska tožba do izdajatelja Wirecard v vrednosti realizirane izgube zaradi goljufije.

Preostali znesek je rezerviran za pridobitve novih naložb.

Pojasnilo št. 7: Zavarovalno-tehnične rezervacije

Med obveznostmi iz čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij so prikazane obveznosti do sredstev članov, ki so pristopili v dodatno zavarovanje pri upravljavcu.

Stanja osebnih računov zavarovancev so kot obveznost prikazane v rezervacijah za zavarovanje, kjer je premoženje razdeljeno na VEP.

Preglednica 46: Rezervacije za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacije za zavarovanja	165.831.325	167.095.042	99
SKUPAJ	165.831.325	167.095.042	99

Preglednica 47: Struktura rezervacij za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacija za vplačano premijo	149.224.714	139.662.055	107
Rezervacije za zjamčen donos	12.494.951	13.309.031	94
Rezervacije za donos nad zjamčenim	4.111.660	14.123.955	29
SKUPAJ	165.831.325	167.095.042	99

Preglednica 48: Gibanje rezervacij za zavarovanja

v EUR	Stanje 1.1.2022	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2022
SKUPAJ	167.095.042	8.879.175	-10.142.891	165.831.326

Izračune rezervacij mesečno preverja nosilka ključne aktuarske funkcije. O njihovi višini, oblikovani na dan 31. 12. 2022, je podala pozitivno mnenje.

V nadaljevanju upravljavec prikazuje še obveznosti do zavarovancev, ki so izračunane na podlagi predpostavke pričakovanih trenutnih zapadlost (zbrana sredstva na osnovi vplačil čiste premije do 31. 12. 2022). Kot je razvidno, je vsota zneskov enaka stanju obveznosti na dan 31. 12. 2022. V prikazu torej ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi bodočega pripisa donosa na ta zbrana sredstva, prav tako ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi morebitnih prihodnjih vplačil čiste premije.

Preglednica 49: Ročnost rezervacij za zavarovanja

v EUR	Najzgodnejše izplačilo	Izplačilo ob upokojitveni starosti
do 1 leta	78.657.393	7.041.681
od 1 do 5 let	6.379.734	14.980.331
od 5 do 10 let	80.794.199	143.809.313
SKUPAJ	165.831.325	165.831.325

Pojasnilo št. 8: Poslovne obveznosti

Pri poslovnih obveznostih se ločeno izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Preglednica 50: Poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	180.397	176.083	102
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov KS	300.046	651.244	46
Druge poslovne obveznosti	65.866	98.620	67
SKUPAJ	546.309	925.947	59

Pojasnilo št. 9: Zunajbilančne obveznosti

Na dan 31. 12. 2022 izkazuje skupina kritnih skladov 6.454.991 evrov zunajbilančnih obveznosti, ki so podrobneje pojasnjene že v Pojasnilu št. 6: Zunajbilančna sredstva.

2.6 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Pojasnilo št. 10: Finančni prihodki

Finančni prihodki so znašali skupaj 3.856.905 evrov in so dosegli indeks 53 glede na enako obdobje preteklega leta.

Strukturo prihodkov naložb družba predstavlja v nadaljevanju.

Preglednica 51: Struktura finančnih prihodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Prihodki iz dividend in deležev	306.709	211.075	145
Prihodki od obresti	2.596.851	2.502.746	104
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	182.066	25.112	725
Prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	0	3.858.437	0
Drugi finančni prihodki	771.278	694.341	111
SKUPAJ	3.856.905	7.291.711	53

Prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti so se v primerjavi z letom 2021 zmanjšali zaradi poslabšanja tržne situacije.

Pod postavko Drugi finančni prihodki se uvrščajo prihodki od odstopa dela upravljske provizije v višini 140.977 evrov, netirane pozitivne tečajne razlike v višini 626.235 evrov in ostali drugi prihodki.

Pojasnilo št. 11: Prihodki od naložbenih nepremičnin

Prihodki od naložbene nepremičnine so se v letu 2022 povečali v primerjavi s predhodnim letom zaradi pridobitve cenitve naložbene nepremičnine in spremembe na pošteno vrednost v skladu s pridobljeno cenitvijo.

Preglednica 52: Struktura prihodkov od naložbenih nepremičnin

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Prihodki od oddajanja v najem	53.609	49.230	109
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti, pripoznanih po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida	87.000	0	-
SKUPAJ	140.609	49.230	286

Pojasnilo št. 12: Finančni odhodki

Skupni finančni odhodki skupine kritnih skladov so v letu 2022 znašali 11.505.893 evrov.

Preglednica 53: Struktura finančnih odhodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	79.724	4.385	1.818
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	11.426.169	0	0
Drugi finančni odhodki	0	0	0
SKUPAJ	11.505.893	4.385	262.392

Prevrednotovalni finančni odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti so se v primerjavi z letom 2021 povečali, zaradi poslabšanja tržne situacije.

V letu 2020 je družba zabeležila kreditni dogodek v zvezi z izdajateljem obveznic, nemškim podjetjem Wirecard AG. Revizorska družba Ernst & Young GmbH je v 2020 umaknila soglasje k bilancam Wirecard AG za leto 2019 zaradi nezadostnih dokazil glede bilance stanja. Wirecard AG je v sporočilu priznal zavajanje javnosti glede svojega poslovanja v Aziji, vključno s prikazovanjem 1,9 milijarde evrov denarnih sredstev na skrbniških računih v Singapurju, ki jih dejansko ni bilo.

Pokojninska družba je vzpostavila stik s pravnimi svetovalci in v septembru 2020 je bila podpisana pogodba in pooblastilo odvetnikom družbe DRRT Limited. Gre za odvetniško družbo, ki je v zadnjih 10 letih uspešno zastopala interese institucionalnih in malih vlagateljev v odškodninskih tožbah.

Pogodba se nanaša na dva ločena pravna postopka – stečajni postopek družbe Wirecard AG ter odškodninsko tožbo. V okviru stečajnega postopka bo družba DRRT Limited zastopala Moj zjamčeni sklad, ki ga upravlja Sava pokojninska družba, v postopku prijave terjatev in dokazovanju upravičenosti do sorazmernega deleža unovčenega premoženja v stečajnem postopku. V okviru odškodninske tožbe je v pripravi skupinski postopek proti bivši in sedanji upravi družbe Wirecard AG, revizijski družbi Ernst & Young GmbH, kot tudi nemškemu regulatorju finančnih trgov BaFin.

Družba DRRT Limited je za oba postopka pridobila možnost zunanega financiranja. V primeru neuspeha v katerem od postopkov vlagatelji tako ne nosijo tveganja pravnih stroškov. Pri uspešnem

poplačilu iz stečajne mase oziroma dosojene odškodnine v skupinski tožbi pa je družba DRRT Limited upravičena zgolj do deleža v poplačilu in izplačani odškodnini.

Pojasnilo št. 13: Odhodki naložbenih nepremičnin

Odhodki od naložbene nepremičnine v letu 2022 znašajo 5.172 evrov, kar predstavlja 5-odstotno povišanje glede na leto 2021.

Preglednica 54: Struktura odhodkov naložbenih nepremičnin

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Odhodki od oddajanja naložbenih nepremičnin	5.172	4.945	105
SKUPAJ	5.172	4.945	105

Pojasnilo št. 14: Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada, ki se tičejo skupine kritnih skladov, zajemajo provizijo za upravljanje, odhodke v zvezi z banko skrbnico in druge odhodke, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo skupino kritnih skladov.

Skupni obračunani stroški upravljanja za skupino kritnih skladov so v letu 2022 znašali 1.624.728 evrov ter so glede na leto 2021 višji za 1 odstotkov.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritne sklade, so v letu 2022 znašali 172.462 evrov, v letu 2021 pa 171.171 evrov.

Preglednica 55: Struktura odhodkov v zvezi u upravljanjem in poslovanjem

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Provizija za upravljanje	1.624.728	1.605.198	101
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	32.084	35.378	91
Odhodki v zvezi z revidiranjem	24.222	12.078	201
Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	35.706	21814	164
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	2.548	3.042	84
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili bremenijo KS	172.462	171.171	101
SKUPAJ	1.891.750	1.848.681	102

Pojasnilo št. 15: Čisti poslovni izid

Izkaz poslovnega izida skupine kritnih skladov je negativen in znaša -9.405.302 evrov in je v celoti pripisan na osebne račune zavarovancev.

2.7 DRUGA POJASNILA

2.7.1 Stroški, ki bremenijo skupino kritnih skladov

Stroški bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada glede na izvor nastanka stroška. Stroški, katerih izvor nastanka ni mogoče natančno določiti in se nanašajo na več kritnih skladov, bremenijo premoženje posameznega kritnega sklada proporcionalno glede na zadnjo znano čisto vrednost sredstev posameznega kritnega sklada.

V skladu s pravili upravljanja posamezne vrste stroškov, ki nastanejo z upravljanjem kritnih skladov ali na podlagi opravljanja skrbniški storitev, lahko bremenijo premoženje kritnih skladov.

Upravljanje - stroški:	- povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja posameznega kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja (Reuters, Bloomberg ipd.), upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško depotnih družb, ter stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo nepremičnin, - vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega dela stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom Upravljavca z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa, - povezani z vpisom lastniških in drugih pravic ter uveljavitvijo teh pravic, - plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, - povezani z rabo nepremičnine, kot so stroški obratovanja, upravljanja, vzdrževanja in zavarovanja nepremičnin ter amortizacije in investicijskega vzdrževanja nepremičnin, - revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroški zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila, - obveščanja zavarovancev po ZPIZ-2 in drugih predpisih, ki zahtevajo obveščanje zavarovancev, razen če je določeno, da gre za brezplačno obveščanje, - uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, - v zvezi s postopki za povrnitev škode, ki je nastala zaradi skrbnikovega ravnanja v nasprotju s predpisi oziroma pravili stroke, - ki so nastali skrbniku in Upravljavcu v vseh sodnih postopkih in postopkih pred drugimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti oziroma premoženje kritnega sklada, zaradi uveljavljanja zahtevkov in ugovorov za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada, - davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma s prometom s tem premoženjem, - obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu s predpisi in pravili najema Upravljavec za račun kritnega sklada, - v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.
Skrbniške storitve – stroški:	- za vnos in izvršitev nalogov, v primeru, da gre za primere, ki so določeni z zakonom o skladih. - hrambe oziroma vodenja računov vrednostnih papirjev oziroma finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah skladno z določbami Zakona o skladih ter s tem povezani stroški vnosa in izvršitve naloga in stroški za provizijo in drugi stroški povezani s pogodbo med klirinško depotno družbo in skrbniško banko,

plačilnega prometa,
v zvezi s tožbo za povrnitev škode, ki jo je za račun oziroma v imenu in za račun kritnega sklada vložil skrbnik zoper Upravljavca zaradi njegovega ravnanja, ki je v nasprotju s predpisi, Pravili in pravili stroke upravljanja finančnih naložb,
v zvezi s tožbo, ki jo pod pogoji iz ZPIZ-2 vloži zavarovanec kritnega sklada.

2.7.2 Medsebojna razmerja med skladi skupine kritnih skladov

Kritni skladi MDS, MUS in MZS imajo medsebojna razmerja do skupine kritnih skladov za prejeta decembrska vplačila. Prav tako pa obstajajo razmerja med samimi skladi za interne prenose znotraj njih samih. Medsebojna razmerja med skladi skupine kritnih skladov na dan 31. 12. 2022 so prikazani v preglednici. Osnovo, za izračun deleža v preglednici, predstavlja vrednost aktive skupine kritnih skladov.

Preglednica 56: Medsebojna razmerja med skladi

Povezanost	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
MDS do Skupine KS	terjatev za premijo dec	558.236	0,3%
MUS do Skupine KS	terjatev za premijo dec	364.966	0,2%
MZS do Skupine KS	terjatev za premijo dec	1.243.830	0,7%
MDS do MZS	terjatev za interne prenose dec	10.159	0,0%
MUS do MZS	terjatev za interne prenose dec	82.578	0,0%
MUS do MDS	terjatev za interne prenose dec	1.149	0,0%
SKUPAJ INTERNA RAZMERJA		2.260.918	1,4%

2.7.3 Izpostavljenost do upravljavca in povezanih oseb

Izpostavljenost skupine kritnih skladov do upravljavca na dan 31. 12. 2022 znaša seštevke obveznosti za izstopne stroške, vstopne stroške, upravljavsko provizijo in za stroške, ki jih upravljavec razdeli po ključu. Skupina kritnih skladov nima terjatev do upravljavca.

Preglednica 57: Izpostavljenost do upravljavca

v EUR	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
Sava pokojninska družba d.d.	upravljavec-terjatev do skladov	180.272	0,1%
Sava pokojninska družba d.d.	upravljavec-obveznost do skladov	3.516	0,0%

Skupina kritnih skladov je izpostavljena do:

- Sava Infond, d. o. o.; preko naložb v različne vzajemne sklade,
- Nove KBM, d. d.; preko naložbe v podrejeno obveznice z oznako KBM11,

Preglednica 58: Izpostavljenost do povezanih oseb delodajalca, ki financira PN

v EUR	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
Sava Infond d.o.o.	delodajalec, ki financira PN	14.878.669	8,9%
Nova KBM d.d.	delodajalec, ki financira PN	1.013.848	0,6%

2.7.4 Izpostavljenost do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost skupine kritnih skladov do Nove KBM d. d., na dan 31. 12. 2022 znaša seštevek stanja denarnih sredstev na TRR (tako v EUR valuti kot v USD valuti), obveznosti po prejetih računih in obveznosti do skrbniške provizije za december 2022. Delež izpostavljenosti je izračunan glede na celotno doseženo vrednost aktive sklada na dan 31. 12. 2022, brez upoštevanja internih razmerij.

Preglednica 59: Izpostavljenost do skrbnika

v EUR	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
Nova KBM d.d.	skrbniška banka	7.640.460	4,5%

VI. RAČUNOVODSKO POROČILO KRITNEGA SKLADA Z DELNIŠKO NALOŽBENO USMERITVIJO MOJ DINAMIČNI SKLAD

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA MOJ DINAMIČNI SKLAD

Predstavljene računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili.

Preglednica 60: Bilanca stanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021
I. SREDSTVA	16.446.982	14.555.107
B. FINANČNE NALOŽBE	14.782.358	12.767.708
3. Merjene po poš. vred. skozi poslovni izid	14.782.358	12.767.708
C. TERJATVE	576.916	489.124
D. DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	1.087.708	1.298.275
II. OBVEZNOSTI	16.446.982	14.555.107
A. ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	16.422.201	14.496.660
C. POSLOVNE OBVEZNOSTI	24.781	58.448
2. Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	24.238	20.440
3. Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada	0	36.628
4. Druge poslovne obveznosti	542	1.379

Pojasnila k računovodskim izkazom, so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 61: Izkaz poslovnega izida

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
I. FINANČNI PRIHODKI	320.534	2.140.493	15
1. Prihodki iz dividend in deležev	94.822	54.541	174
2. Prihodki od obresti	9.226	9.298	99
3. Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	8.507	8.758	97
4. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	0	1.929.400	0
5. Drugi finančni prihodki	207.979	138.496	150
III. FINANČNI ODHODKI	2.293.086	3.206	71.525
2. Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	6.608	3.206	206
3. Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	2.286.477	0	-
4. Drugi finančni odhodki	0	0	-
V. REZULTAT NALOŽBENJA (I. + II. - III. - IV.)	-1.972.551	2.137.287	-92
VIII. ODHODKI V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM IN POSLOVANJEM KRITNEGA SKLADA	182.758	143.072	128
1. Provizija za upravljanje	147.945	115.561	128
2. Odhodki z banko skrbnico	2.919	2.521	116
3. Odhodki v zvezi z revidiranjem	2.258	979	231
4. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	6.541	3.270	200
5. Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	2.115	1.914	111
6. Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	20.979	18.827	111
X. ČISTI POSLOVNI IZID NAMENJEN ZAVAROVANCEM (+/-) (V. + VI. + VII. - VIII. - IX.)	-2.155.309	1.994.216	-108

Pojasnila k računovodskim izkazom, so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 62: Izkaz pripisa dobička

IZKAZ PRIPISA DOBIČKA KS MDS	1 - 12/2022	1 - 12/2021	Indeks
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja			
1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja			
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	14.496.658	9.037.928	160
2. Vplačane enote premoženja	4.853.830	3.757.705	129
3. Izplačane enote premoženja	-772.979	-293.189	264
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-2.155.308	1.994.216	-108
Rezultat konverzije	0	0	
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	16.422.201	14.496.658	113
2) Izkaz gibanja števila enot premoženja			
1. Začetno število enot premoženja	466.576,1106	346.514,4404	135
2. Število vplačanih enot premoženja	171.796,6086	130.324,1196	132
3. Število izplačanih enot premoženja	-26.797,4977	-10.262,4494	261
4. Končno število enot premoženja	611.575,2215	466.576,1106	131

Preglednica 63: Izkaz denarnih tokov

v EUR		1-12/2022	1-12/2021	Indeks
I.	Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	4.093.278	3.196.287	128
II.	Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	50.213	82.426	61
III.	Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	748.748	506.323	148
1.	Iz drugega kritnega sklada v isti skupini kritnih skladov	320.233	273.006	117
3.	Iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oz. gospodarska družba	428.515	233.316	184
IV.	Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	759.017	183.336	414
1.	Na drug kritni sklad v isti skupini kritnih skladov	639.793	112.794	567
3.	Na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oz. gospodarska družba	119.223	70.541	169
V.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri šifri poslovanja (I.-II.+III.-IV.)	4.032.797	3.436.849	117
VII.	Prejemki pri prodaji finančnih naložb	1.314.479	2.514.585	52
VIII.	Izdatki pri nakupu finančnih naložb	5.463.511	5.721.896	95
XI.	Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)	105.947	105.511	100
XII.	Izdatki za plačilo drugih obveznosti	200.279	201.269	100
XIII.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja (VI.+VII.-VIII.+IX.-X.+XI.-XII.)	-4.243.364	-3.303.068	128
XIV.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja (V.+XIII.)	-210.567	133.780	-157
XV.	Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	1.298.275	1.164.494	111
XVI.	Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada (XIV.+ XV.)	1.087.708	1.298.275	84

Preglednica 64: Izkaz premoženja

v EUR	Izvirna valuta	Vrednost	Delež v sredstvih %	Delež naložb v %	Ciljni delež naložb v %
Denar in denarni ustrezniki	EUR	1.087.293	6,6	6,9	
Denar in denarni ustrezniki	USD	415	0,0	0,0	
Vsota denar in denarni ustrezniki		1.087.708	6,6	6,9	do 20
Delnice-navadne	EUR	976.787	5,9	6,1	
Delnice-navadne	USD	2.395.346	14,6	15,1	
Delnice-navadne	CHF	285.790	1,7	1,8	
Delnice inv. skladov-delniški	EUR	2.445.052	14,9	15,4	
Delnice inv. skladov-delniški	USD	1.910.368	11,6	12,0	
Deleži-investicijski kuponi VS-delniški	EUR	6.309.419	38,4	39,8	
Vsota delnice in investicijski skladi		14.322.760	87,1	90,2	od 60 do 100
Obveznice-državne	EUR	180.562	1,1	1,1	
Vsota obveznice državne, agencij in MFO		180.562	1,1	1,1	do 30
Obveznice-podjetniške	EUR	279.036	1,7	1,8	
Vsota obveznice podjetniške		279.036	1,7	1,8	do 30
Skupaj naložbe		15.870.066	96,5	100,0	
Terjatve	EUR	576.916	3,5		
SKUPAJ SREDSTVA		16.446.982	100		

2 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

Pojasnilo št. 1: Sredstva

Celotna sredstva kritnega sklada so se v letu 2022 povečala za 13 odstotkov v primerjavi s letom 2021.

Preglednica 65: Struktura sredstev

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
FINANČNE NALOŽBE	14.782.358	12.767.708	116
3. Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid od tega:	14.782.358	12.767.708	116
– Dolžniški vrednostni papirji	459.598	550.872	83
– Lastniški vrednostni papirji	14.322.760	12.216.837	117
TERJATVE	576.916	489.124	118
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNICI	1.087.708	1.298.275	84
SKUPAJ SREDSTVA	16.446.982	14.555.107	113

Pojasnilo št. 2: Finančne naložbe

Največji delež, kar 90 odstotkov, med celotnimi sredstvi kritnega sklada predstavljajo finančne naložbe. Finančne naložbe na kritnem skladu so vrednotene po poštenih vrednostih skozi poslovni izid. Večina naložb predstavljajo lastniški vrednostni papirji.

Preglednica 66: Delitev finančnih sredstev po ročnosti

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Dolgoročne finančne naložbe	359.476	402.123	89
Kratkoročne finančne naložbe	14.422.882	12.365.585	117
SKUPAJ	14.782.358	12.767.708	116

Preglednica 67: Gibanje finančnih naložb

v EUR	Dolžniški vrednostni papirji	Lastniški vrednostni papirji	Skupaj
Stanje 1.1.2022	550.872	12.216.836	12.767.708
Nove pridobitve	194.676	5.268.834	5.463.511
Zapadlost	-150.000	0	-150.000
Odtujitev	-77.068	-1.087.411	-1.164.479
Izplačani kuponi	-7.616	0	-7.616
Natečene obresti	9.226	0	9.226
Prevrednotenje (skozi IPI)	-59.972	-2.226.505	-2.286.477
Doseženi prihodki/odhodki ob prodaji	-520	2.419	1.899
Tečajne razlike	0	148.586	148.586
Stanje 31.12.2022	459.598	14.322.760	14.782.358

v EUR	Dolžniški vrednostni papirji	Lastniški vrednostni papirji	Skupaj
Stanje 1.1.2021	367.809	7.161.029	7.528.839
Nove pridobitve	446.553	5.275.343	5.721.896
Zapadlost	-160.000	0	-160.000
Odtujitev	-96.864	-2.257.721	-2.354.585
Izplačani kuponi	-3.920	0	-3.920
Natečene obresti	9.298	0	9.298
Prevrednotenje (skozi IPI)	-12.019	1.941.419	1.929.400
Doseženi prihodki/odhodki ob prodaji	15	5.537	5.552
Tečajne razlike	0	91.229	91.229
Stanje 31.12.2021	550.872	12.216.837	12.767.708

V spodnji preglednici so podane ročnosti finančnih naložb glede na način vrednotenja.

Preglednica 68: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje

v EUR	2022				
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	Skupaj
Naložbe vred. po poštenu vrednosti skozi PI	100.122	359.476		14.322.760	14.782.358
SKUPAJ	100.122	359.476	0	14.322.760	14.782.358

v EUR	2021				
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	Skupaj
Naložbe vred. po poštenu vrednosti skozi PI	148.749	103.666	298.457	12.216.836	12.767.708
SKUPAJ	148.749	103.666	298.457	12.216.836	12.767.708

Pojasnilo št. 3: Hierarhija poštene vrednosti

Preglednica 69: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti

v EUR	31.12.2022	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	14.782.358	14.603.444	178.914	0
3. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	14.782.358	14.603.444	178.914	0
– dolžniški vrednostni papirji	459.598	280.684	178.914	0
– lastniški vrednostni papirji	14.322.760	14.322.760	0	0
SKUPAJ SREDSTVA	14.782.358	14.603.444	178.914	0

v EUR	31.12.2020	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	7.528.839	7.225.776	244.232	58.831
3. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	7.528.839	7.225.776	244.232	58.831
– dolžniški vrednostni papirji	367.809	209.558	99.420	58.831
– lastniški vrednostni papirji	7.161.029	7.016.218	144.812	0
SKUPAJ SREDSTVA	7.528.839	7.225.776	244.232	58.831

Preglednica 70: Gibanje finančnih naložb na ravni 3

v EUR	2022	2021
	Dolžniški vrednostni papirji	
Stanje 1.1.	148.749	58.831
Povečanje	0	148.129
Odtujitve	0	0
Zapadlost	-150.000	-60.000
Natečene obresti	1.251	
Prevrednotenje	0	1.789
Prerazvrstitve	0	0
Stanje 31.12.	0	148.749
Prihodki	1.251	1.789
Odhodki	0	0

Pojasnilo št. 4: Terjatve

Kritni sklad je konec leta 2022 imel za 18 odstotkov več terjatev glede na primerjavo z letom 2021. Večina terjatev od 576.916 evrov, izhaja iz decembrskih vplačil zavarovancev (558.236 evrov), ki so bila na sklad prenakazana januarja 2023 in internih prenosov sredstev med skladi (11.308 evrov). Preostali znesek terjatev se nanaša na terjatve do dividend in do odstopa dela upravljalvske provizije.

Pojasnilo št. 5: Denarni ustrezniki

V računovodskih izkazih se kot denar in denarni ustrezniki prikazuje denar na transakcijskem računu kritnega sklada in depoziti na odpoklic. Na dan 31. 12. 2022 kritni sklad ni imel sklenjenega nobenega depozita na odpoklic.

Pojasnilo št. 6: Zavarovalno-tehnične rezervacije

Med obveznostmi iz čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij so prikazane obveznosti do sredstev članov, ki so pristopili v dodatno zavarovanje pri upravljavcu.

Stanja osebnih računov zavarovancev so kot obveznost prikazane v rezervacijah za zavarovanje, kjer je premoženje razdeljeno na VEP.

Preglednica 71: Rezervacije za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacije za zavarovanja	16.422.201	14.496.660	113
SKUPAJ	16.422.201	14.496.660	113

Rezervacije za zavarovanja so se v letu 2022 zvišale glede na preteklo leto za 13 odstotkov.

Preglednica 72: Struktura rezervacij za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacija za vplačano premijo	15.780.348	11.571.461	136
Rezervacije za donos	641.853	2.925.199	22
SKUPAJ	16.422.201	14.496.660	113

Preglednica 73: Gibanje rezervacij za zavarovanja

v EUR	Stanje 1.1.2022	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2022
SKUPAJ	14.496.660	2.698.521	-772.979	16.422.201

Izračune rezervacij mesečno preverja nosilka ključne aktuarske funkcije. O njihovi višini, oblikovani na dan 31. 12. 2022, je podala pozitivno mnenje.

V nadaljevanju upravljavec prikazuje še obveznosti do zavarovancev, ki so izračunane na podlagi predpostavke pričakovanih trenutnih zapadlosti (zbrana sredstva na osnovi vplačil čiste premije do 31. 12. 2022). Vsota zneskov je enaka stanju obveznosti na dan 31. 12. 2022. V prikazu ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi bodočega pripisa donosa na ta zbrana sredstva, prav tako ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi morebitnih prihodnjih vplačil čiste premije.

Preglednica 74: Ročnost rezervacij za zavarovanja

v EUR	Najzgodnejše izplačilo	Izplačilo ob upokojitveni starosti
do 1 leta	2.600.779	0
od 1 do 5 let	645	0
od 5 do 10 let	13.820.777	16.422.201
SKUPAJ	16.422.201	16.422.201

Pojasnilo št. 7: Poslovne obveznosti

Pri poslovnih obveznostih se ločeno izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljalca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do zavarovancev kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Preglednica 75: Poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Obveznosti do upravljalca kritnega sklada	24.238	20.440	119
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov KS	0	36.628	0
Druge poslovne obveznosti	542	1.379	39
SKUPAJ	24.781	58.448	42

2.1 GLAVNA TVEGANJA IN NEGOTOVOSTI

2.1.1 Tržna tveganja

V okviru tržnih tveganj upravljavec razkriva glavna finančna tveganja ter ukrepe za njihovo obvladovanje. Vrste dovoljenih naložb kritnega sklada, naložbene omejitve in velikost največje dovoljene izpostavljenosti opredeljujejo ZPIZ-2, Pravila upravljanja in Izjava o naložbeni politiki. V slednji so opisana tudi glavna tržna in operativna tveganja, ki lahko vplivajo na vrednost sredstev kritnega sklada in posledično na višino sredstev zavarovanca.

V Načrtu upravljanja tveganj skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla so opisani:

- postopki oziroma metode za ugotavljanje in merjenje tveganj,
- ukrepi za obvladovanje tveganj in postopki za izvajanje teh ukrepov,
- postopki za spremljanje izvajanja ukrepov za obvladovanje tveganj.

Kritni sklad MDS je namenjen zavarovancem do dopolnjenega 47. leta starosti. Naložbeni cilj sklada je doseganje višje donosnosti, primerljive z donosnostjo kombinacije delniških indeksov MSCI ACWI Net Total Return in STOXX Europe 600 Net Total Return ter obrestne mere denarnega trga za evroobmočje EONIA, v razmerju 60 : 30 : 10 kot meril za presojo uspešnosti (benchmark) upravljanja premoženja sklada. Zavarovanci z varčevanjem v tem skladu v celoti prevzemajo naložbeno tveganje, ki izhaja iz bolj tveganih naložb.

Večino sredstev kritnega sklada predstavljajo lastniški vrednostni papirji, zato upravljavec meri in obvladuje predvsem tista tveganja, ki izhajajo iz te vrste naložb. Na dan 31. 12. 2022 je imel sklad 90,3

odstotka sredstev v delnicah družb ter delniških in mešanih investicijskih skladih. Glede na leto prej se je delež povečal za 3,4 odstotne točke.

Preglednica 76: Delež naložb po vrstah

Vrsta naložbe	31.12.2022	31.12.2021
Odprti delniški in mešani investicijski skladi	67,2 %	66,4 %
Delnice družb ter zaprti delniški in mešani investicijski skladi	23,0 %	20,4 %
Obveznice družb, držav in MFO* ter obvezniški investicijski skladi	2,9 %	2,9 %
Instrumenti in investicijski skladi denarnega trga	0 %	1,1 %
Bančni depoziti in denar na vpogled	6,9 %	9,2 %
Nepremičnine ter delnice ali enote alternativnih skladov	0,0 %	0,0 %
SKUPAJ	100,0 %	100,0 %

*MFO – mednarodne finančne organizacije

Med tržna tveganja upravljavec uvršča obrestno in valutno tveganje ter tveganje padca tržnih cen.

2.1.2 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje padca tržne vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev zaradi dviga splošne ravni obrestnih mer. Cene navadnih obveznic nihajo z nihanjem tržnih obrestnih mer, zato obstaja tveganje, da bo tržna vrednost obveznic upadla, če se dvigne zahtevana donosnost.

Tveganje spremembe obrestne mere se ugotavlja z metodo obremenitvenega testa ob predpostavki povečanja splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk oziroma 1 odstotno točko. Uporablja se metoda obremenitvenega testa občutljivosti portfelja na spremembo obrestnih mer. Upoštevana je predpostavka vrednotenja celotnega portfelja dolžniških vrednostnih papirjev po poštenih (tržni) vrednosti. Obrestno tveganje tako predstavlja padec vrednosti dolžniškega portfelja ob dvigu splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk.

Postopke merjenja in poročanja izvajata Sektor spremljave naložb in Ključna funkcija upravljanja tveganj mesečno, na zadnji dan v mesecu pa se izdela še Poročilo o naložbenih tveganjih, ki vsebuje podatke o gibanju absolutne in relativne obrestne občutljivosti, o pozicijah po skupinah dolžniških naložb, povprečni ročnosti in povprečni donosnosti.

Kritni sklad MDS ima konec leta 2022 za 460 tisoč evrov naložb v dolžniške vrednostne papirje. V celem letu 2022 je z dolžniškimi vrednostnimi papirji sklenjenih za 272 tisoč evrov poslov. Nakup v vrednosti 195 tisoč evrov in prodaja v vrednosti 77 tisoč evrov. Za 150 tisoč evrov je zapadlih naložb.

Ob koncu leta 2022 se je zvišala tudi povprečna donosnost do dospelja portfelja. Ta je na dan 31. 12. 2022 znašala 4,2 odstotka, kar je 2,1 odstotne točke več kot pred letom dni. V primeru rasti splošne ravni obrestnih mer za 1 odstotno točko, bi se tržna vrednost dolžniškega portfelja znižala za 14 tisoč evrov ali za 3 odstotka tega dela sredstev.

Preglednica 77: Podatki o obrestni občutljivosti

Obrestna občutljivost	31.12.2022	31.12.2021
Vrednost dolžniškega portfelja (v evrih)	459.598	550.872
Tržna vrednost dolžniškega portfelja (v evrih)	459.598	550.872
Absolutna sprememba tržne vrednosti (v evrih)	13.975	17.988
Relativna sprememba tržne vrednosti (v odstotkih)	3,0	3,3
Povprečna modificirano trajanje portfelja (v letih)	3,1	3,4
Povprečna donosnost do dospelja portfelja (v odstotkih)	4,2	2,1

2.1.3 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje padca vrednosti naložbenega portfelja, denominiranega v tuji valuti, zaradi neugodnega gibanja medvalutnih razmerij. Vsaka pozicija v tuji valuti je izpostavljena tveganju, da se bodo valutni tečaji spremenili v smer, ki za nosilca pozicije pomeni izgubo.

Valutno tveganje se meri z izračunavanjem valutne občutljivosti, kjer se uporabi predpostavka padca vrednosti tujih valut za 15 %.

Postopke merjenja in poročanja izvajata Sektor upravljanja naložb in Ključna funkcija upravljanja tveganj mesečno, na zadnji dan v mesecu pa se izdela poročilo o naložbenih tveganjih, ki vsebuje podatke o pozicijah naložb v evrih in tujih valutah, pozicijskih občutljivostih in valutni občutljivosti na ravni celotnega naložbenega portfelja.

V dokumentu Izjava o naložbeni politiki sredstva sklada niso geografsko, valutno ali panožno omejena. Upravljavec lahko nalaga sredstva tudi v naložbe, denominirane v tujih valutah, z namenom zmanjšanja naložbenega (diverzifikacija) in kreditnega tveganja.

Na dan 31. 12. 2022 znaša vrednost celotnega naložbenega portfelja kritnega sklada 15,9 milijona evrov. Od tega je za 28,9 odstotka naložb denominiranih v tuji valuti, glavnina v ameriških dolarjih, za 1,8 odstotka naložb pa v švicarskih frankih.

Valutna občutljivost portfelja kritnega sklada v 2022 naraste. Rast je posledica večje izpostavljenosti do lastniških vrednostnih papirjev denominiranih v tuji valuti. Vrednost vseh nakupov naložb v tujih valutah v letu 2022 znaša 2,5 milijona evrov. Vsi nakupi se nanašajo na delniške naložbe. Vseh transakcij z vrednostnimi papirji denominiranimi v tuji valuti pa je v letu 2022 za 3 milijone evrov.

Upravljavec izplačila dividend lastniških vrednostnih papirjev ter obresti in glavnice dolžniških vrednostnih papirjev v tujih valutah praviloma sproti pretvarja v domačo valuto evro, razen ob pričakovanih novih nakupih vrednostnih papirjev v tuji valuti.

Preglednica 78: Podatki o valutni občutljivosti

Valutna občutljivost	31.12.2022	31.12.2021
Absolutna sprememba vrednosti (v evrih)	688.788	496.056
Relativna sprememba vrednosti (v odstotkih)	4,3	3,5
Vrednost naložb v tujih valutah (v evrih)	4.591.917	3.307.041
Delež naložb v tujih valutah (v odstotkih)	28,9	23,5

Glede na konec leta 2021 je izpostavljenost do tujih valut večja za 5,4 odstotne točke. Ob padcu vrednosti tujih valut za 15% bi se vrednost portfelja zmanjšala za 689 tisoč evrov.

2.1.4 Tveganje padca tržnih cen

Tveganje padca tržnih cen je tveganje kapitalskih izgub na naložbenem portfelju zaradi padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev. Naložbeni cilj kritnega sklada je doseganje višje donosnosti, zato ima sklad večji delež naložb v lastniških vrednostnih papirjih. Za kritni sklad je tveganje padca tržnih cen najpomembnejše finančno tveganje.

V preglednici je prikazan vpliv neugodnega gibanja tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev ob predpostavki, da se tržne cene delnic družb, zaprtih delniških in mešanih investicijskih skladov ter enot ali delnic odprtih delniških in mešanih investicijskih skladov znižajo za 10 odstotkov.

Preglednica 79: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2022

Na dan 31.12.2022	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Izguba (v evrih)	Izguba (v odst.)
Delnice družb in zaprti investicijski skladi*	3.657.922	23,0	-365.792	-2,3
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*	10.664.838	67,2	-1.066.484	-6,7
SKUPAJ	14.322.760	86,9	- 1.432.276	-9,0

* upoštevani so samo delniški in mešani investicijski sklad

Delež delnic družb in zaprtih investicijskih skladov na dan 31. 12. 2022 znaša 23 odstotkov portfelja, v enotah ali delnicah odprtih investicijskih skladov pa je za 67 odstotkov naložbenega portfelja sklada. V vseh lastniških vrednostnih papirjih je skupaj za 90 odstotkov naložb, kar je 3,4 odstotne točke več kot leto prej. V primeru padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev za 10 odstotkov, bi se vrednost portfelja znižala za 1,4 milijonov evrov oziroma za 9 odstotkov celotnega naložbenega portfelja kritnega sklada.

Preglednica 80: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2021

Na dan 31.12.2021	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Izguba (v evrih)	Izguba (v odst.)
Delnice družb in zaprti investicijski skladi*	2.870.054	20,4	-287.005	-2,0
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*	9.346.783	66,4	-934.678	-6,6
SKUPAJ	12.216.837	86,9	- 1.221.683	-8,6

* upoštevani so samo delniški in mešani investicijski sklad

Sklad MDS nadaljuje hitro rast obsega premoženja v upravljanju. Z rastjo sklada se poveča tudi absolutni znesek sredstev v lastniških vrednostnih papirjih. Konec leta 2021 je v tem naložbenem razredu za 12 milijonov evrov sredstev, leto pozneje pa za 14,3 milijona evrov, kar je 17-odstotna rast. Tveganje neugodnega vpliva sprememb tržnih cen se obvladuje z večjo geografsko in panožno razpršitvijo naložb ter aktivnih trgovanjem.

2.1.5 Kreditna tveganja

Kreditno tveganje je tveganje, da bo izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja zamujal s plačilom obveznosti oziroma ne bo sposoben pravočasno izplačati kuponskih obresti in glavnice. Nadalje je lahko podvržen pomembnejšim spremembam svojega finančnega stanja, ki lahko znižajo njegovo bonitetno oceno, kar lahko pomeni večjo cenovno občutljivost vrednostnega papirja in s tem tudi naložbenega portfelja kritnega sklada. Sprememba v kvaliteti bonitetne ocene lahko vpliva tudi na zmanjšanje likvidnosti vrednostnega papirja, zaradi česar ga je težje prodati.

Upravljapec meri kreditno tveganje z rednim spremljanjem bonitetnih ocen izdajateljev vrednostnih papirjev s strani priznanih bonitetnih agencij Fitch, Moody's ter Standard & Poor's. Spremlja spremembe bonitetnih ocen dnevno, na zadnji dan v mesecu pa se pripravi poročilo o kreditnem tveganju, ki vsebuje podatke o izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ter njegovih bonitetnih ocenah, ločeno po bonitetnih agencijah Fitch, Moody's ter Standard & Poor's.

Med različnimi bonitetnimi ocenami treh priznanih bonitetnih agencij upravljapec upošteva tisto, ki je najnižja, med enakimi pa bonitetno oceno, ki je novejša. Pri naložbah v izdajatelje, ki nimajo bonitetne ocene, se upošteva bonitetna ocena večinskega lastnika, v kolikor je bila lastniku ocena tudi dodeljena.

V primeru, da je delež dolžniških vrednostnih papirjev z nizko bonitetno oceno previsok glede na zakonska določila in naložbeno politiko kritnega sklada, se sprejme ukrep preusmeritve naložb z nizko bonitetno oceno k naložbam z višjo bonitetno oceno.

Sklad MDS nalaga večino svojih sredstev v lastniške vrednostne papirje. Obveznice in drugi dolžniški vrednostni papirji predstavljajo manjši del sredstev sklada. Na dan 31. 12. 2022 je delež obveznic v naložbenem portfelju zavzemal le 2,9 odstotka. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje z bonitetno oceno od AAA do AA zastopajo 39,3 odstotka med dolžniškimi vrednostnimi papirji, z bonitetno oceno A- do A+ imajo 21,8-odstotni delež med vsemi dolžniškimi naložbami. Brez bonitetne ocene pa je obveznica slovenskega izdajatelja Calcit, Stahovica, z 39 odstotki vseh naložb v dolžniškem portfelju.

Preglednica 81: Struktura naložb v dolžniške vrednostne papirje po bonitetni oceni

Bonitetni razredi (po lestvici Standard & Poor's)	31.12.2022		31.12.2021	
	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)
Od AA- do AAA	180.562	39,3	0	0,0
Od A- do A+	100.122	21,8	103.666	25,8
Od BBB- do BBB+		0,0	104.816	26,1
Od BB- do BB+		0,0	0	0,0
Nižje od BB-		0,0	0	0,0
Brez bonitetne ocene	178.914	38,9	193.641	48,1
SKUPAJ OBVEZNICE	459.598	100,00	402.123	100,0

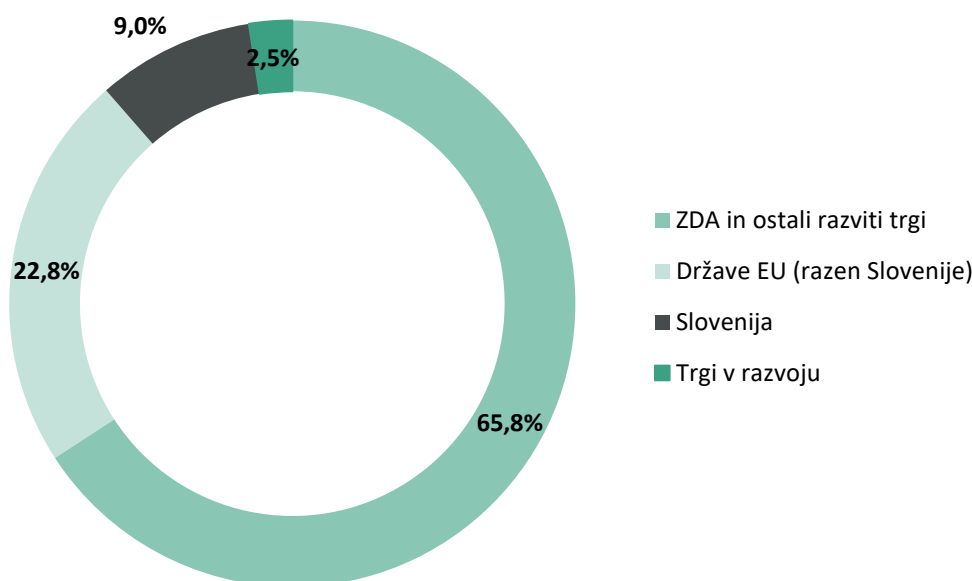
V skladu z osnovnimi oziroma dodatnimi omejitvami naložb, ki so opredeljene v Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada MDS, se sredstva nalagajo tudi v vrednostne papirje, ki nimajo določene bonitetne ocene s strani treh priznanih bonitetnih agencij Moody's, Fitch in Standard & Poor's. Izjava o naložbeni politiki določa najvišjo dopustno izpostavljenost do visoko tveganih finančnih instrumentov, med katere se uvrščajo tudi te naložbe.

Po določilih 3. odstavka 284. člena ZPIZ-2 se, v okviru upravljanju tveganj, pri ocenjevanju kreditne sposobnosti izdajateljev finančnih instrumentov, v katere so naložena sredstva pokojninskega sklada, in oseb, do katerih je pokojninski sklad izpostavljen, upravljavec ne sme izključno ali samodejno opirati na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne agencije.

Upravljavec za izpolnjevanje te zahteve dnevno spremlja tudi druge neodvisne ocene kreditnega tveganja. Na zadnji dan v mesecu se pripravi poročilo o pribitkih zahtevane donosnosti nad netvegano obrestno mero, s pomočjo podatkov Bloombergovega modela ocenjevanja kreditnega tveganja (Bloomberg Default Risk Model) pa se pripravi še poročilo o implicitnih bonitetnih ocenah izdajateljev. Izračuni so narejeni za vsa kotirajoča podjetja, ki redno objavljajo finančne informacije o svojem poslovanju in model zagotavlja bonitetne ocene tudi za izdajatelje, ki sicer niso pridobili ocene s strani katere od treh največjih bonitetnih agencij.

Kreditno tveganje se obvladuje tudi s primerno geografsko in panožno razpršitvijo naložbenega portfelja sklada. Na dan 31. 12. 2022 ima sklad največji delež naložb v izdajatelje s sedežem v ZDA in ostalih razvitih trgih, za 65,8 odstotka celotnega naložbenega portfelja. Deleži drugih geografskih območij so države Evropske unije (razen Slovenije) v višini 22,8 odstotka, izdajatelji s sedežem v Republiki Sloveniji 9 odstotkov in trgi v razvoju z 2,5 odstotnim deležem.

Slika 13: Delež naložb po posameznih geografskih področjih

2.1.6 Tveganja glede trajnosti

Tveganje glede trajnosti pomeni okoljski, socialni ali upravljavski dogodek ali okoliščino, ki ima lahko v primeru, da do nje pride, dejanski ali potencialen znaten negativni vpliv na vrednost naložbe kritnega sklada MDS. Pri nalaganju sredstev kritnega sklada se upošteva tudi dolgoročne učinke naložb na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb.

Pri odločanju in nalaganju sredstev kritnega sklada se upošteva nekatere kriterije, ki lahko imajo negativni učinek na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb.

Zasleduje se povprečno ESG oceno (angleško: Environmental, Social, Governance) celotnega portfelja kritnega sklada, za del, za katerega so podatki razpoložljivi. Za povprečno ESG oceno vseh izdajateljev, ki sestavljajo portfelj kritnega sklada, za katere je podatek dostopen, obstaja cilj, da je višja od 45, na lestvici od 0 do 100. Pri čemer nižja ESG ocena predstavlja višjo stopnjo tveganja.

Preglednica 82: Povprečna ESG ocena kritnega sklada MDS

Portfelj	31.12.2022		30.06.2022	
	Delež naložb z ESG oceno	Povprečna ESG ocena	Delež naložb z ESG oceno	Povprečna ESG ocena
Moj dinamični sklad	23,7%	47	21,0%	48

Pri upravljanju sredstev se upošteva tudi seznam izključitvenih panog v katere se sredstva kritnega sklada neposredno ne nalagajo.

Preglednica 83: Seznam izključitvenih panog

Panoga	Dejavnost
Alkohol	proizvodnja in trgovina na drobno
Tobak	proizvodnja in trgovina na drobno
Zabavna industrija za odrasle	proizvodnja in trgovina na drobno
Igralništvo	proizvodnja in storitve
Proizvodnja premoga za ogrevanje*	rudarstvo ali proizvodnja energije iz premoga
Nafta iz skrilavcev	proizvodnja
Jedrska energija	proizvodnja
Vojaška industrija	proizvodnja
Sporni proizvajalci orožja	proizvodnja protipehotnih min, kasetnega streliva, kemičnega in biološkega orožja ter jedrskega orožja, pa tudi trgovina na drobno z navedenim

2.1.7 Likvidnostna tveganja

Likvidnostno tveganje je tveganje, da kritni sklad ne more zagotoviti zadostnih denarnih sredstev za pokrivanje izrednih in tekočih obveznosti. Spremlja se na dnevni osnovi glede na neto prejemke oziroma izdatke v posamezni sklad, delež visoko likvidnih naložb in glede na obseg dodatnih likvidnih sredstev.

Likvidnostno tveganje se ugotavlja z izračunavanjem količnika likvidnosti kritnega sklada, ki predstavlja razmerje med likvidnimi sredstvi ter dospelimi in kmalu dospelimi obveznostmi. Količnik likvidnosti se izračunava vsak prvi delovni dan v tednu z obrazcem Z-LIKV-1, sestavljenim iz dveh delov. Prvi del predstavlja začetno stanje denarnih sredstev in pričakovane denarne prilive v okviru delovnega tedna. Drugi del predstavlja denarne odlive (dejanske in pričakovane) in končno stanje denarnih sredstev.

Za obvladovanje tovrstnega tveganja Upravitelj spremlja dnevno likvidnost kritnega sklada tudi preko dnevnih prejemkov in izdatkov, zapadlosti naložb in zahtevkov za izplačilo oziroma prenos sredstev zavarovancev.

Likvidnostno tveganje posamezne naložbe kritnega sklada lahko nastopi takrat, ko se zniža obseg trgovanja s finančnim instrumentom. Povečanje likvidnostnega tveganja lahko nastopi ob zmanjšanju likvidnosti posamezne naložbe ali zmanjšanju likvidnosti celotnega kapitalskega trga. V primeru, da je delež manj likvidnih vrednostnih papirjev previsok glede na zakonska določila in naložbeno politiko kritnega sklada, se sprejme ukrep preusmeritve naložb z nizko likvidnostjo k naložbam z večjim obsegom trgovanja oziroma k naložbam na bolj likvidnih kapitalskih trgih.

2.1.8 Operativna tveganja

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Upravljevec ima za upravljanje operativnih tveganj vzpostavljen učinkovit sistem pooblastil, vodenja poslovnih procesov in notranjih kontrol. Za kritične procese ima izdelane načrte neprekinjenega poslovanja ter sprejete posamezne politike in dokumente na njihovi podlagi.

V letu 2022 ni zaznanih pomembnejših sprememb v ugotovljenih izpostavljenostih operativnim tveganjem.

2.2 ČISTA VREDNOST SREDSTEV KRITNEGA SKLADA

Preglednica 84: Čista vrednost sredstev

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. SREDSTVA	16.446.982	14.555.107	113
II.B. Finančne obveznosti	0	0	0
II.C. Poslovne obveznosti	24.781	58.448	42
II.D. Druge obveznosti	0	0	0
ČISTA VREDNOST SREDSTEV (I.-II.B. – II.C. – II.D.)	16.422.201	14.496.660	113

2.3 IZPOSTAVLJENOST NALOŽB KRITNEGA SKLADA

Izpostavljenosti naložb kritnega sklada do posameznih oseb so prikazane kot izpostavljenosti izključno iz naložb in njihovi deleži so izračunani na osnovi celotne vrednosti naložbenega portfelja.

Preglednica 85: Izdajatelji, do katerih je KS izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d.		1.087.708	6,9%
NKBM - USD	denar in denarni ustrezniki		0,0%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		6,9%
db x-trackers		969.228	6,1%
XMAW GY	investicijski sklad, delniški		4,0%
XMJP GY	investicijski sklad, delniški		2,1%
Sava Infond d.o.o.		6.309.419	39,9%
INFOND DIVIDENDNI	investicijski sklad, delniški		1,1%
INFOND DRUŽBENO ODGOVORNI	investicijski sklad, delniški		4,5%
INFOND EVROPA	investicijski sklad, delniški		8,2%
INFOND GLOBALNI DELNIŠKI	investicijski sklad, delniški		4,9%
INFOND MEGATRENDI	investicijski sklad, delniški		0,4%
INFOND RAZVITI TRGI	investicijski sklad, delniški		8,2%
INFOND SELECT	investicijski sklad, delniški		3,8%
INFOND TRGI V RAZVOJU	investicijski sklad, delniški		1,3%
INFOND ZDA	investicijski sklad, mešani		3,7%
INFOND ZDRAVSTVO	investicijski sklad, delniški		3,8%
BlackRock, Inc		2.354.945	14,9%
SMIEX GY	investicijski sklad, delniški		1,0%
BLK US	investicijski sklad, delniški		0,7%
ACWI US	investicijski sklad, delniški		8,4%
SXXPIEX GY	investicijski sklad, delniški		4,8%
SKUPAJ		10.721.300	67,8%

Preglednica 86: Izpostavljenost do skrbnika 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d.		1.087.708	6,9%
NKBM - USD	denar in denarni ustrezniki		0,0%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		6,9%
SKUPAJ		1.087.708	6,9%

Celotno izpostavljenost sklada do skrbnika predstavljamo v poglavju [3.2.](#)

Preglednica 87: Izpostavljenost do posameznega delodajalca, ki financira PN 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
Sava Infond d.o.o.		6.309.419	39,9%
INFOND DIVIDENDNI	investicijski sklad, delniški		1,1%
INFOND DRUŽBENO ODGOVORNI	investicijski sklad, delniški		4,5%
INFOND EVROPA	investicijski sklad, delniški		8,2%
INFOND GLOBALNI DELNIŠKI	investicijski sklad, delniški		4,9%
INFOND MEGATRENDI	investicijski sklad, delniški		0,4%
INFOND RAZVITI TRGI	investicijski sklad, delniški		8,2%
INFOND SELECT	investicijski sklad, delniški		3,8%
INFOND TRGI V RAZVOJU	investicijski sklad, delniški		1,3%
INFOND ZDA	investicijski sklad, mešani		3,7%
INFOND ZDRAVSTVO	investicijski sklad, delniški		3,8%
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d.		1.087.708	6,9%
NKBM - USD	denar in denarni ustrezniki		0,0%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		6,9%
SKUPAJ		7.397.127	46,8%

2.4 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Kritni sklad nima naložb v naložbene nepremičnine.

2.5 ZASTAVA IN POSOJANJE premoženja kritnega sklada

Kritni sklad nima zastavljenega premoženja, prav tako premoženja tudi ni posojal. Kritni sklad nima najetih ali odobrenih posojil.

2.6 VREDNOSTI OBVEZNOSTI DO ČLANOV V MIROVANJU

Obveznosti do članov v mirovanju je na zadnji dan leta 2022 znašala 132.530 evrov.

3 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Pojasnilo št. 8: Finančni prihodki

V letu 2022 so finančni prihodki kritnega sklada znašali skupaj 320.534 evrov in so glede na enako obdobje lani zmanjšali za 85 odstotkov.

Preglednica 88: Struktura finančnih prihodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Prihodki iz dividend in deležev	94.822	54.541	174
Prihodki od obresti	9.226	9.298	99
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	8.507	8.758	97
Prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	0	1.929.400	0
Drugi finančni prihodki	207.979	138.496	150
SKUPAJ	320.534	2.140.493	15

Prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti so v letu 2022 netirano dosegli 0 evrov, v letu 2021 1.929.400 evrov.

Pod postavko Drugi finančni prihodki se uvrščajo prihodki od odstopa dela upravljalvske provizije v višini 65.913 evrov, netirane pozitivne tečajne razlike v višini 142.100 evrov (skupna vrednost pozitivnih tečajnih razlik je 174.882 evrov in skupna vrednost negativnih tečajnih razlik je -32.782 evrov) ter ostali prihodki.

Pojasnilo št. 9: Finančni odhodki

Odhodki v izkazu poslovnega izida kritnega sklada so sestavljeni iz:

- finančnih odhodkov in
- odhodkov v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada

Skupni finančni odhodki kritnega sklada so v letu 2022 znašali 2.293.086 evrov in so se povečali glede na enako obdobje preteklega leta. Razlog za povečanje je poslabšanje tržnih razmer na kapitalskih trgih.

Prevrednotovalni finančni odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti so v letu 2022 netirano dosegli 2.286.477 evrov. Kritni sklad je v letu 2022 dosegel skupno vrednost prevrednotovalnih prihodkov v višini 507.428 evrov in skupno vrednost prevrednotovalnih odhodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti v višini 2.793.905 evrov.

Preglednica 89: Struktura finančnih odhodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	6.608	3.206	206
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	2.286.477	0	-
Drugi finančni odhodki	0	0	-
SKUPAJ	2.293.086	3.206	71525

Pojasnilo št. 10: Odhodki v zvezi z upravljanjem kritnega sklada

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada, ki se tičejo kritnega sklada, zajemajo provizijo za upravljanje, odhodke v zvezi z banko skrbnico in druge odhodke, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad.

Skupna provizija za upravljanje kritnega sklada je v letu 2022 znašala 147.945 evrov ter je glede na leto 2021 višja za 28 odstotkov.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad, so za kritni sklad v letu 2022 znašali 20.979 evrov, v letu 2021 pa 18.827 evrov.

Preglednica 90: Struktura odhodkov v zvezi u upravljanjem in poslovanjem

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Provizija za upravljanje	147.945	115.561	128
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	2.919	2.521	116
Odhodki v zvezi z revidiranjem	2.258	979	231
Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	6.541	3270	200
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	2.115	1914	110
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili bremenijo KS	20.979	18.827	111
SKUPAJ	182.758	143.072	128

Pojasnilo št. 11: Čisti poslovni izid

Izkaz poslovnega izida kritnega sklada je negativen, in sicer -2.155.309 evrov in je v celoti pripisan na osebne račune zavarovancev. Upravljaivec dosežen donos na skladu prikazuje na ločenem kontu.

3.1 ROKI IN NAČIN PRIPISOVANJA DOSEŽENEGA DOBIČKA KRITNEGA SKLADA

Čista vrednost kritnega sklada se izračuna tako, da se od vrednosti sredstev odštejejo obveznosti kritnega sklada.

Upravljaivec izračuna čisto vrednost sredstev kritnega sklada in VEP kritnega sklada na obračunski dan. Obračunski dan je zadnji dan v mesecu. Upravljaivec izračuna VEP po stanju na obračunski dan najkasneje tretji delovni dan po obračunskem dnevu.

Obračunsko obdobje za izračun čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja kritnega sklada je obdobje med dvema zaporednima obračunskima dnevnoma.

Vplačila, prispela na poseben denarni račun kritnega sklada znotraj obračunskega obdobja, in popolne zahteve za izplačilo, ki jih upravljavec prejme znotraj obračunskega obdobja, se štejejo kot vplačila oziroma izplačila tega obračunskega obdobja.

3.2 POSLI Z UPRAVLJAVCEM, SKRBNIKOM IN POVEZANIMI OSEBAMI

Preglednica 91: Podatki o sklenjenih poslih s povezanimi osebami v letu

Naziv povezane osebe	Datum	Posel	Znesek
Banka Intesa Sanpaolo d.d.	Do 30.11.2022	vodenje TRR	
Nova KBM d.d.	Od 01.12.2022	vodenje TRR	
Sava Infond d.d.	celo leto	prodaje in nakupi točk VS	3.337.560
SKUPAJ			3.337.560

Izpostavljenost kritnega sklada do Banke Intesa Sanpaolo, d. d., na dan 31. 12. 2022 predstavlja stanja denarnih sredstev na TRR (tako v EUR valuti kot v USD valuti), obveznosti po prejetih računih in obveznosti do skrbniške provizije za december 2022. Izpostavljenost kritnega sklada do Sava pokojninske družbe, d. d., predstavlja obveznost do vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov ter stroškov, ki se razporedijo po ključu za december 2022. Delež izpostavljenosti je izračunan glede na celotno doseženo vrednost aktive sklada na dan 31. 12. 2022.

Preglednica 92: Izpostavljenost do skrbnika in upravljavca

Na dan 31.12.2022	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
Nova KBM d.d.	skrbniška banka	1.088.250	6,6%
Sava pokojninska družba d.d.	upravljavec	24.176	0,1%
SKUPAJ		1.112.426	6,8%

3.3 VPLAČANE PREMIJE

Preglednica 93: Vplačane premije

v EUR	2022	2021
Vplačane premije	4.208.981	3.267.180

3.4 IZPLAČANE ODKUPNE VREDNOSTI

Preglednica 94: Odkupne vrednosti rednega in izrednega prenehanja

v EUR	2022	2021
Redno prenehanje	0	123
Renta pri upravljavcu	0	0
Renta pri drugem izvajalcu	0	0
Izplačilo	0	123
Izredno prenehanje	46.069	41.944
Izstop	29.552	30.781
Smrt	16.517	11.163

V skladu s 417. členom ZPIZ-2 so mogoča izplačila odkupnih vrednosti, ki predstavljajo uveljavljanje pravice zavarovanca do dviga sredstev.

Preglednica 95: Enkraten dvig sredstev

v EUR	2022	2021
Izplačilo odkupnih vrednosti	3.801	35.560

3.5 PRENOSI PREMOŽENJA MED IZVAJALCI POKOJNINSKIH NAČRTOV

Preglednica 96: Prenosi med izvajalci

v EUR	2022	2021
Od upravljavca	109.007	75.828
K upravljavcu	406.619	259.431

3.6 PRENOSI PREMOŽENJA MED KRITNIMI SKLADI SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Preglednica 97: Prenosi med skladi

v EUR	2022	2021
Iz sklada	603.464	138.971
Na sklad	311.071	290.841

3.7 REZULTAT POSLOVANJA

V kritnem skladu upravljavec ne zagotavlja zjamčenega donosa. Zavarovanci v celoti prevzemajo višje naložbeno tveganje, ki izhaja iz bolj tveganih naložb.

Konec leta 2021 je VEP znašal 31,0703 evrov, konec leta 2022 je bila njegova vrednost 26,8523 evrov. Z upravljanjem naložb je bila v letu 2022 ustvarjena negativna donosnost 13,58 odstotka. V celotnem obdobju delovanja kritnega sklada znaša ustvarjena donosnost 34,3 odstotka.

4 POJASNILA K IZKAZU PREMOŽENJA

Izkaz premoženja prikazuje naložbe kritnega sklada na dan 31. 12. 2022 po vrsti, izvirni valuti, knjigovodsko vrednost, delež med celotno bilančno vsoto in delež med naložbami ter ciljne deleže naložb po pokojninskem načrtu oziroma izjavi o naložbeni politiki.

4.1 UPRAVLJAVSKA PROVIZIJA POSAMEZNEGA INVESTICIJSKEGA SKLADA

Kritni sklad je imel na dan 31. 12. 2022 v delnice in enote investicijskih skladov naloženih več kot 20 odstotkov svojih sredstev. V preglednici je prikazana višina upravljavske provizije za odprte investicijske sklade v katerih je bilo naloženih več kot 5 odstotkov sredstev sklada.

Preglednica 98: Upravljavska provizija za odprte investicijske sklade 2022

Oznaka investicijskega sklada	Delež naložbe v kritnem skladu	Višina upravljavske provizije
INFOND EVROPA	8,2%	2,3%
INFOND RAZVITI TRGI	8,2%	2,3%
ACWI US	8,4%	0,3%

4.2 ALTERNATIVNI INVESTICIJSKI SKLADI

Kritni sklad na dan 31. 12. 2022 ni imel sredstev naloženih v enote alternativnih investicijskih skladov.

VII. RAČUNOVODSKO POROČILO KRITNEGA SKLADA Z MEŠANO NALOŽBENO USMERITVIJO MOJ URAVNOTEŽENI SKLAD

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA MOJ URAVNOTEŽENI SKLAD

Preglednica 99: Bilanca stanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. SREDSTVA	12.201.385	9.912.780	123
B. FINANČNE NALOŽBE	11.193.723	8.525.950	131
3. Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	11.193.723	8.525.950	131
Dolžniški vrednostni papirji	4.932.025	3.243.243	152
Lastniški vrednostni papirji	6.261.698	5.282.707	119
C. TERJATVE	450.967	320.389	141
2. Druge terjatve	450.967	320.389	141
D. DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	556.695	1.066.442	52
II. OBVEZNOSTI	12.201.385	9.912.780	123
A. ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	12.174.440	9.896.089	123
C. POSLOVNE OBVEZNOSTI	26.945	16.691	161
2. Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	17.730	14.301	124
3. Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada	7.138	1.429	500
4. Druge poslovne obveznosti	2.077	961	216

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 100: Izkaz poslovnega izida

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
I. FINANČNI PRIHODKI	218.442	957.826	23
1. Prihodki iz dividend in deležev	48.729	23.997	203
2. Prihodki od obresti	50.793	42.109	121
3. Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	3.268	10.028	33
4. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	0	814.125	0
5. Drugi finančni prihodki	115.652	67.567	171
III. FINANČNI ODHODKI	1.357.183	343	395.680
2. Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	6.407	343	1.868
3. Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	1.350.776	0	-
4. Drugi finančni odhodki	0	0	-
V. REZULTAT NALOŽBENJA (I. + II. - III. - IV.)	-1.138.741	957.484	-119
VIII. ODHODKI V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM IN POSLOVANJEM KRITNEGA SKLADA	131.876	98.195	134
1. Provizija za upravljanje	110.345	81.453	135
2. Odhodki z banko skrbnico	2.178	1.780	122
3. Odhodki v zvezi z revidiranjem	1.692	678	250
4. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	2.967	1.324	224
5. Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	357	807	44
6. Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	14.338	12.153	118
X. ČISTI POSLOVNI IZID NAMENJEN ZAVAROVANCEM (+/-) (V. + VI. + VII. - VIII. - IX.)	-1.270.617	859.289	-148

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 101: Izkaz pripisa dobička

IZKAZ PRIPISA DOBIČKA KS MUS	1 - 12/2022	1 - 12/2021	Indeks
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja			
1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja			
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	9.896.089	6.668.939	148
2. Vplačane enote premoženja	4.221.443	2.571.151	164
3. Izplačane enote premoženja	-672.475	-203.290	331
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-1.270.617	859.289	-148
Rezultat konverzije	0	0	
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	12.174.440	9.896.089	123
2) Izkaz gibanja števila enot premoženja			
1. Začetno število enot premoženja	357.844,7435	268.216,6648	133
2. Število vplačanih enot premoženja	163.078,7542	97.496,5907	167
3. Število izplačanih enot premoženja	-25.725,6181	-7.868,5120	327
4. Končno število enot premoženja	495.197,8796	357.844,7435	138

Preglednica 102: Izkaz denarnih tokov

V EUR		1-12/2022	1-12/2021	Indeks
I.	Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	2.182.771	1.757.695	124
II.	Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	59.298	25.543	232
III.	Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	1.950.505	853.459	229
1.	Iz drugega kritnega sklada v isti skupini kritnih skladov	1.244.904	492.659	253
3.	Iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oz. gospodarska družba	705.601	360.800	196
IV.	Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	605.496	178.056	340
1.	Na drug kritni sklad v isti skupini kritnih skladov	534.793	131.870	406
3.	Na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oz. gospodarska družba	70.703	46.186	153
V.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri šifri poslovanja (I.-II.+III.-IV.)	3.468.481	2.407.554	144
VII.	Prejemki pri prodaji finančnih naložb	2.521.456	1.508.448	167
VIII.	Izdatki pri nakupu finančnih naložb	6.548.005	3.326.151	194
XI.	Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)	96.383	82.926	116
XII.	Izdatki za plačilo drugih obveznosti	138.062	129.873	106
XIII.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja (VI.+VII.-VIII.+IX.-X.+XI.-XII.)	-3.978.228	-1.864.650	213
XIV.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja (V.+XIII.)	-509.747	542.905	-94
XV.	Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	1.066.442	523.537	204
XVI.	Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada (XIV.+ XV.)	556.695	1.066.442	52

Preglednica 103: Izkaz premoženja

v EUR	Izvirna valuta	Vrednost	Delež v sredstvih %	Delež naložb v %	Ciljni delež naložb v %
Denar in denarni ustrezniki	EUR	556.695	4,6	4,8	
Denar in denarni ustrezniki	USD	0	0,0	0,0	
Vsota denar in denarni ustrezniki		556.695	4,6	4,8	do 20
Delnice-navadne	EUR	129.200	1,1	1,1	
Delnice-navadne	USD	0	0,0	0,0	
Delnice inv. skladov-delniški	EUR	2.017.283	16,5	17,2	
Delnice inv. skladov-delniški	USD	1.038.695	8,5	8,8	
Enote-investicijski kuponi VS-delniški	EUR	3.076.520	25,2	26,2	
Vsota delnice in investicijski skladi		6.261.698	51,3	53,3	od 30 do 70
Zakladne menice	EUR	743.563	6,1	6,3	
Vsota instrumenti denarnega trga		743.563	6,1	6,3	do 30
Obveznice-državne	EUR	1.742.472	14,3	14,8	
Obveznice-podjetniške z drž. jam.	EUR	424.401	3,5	3,6	
Obveznice-podjetniške z drž. jam.	USD	0	0,0	0,0	
Vsota obveznice državne, agencij in MFO		2.166.873	17,8	18,4	do 30
Obveznice-podjetniške	EUR	1.660.824	13,6	14,1	
Obveznice-podjetniške s kritjem	EUR	360.765	2,9	3,1	
Vsota obveznice podjetniške		2.021.589	16,5	17,2	min 30
Skupaj naložbe		11.750.418	96,3	100	
Terjatve	EUR	450.967	3,7		
SKUPAJ SREDSTVA		12.201.385	100,0		

2 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

Pojasnilo št. 1: Sredstva

Celotna sredstva kritnega sklada so v letu 2022 porasla za 23 odstotkov.

Preglednica 104: Struktura sredstev

V EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
FINANČNE NALOŽBE	11.193.723	8.525.950	131
3. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid od tega:	11.193.723	8.525.950	131
– Dolžniški vrednostni papirji	4.932.025	3.243.243	152
– Lastniški vrednostni papirji	6.261.698	5.282.707	119
TERJATVE	450.967	320.388	141
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	556.695	1.066.442	52
SKUPAJ SREDSTVA	12.201.385	9.912.780	123

Pojasnilo št. 2: Finančne naložbe

Največji delež, kar 92 odstotkov, med celotnimi sredstvi kritnega sklada predstavljajo finančne naložbe. Finančne naložbe na kritnem skladu so vrednotene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Dolžniški vrednostni papirji predstavljajo 44 odstotkov vseh naložb.

V spodnji razpredelnici je prikazana delitev finančnih naložb po ročnosti.

Preglednica 105: Delitev finančnih sredstev po ročnosti

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Dolgoročne finančne naložbe	3.589.395	2.793.534	128
Kratkoročne finančne naložbe	7.604.328	5.732.416	133
SKUPAJ	11.193.723	8.525.950	131

Preglednica 106: Gibanje finančnih naložb

v EUR	Dolžniški vrednostni papirji	Lastniški vrednostni papirji	Skupaj
Stanje 1.1.2022	3.243.243	5.282.707	8.525.950
Nove pridobitve	4.201.974	2.256.032	6.458.005
Zapadlost	-450.000	0	-450.000
Odtujitev	-1.641.489	-429.967	-2.071.456
Izplačani kuponi	-45.129	0	-45.129
Natečene obresti	50.793	0	50.793
Prevrednotenje (skozi IPI)	-435.153	-915.623	-1.350.776
Doseženi prihodki/odhodki ob prodaji	-4.201	1.063	-3.139
Tečajne razlike	11.988	67.486	79.474
Stanje 31.12.2022	4.932.025	6.261.698	11.193.723

v EUR	Dolžniški vrednostni papirji	Lastniški vrednostni papirji	Skupaj
Stanje 1.1.2021	2.633.960	3.199.634	5.833.594
Nove pridobitve	1.079.627	2.246.524	3.326.151
Zapadlost	-360.000	0	-360.000
Odtujitev	-102.440	-1.046.007	-1.148.448
Izplačani kuponi	-39.195	0	-39.195
Natečene obresti	42.109	0	42.109
Prevrednotenje (skozi IPI)	-25.160	839.285	814.125
Doseženi prihodki/odhodki ob prodaji	-37	9.723	9.686
Tečajne razlike	14.379	33.549	47.928
Stanje 31.12.2021	3.243.243	5.282.707	8.525.950

Preglednica 107: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje

v EUR	2022				
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	Skupaj
Naložbe vred. po poštenu vrednosti skozi PI	1.342.630	3.589.395	0	6.261.698	11.193.723
SKUPAJ	1.342.630	3.589.395	0	6.261.698	11.193.723

v EUR	2021				
	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	Skupaj
Naložbe vred. po poštenu vrednosti skozi PI	449.709	1.773.506	1.020.028	5.282.707	8.525.950
SKUPAJ	449.709	1.773.506	1.020.028	5.282.707	8.525.950

Pojasnilo št. 3: Hierarhija poštene vrednosti

Preglednica 108: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti

v EUR	31.12.2022	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	11.193.723	10.822.616	371.107	0
3. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	11.193.723	10.822.616	371.107	0
– dolžniški vrednostni papirji	4.932.025	4.560.918	371.107	0
– lastniški vrednostni papirji	6.261.698	6.261.698	0	0
SKUPAJ SREDSTVA	11.193.723	10.822.616	371.107	0

v EUR	31.12.2021	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	8.525.950	7.679.810	697.392	148.749
4. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	8.525.950	7.679.810	697.392	148.749
– dolžniški vrednostni papirji	3.243.243	2.397.102	697.392	148.749
– lastniški vrednostni papirji	5.282.707	5.282.707	0	0
SKUPAJ SREDSTVA	8.525.950	7.679.810	697.392	148.749

Preglednica 109: Gibanje finančnih naložb na ravni 3

v EUR	2022	2021
	Dolžniški vrednostni papirji	
Stanje 01.01.	148.749	58.831
Povečanje	0	148.129
Odtujitve	0	0
Zapadlost	-150.000	-60.000
Prevrednotenje	1.251	1.789
Prerazvrstitve	0	0
Stanje 31.12.	0	148.749
Prihodki	1.251	1.789
Odhodki	0	0

Pojasnilo št. 4: Terjatve

Kritni sklad je imel konec leta 2022 za 41 odstotkov višje terjatve glede na primerjavo z letom 2021. Večina, 364.966 evrov, terjatev izhaja iz decembrskih vplačil zavarovancev, ki so bila na sklad prenakazana januarja 2023. 82.578 evrov izhaja iz internih prenosov iz kritnega sklada MZS, preostali znesek terjatev se nanaša na terjatve do dividend in do odstopa dela upravljalvske provizije.

Pojasnilo št. 5: Denar in denarni ustrezniki

V računovodskih izkazih se kot denar in denarni ustrezniki prikazuje denar na transakcijskem računu kritnega sklada in depoziti na odpoklic. Na dan 31. 12. 2022 kritni sklad ni imel sklenjenega nobenega depozita na odpoklic.

Pojasnilo št. 6: Zavarovalno-tehnične rezervacije

Med obveznostmi iz čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij so prikazane obveznosti do sredstev članov, ki so pristopili v dodatno zavarovanje pri upravljavcu.

Stanja osebnih računov zavarovancev so kot obveznost prikazane v rezervacijah za zavarovanje, kjer je premoženje razdeljeno na VEP.

Preglednica 110: Rezervacije za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacije za zavarovanja	12.174.440	9.896.089	123
SKUPAJ	12.174.440	9.896.089	123

Preglednica 111: Struktura rezervacij za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacija za vplačano premijo	12.105.491	8.485.273	143
Rezervacije za donos	68.949	1.410.816	5
SKUPAJ	12.174.440	9.896.089	123

Preglednica 112: Gibanje rezervacij za zavarovanja

v EUR	Stanje 1.1.2022	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2022
SKUPAJ	9.896.089	2.950.825	-672.475	12.174.440

Izračune rezervacij mesečno preverja nosilka ključne aktuarske funkcije. O njihovi višini, oblikovani na dan 31. 12. 2022, je podala pozitivno mnenje.

V nadaljevanju upravljaavec prikazuje še obveznosti do zavarovancev, ki so izračunane na podlagi predpostavke pričakovanih trenutnih zapadlost (zbrana sredstva na osnovi vplačil čiste premije do 31. 12. 2022). Vsota zneskov je enaka stanju obveznosti na dan 31. 12. 2022. V prikazu ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi bodočega pripisa donosa na ta zbrana sredstva, prav tako ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi morebitnih prihodnjih vplačil čiste premije.

Preglednica 113: Ročnost rezervacij za zavarovanja

v EUR	Najzgodnejše izplačilo	Izplačilo ob upokojitveni starosti
do 1 leta	3.649.377	0
od 1 do 5 let	145	0
od 5 do 10 let	8.524.918	12.174.440
SKUPAJ	12.174.440	12.174.440

Pojasnilo št. 7: Poslovne obveznosti

Pri poslovnih obveznostih se ločeno izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Preglednica 114: Poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	17.730	14.301	124
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov KS	7.138	1.429	499
Druge poslovne obveznosti	2.076,75	961	216
SKUPAJ	26.945	16.691	161

2.1 OPIS GLAVNIH TVEGANJ IN NEGOTOVOSTI

2.1.1 Tržna tveganja

V okviru tržnih tveganj upravljaavec razkriva glavna finančna tveganja ter ukrepe za njihovo obvladovanje. Vrste dovoljenih naložb kritnega sklada, naložbene omejitve in velikost največje dovoljene izpostavljenosti opredeljujejo ZPIZ-2, Pravila upravljanja in Izjava o naložbeni politiki. V slednji so opisana tudi glavna tržna in operativna tveganja, ki lahko vplivajo na vrednost sredstev kritnega sklada in posledično na višino sredstev zavarovanja.

V Načrtu upravljanja tveganj skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla so opisani:

- postopki oziroma metode za ugotavljanje in merjenje tveganj,
- ukrepi za obvladovanje tveganj in postopki za izvajanje teh ukrepov,
- postopki za spremljanje izvajanja ukrepov za obvladovanje tveganj.

Kritni sklad MUS je namenjen zavarovancem od 47. leta starosti do dopolnjenega 57. leta starosti. Naložbeni cilj sklada je doseganje zmerne donosnosti, ki je primerljiva donosnosti kombinacije delniških indeksov MSCI ACWI Net Total Return in STOXX Europe 600 Net Total Return ter obvezniškega indeksa iBoxx EUR Overall Index, v razmerju 35 : 15 : 50, kot merila uspešnosti (benchmark) upravljanja premoženja sklada. Zavarovanci z varčevanjem v tem skladu v celoti prevzemajo naložbeno tveganje, ki izhaja iz bolj tveganih naložb.

Pomemben delež sredstev kritnega sklada predstavljajo lastniški vrednostni papirji, zato upravljavec meri in obvladuje tudi tveganja, ki izhajajo iz te vrste naložb. Na dan 31. 12. 2022 ima kritni sklad 52,2 odstotka naložbenega portfelja v odprtih delniških in mešanih investicijskih skladih ter še dodatni odstotek v delnicah družb ter zaprtih delniških in mešanih investicijskih skladih. Glede na leto prej se skupni delež obeh naložbenih razredov zmanjša za slabi 2 odstotni točki.

Preglednica 115: Delež naložb po vrstah

Vrsta naložbe	31.12.2022	31.12.2021
Odprti delniški in mešani investicijski skladi	52,2 %	52,1 %
Delnice družb ter zaprti delniški in mešani investicijski skladi	1,1 %	2,9 %
Obveznice družb, držav in MFO* ter obvezniški investicijski skladi	35,7 %	32,3 %
Instrumenti in investicijski skladi denarnega trga	6,3 %	1,6 %
Bančni depoziti in denar na vpogled	4,7 %	11,1 %
Nepremičnine ter delnice ali enote nepremičninskih skladov	0,0 %	0,0 %
SKUPAJ	100,0 %	100,0 %

*MFO – mednarodne finančne organizacije

Med tržna tveganja upravljavec uvršča obrestno in valutno tveganje ter tveganje padca tržnih cen.

2.1.2 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje padca tržne vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev zaradi dviga splošne ravni obrestnih mer. Cene navadnih obveznic nihajo z nihanjem tržnih obrestnih mer, zato obstaja tveganje, da bo tržna vrednost obveznic upadla, če se dvigne zahtevana donosnost.

Tveganje spremembe obrestne mere se ugotavlja z metodo obremenitvenega testa ob predpostavki povečanja splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk oziroma 1 odstotno točko. Uporablja se metoda obremenitvenega testa občutljivosti portfelja na spremembo obrestnih mer. Upoštevana je predpostavka vrednotenja celotnega portfelja dolžniških vrednostnih papirjev po poštenu (tržni) vrednosti. Obrestno tveganje tako predstavlja padec vrednosti dolžniškega portfelja ob dvigu splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk.

Postopke merjenja in poročanja izvajata Sektor spremljave naložb in Ključna funkcija upravljanja tveganj mesečno, na zadnji dan v mesecu pa se izdela še Poročilo o naložbenih tveganjih, ki vsebuje

podatke o gibanju absolutne in relativne obrestne občutljivosti, o pozicijah po skupinah dolžniških naložb, povprečni ročnosti in povprečni donosnosti.

Naložbena politika kritnega sklada je uravnotežena s kombinacijo bolj tveganih lastniških in manj tveganih dolžniških vrednostnih papirjev. Konec leta 2022 ima sklad 35,7 odstotkov naložbenega portfelja v obveznicah družb, držav in mednarodnih finančnih organizacij ter obvezniških investicijskih skladih. Za 6,3 odstotke je naložb v zakladne menice. Glede na delež predstavlja obrestno tveganje večje finančno tveganje za vrednost sredstev sklada. Obvladuje se z aktivnim upravljanjem portfelja, tako da se ročnost in s tem občutljivost dolžniškega portfelja na spremembo obrestnih mer prilagaja glede na pričakovanja na kapitalskih trgih.

Z rastjo obsega sredstev v upravljanju se povečuje tudi vrednost portfelja, naloženega v dolžniške vrednostne papirje. Na dan 31. 12. 2022 ima MUS v vseh dolžniških vrednostnih papirjih naloženih za 4,9 milijona evrov sredstev. Vseh poslov z dolžniškimi vrednostnimi papirji je za 5,8 milijona evrov, od tega je nakupnih poslov za 4,1 milijona evrov.

Preglednica 116: Podatki o obrestni tvegani vrednosti

Obrestna tvegana vrednost	31.12.2022	31.12.2021
Vrednost dolžniškega portfelja (v evrih)	4.932.025	3.243.243
Tržna vrednost dolžniškega portfelja (v evrih)	4.932.025	3.243.243
Absolutna sprememba tržne vrednosti (v evrih)	99.171	106.031
Relativna sprememba tržne vrednosti (v odstotkih)	2,0	3,3
Povprečna modificirano trajanje portfelja (v letih)	2,1	3,4
Povprečna donosnost do dospelja portfelja (v odstotkih)	3,6	0,7

Povprečno modificirano trajanje dolžniškega portfelja se je do konca leta znižalo na 2,1 let, ob koncu leta 2021 pa je znašala 3,4 leta. Ob koncu leta 2022 se je zvišala tudi povprečna donosnost do dospelja portfelja. Ta je na dan 31. 12. 2022 znašala 3,6 odstotka, kar je 2,9 odstotni točki več kot pred letom dni. V primeru rasti splošne ravni obrestnih mer za 1 odstotno točko, bi se tržna vrednost dolžniškega portfelja znižala za 99 tisoč evrov ali za 2 odstotka tega dela sredstev.

2.1.3 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje padca vrednosti naložbenega portfelja, denominiranega v tuji valuti, zaradi neugodnega gibanja medvalutnih razmerij. Vsaka pozicija v tuji valuti je izpostavljena tveganju, da se bodo valutni tečaji spremenili v smer, ki za nosilca pozicije pomeni izgubo.

Valutno tveganje se meri z izračunavanjem valutne občutljivosti, kjer se uporabi predpostavka padca vrednosti tujih valut za 15 %.

Postopke merjenja in poročanja izvajata Sektor upravljanja naložb in Ključna funkcija upravljanja tveganj mesečno, na zadnji dan v mesecu pa se izdela poročilo o naložbenih tveganjih, ki vsebuje podatke o pozicijah naložb v evrih in tujih valutah, pozicijskih občutljivostih in valutni občutljivosti na ravni celotnega naložbenega portfelja.

V dokumentu Izjava o naložbeni politiki sredstva sklada niso geografsko, valutno ali panožno omejena. Upravljavca lahko nalaga sredstva tudi v naložbe, denominirane v tujih valutah, z namenom zmanjšanja naložbenega (diverzifikacija) in kreditnega tveganja.

Valutna občutljivost portfelja kritnega sklada je v 2022 manjša. Izpostavljenost vrednostnih papirjev denominiranih v tuji valuti je nižja. Vrednost vseh transakcij z naložbami v tujih valutah v letu 2022 znaša 842 tisoč evrov. Nakupov je za 402 tisoč evrov.

Upravljavca izplačila dividend lastniških vrednostnih papirjev ter obresti in glavnice dolžniških vrednostnih papirjev v tujih valutah praviloma sproti pretvarja v domačo valuto evro, razen ob pričakovanih novih nakupih vrednostnih papirjev v tuji valuti.

Preglednica 117: Podatki o valutni občutljivosti

Valutna občutljivost	31.12.2022	31.12.2021
Absolutna sprememba vrednosti (v evrih)	155.804	185.164
Relativna sprememba vrednosti (v odstotkih)	1,3	1,9
Vrednost naložb v tujih valutah (v evrih)	1.038.695	1.234.427
Delež naložb v tujih valutah (v odstotkih)	8,8	12,9

Na dan 31. 12. 2022 ima sklad 91,2 odstotka naložb v valuti evro in 8,8 odstotka naložb v ameriškem dolarju. Ob padcu vrednosti tujih valut za 15% bi se vrednost portfelja zmanjšala za 156 tisoč evrov.

2.1.4 Tveganje padca tržnih cen

Tveganje padca tržnih cen je tveganje kapitalskih izgub na naložbenem portfelju zaradi padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev. Naložbeni cilj kritnega sklada je doseganje zmerne donosnosti, zato ima sklad polovico naložbenega portfelja v lastniških vrednostnih papirjih. Za kritni sklad je tveganje padca tržnih cen med pomembnejšimi finančnimi tveganji.

V preglednici je prikazan vpliv neugodnega gibanja tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev ob predpostavki, da se tržne cene delnic družb, zaprtih delniških in mešanih investicijskih skladov ter enot ali delnic odprtih delniških in mešanih investicijskih skladov znižajo za 10 odstotkov.

Preglednica 118: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2022

Na dan 31.12.2022	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Izguba (v evrih)	Izguba (v odst.)
Delnice družb in zaprti investicijski skladi*	129.200	1,1	-12.920	-0,1
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*	6.132.498	52,2	-613.50	-5,2
SKUPAJ	6.261.698	53,3	- 626.170	-5,3

* upoštevani so samo delniški in mešani investicijski skladi

Ob koncu leta 2022 ima sklad le 1 odstotek naložbenega portfelja v delnicah družb in zaprtih investicijskih skladih. Večji delež imajo enote in delnice odprtih investicijskih skladov. Na dan 31. 12. 2022 predstavljajo 52,2 odstotka naložbenega portfelja, kar je enako kot leto prej. V primeru padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev za 10 odstotkov, bi se vrednost portfelja znižala za 626 tisoč evrov oziroma 5,3 odstotkov celotnega naložbenega portfelja.

Preglednica 119: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2021

Na dan 31.12.2021	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Izguba (v evrih)	Izguba (v odst.)
Delnice družb in zaprti investicijski skladi*	273.798	2,9	-27.380	-0,3
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*	5.008.910	52,2	-500.891	-5,2
SKUPAJ	5.282.708	55,1	- 528.271	-5,5

V primerjavi z letom 2021 se absolutna vrednost sredstev, naloženih v lastniške vrednostne papirje poveča iz 5,3 milijona evrov na 6,3 milijona evrov ob koncu leta 2022, kar predstavlja 18,5 odstotno rast. Delež teh naložb v celotnem portfelju pa je manjša za skoraj 3 odstotne točke, zaradi rasti kritnega sklada. Tveganje neugodnega vpliva sprememb tržnih cen se obvladuje tudi z večjo geografsko in panožno razpršitvijo naložb ter aktivnih trgovanjem.

2.1.5 Kreditna tveganja

Kreditno tveganje je tveganje, da bo izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja zamujal s plačilom obveznosti oziroma ne bo sposoben pravočasno izplačati kuponskih obresti in glavnice. Nadalje je lahko podvržen pomembnejšim spremembam svojega finančnega stanja, ki lahko znižajo njegovo bonitetno oceno, kar lahko pomeni večjo cenovno občutljivost vrednostnega papirja in s tem tudi naložbenega portfelja kritnega sklada. Sprememba v kvaliteti bonitetne ocene lahko vpliva tudi na zmanjšanje likvidnosti vrednostnega papirja, zaradi česar ga je težje prodati.

Upravljavec meri kreditno tveganje z rednim spremljanjem bonitetnih ocen izdajateljev vrednostnih papirjev s strani priznanih bonitetnih agencij Fitch, Moody's ter Standard & Poor's. Spremlja spremembe bonitetnih ocen dnevno, na zadnji dan v mesecu pa se pripravi poročilo o kreditnem tveganju, ki vsebuje podatke o izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ter njegovih bonitetnih ocenah, ločeno po bonitetnih agencijah Fitch, Moody's ter Standard & Poor's.

Med različnimi bonitetnimi ocenami treh priznanih bonitetnih agencij upravljavec upošteva tisto, ki je najnižja, med enakimi pa bonitetno oceno, ki je novejša. Pri naložbah v izdajatelje, ki nimajo bonitetne ocene, se upošteva bonitetna ocena večinskega lastnika, v kolikor je bila lastniku ocena tudi dodeljena.

V primeru, da je delež dolžniških vrednostnih papirjev z nizko bonitetno oceno previsok glede na zakonska določila in naložbeno politiko kritnega sklada, se sprejme ukrep preusmeritve naložb z nizko bonitetno oceno k naložbam z višjo bonitetno oceno.

Naložbe v dolžniške vrednostne papirje predstavljajo pomemben delež naložbenega portfelja sklada. Na dan 31. 12. 2022 je v teh naložbah za 4,9 milijona evrov sredstev, kar predstavlja 42 odstotkov naložbenega portfelja. Med njimi imajo dolžniške naložbe z bonitetno oceno od AA- do AAA 64,4 odstotni delež, v bonitetnem razredu z oceno od A- do A+ je za 21,5 odstotka dolžniških vrednostnih papirjev, v razredu z oceno od BBB- do BBB+ za 6,9 odstotka in v špekulativnem bonitetnem razredu za 3,4 odstotka naložb. V dolžniškem portfelju je še za 3,8 odstotka obveznic brez dodeljene bonitetne ocene, slovenskih izdajateljev Incom in Calcit.

Preglednica 120: Struktura naložb v dolžniške vrednostne papirje po bonitetni oceni

Bonitetni razredi (po lestvici Standard & Poor's)	31.12.2022		31.12.2021	
	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)
Od AA- do AAA	3.174.326	64,4	539.166	17,4
Od A- do A+	1.060.303	21,5	1.015.266	32,8
Od BBB- do BBB+	343.545	6,9	933.019	30,2
Od BB- do BB+	166.895	3,4	411.117	13,3
Nižje od BB-			0	0,0
Brez bonitetne ocene	186.956	3,8	195.925	6,3
SKUPAJ OBVEZNICE	4.932.025	100,0	3.094.493	100,0

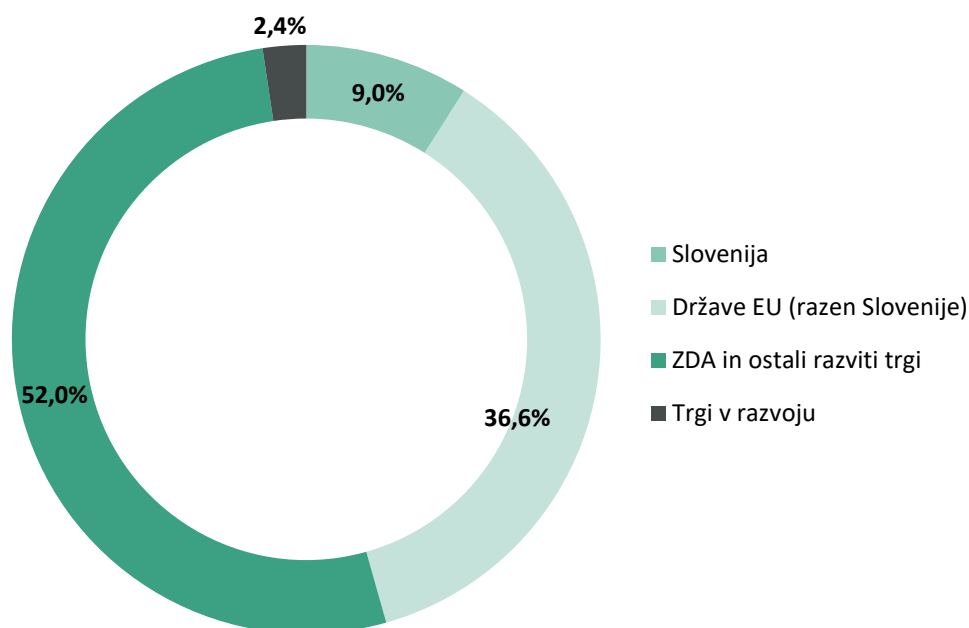
V skladu z osnovnimi oziroma dodatnimi omejitvami naložb, ki so opredeljene v Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada MUS, se sredstva nalagajo tudi v vrednostne papirje, ki nimajo določene bonitetne ocene s strani treh priznanih bonitetnih agencij Moody's, Fitch in Standard & Poor's. Izjava o naložbeni politiki določa najvišjo dopustno izpostavljenost do visoko tveganih finančnih instrumentov, med katere se uvrščajo tudi te naložbe.

Po določilih 3. odstavka 284. člena ZPIZ-2 se, v okviru upravljanja tveganj, pri ocenjevanju kreditne sposobnosti izdajateljev finančnih instrumentov, v katere so naložena sredstva pokojninskega sklada, in oseb, do katerih je pokojninski sklad izpostavljen, upravljavca ne sme izključno ali samodejno opirati na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne agencije.

Upravljavca za izpolnjevanje te zahteve dnevno spremlja tudi druge neodvisne ocene kreditnega tveganja. Na zadnji dan v mesecu se pripravi poročilo o pribitkih zahtevane donosnosti nad netvegano obrestno mero, s pomočjo podatkov Bloombergovega modela ocenjevanja kreditnega tveganja (Bloomberg Default Risk Model) pa se pripravi še poročilo o implicitnih bonitetnih ocenah izdajateljev. Izračuni so narejeni za vsa kotirajoča podjetja, ki redno objavljajo finančne informacije o svojem poslovanju in model zagotavlja bonitetne ocene tudi za izdajatelje, ki sicer niso pridobili ocene s strani katere od treh največjih bonitetnih agencij.

Kreditno tveganje se dodatno obvladuje s primerno geografsko in panožno razpršitvijo naložbenega portfelja. Na zadnji dan leta 2022 ima sklad največji delež naložb v izdajatelje s sedežem v ZDA in ostalih razvitih trgih, 52 odstotkov celotnega naložbenega portfelja. Delež izdajateljev s sedežem v državah Evropske unije (brez Slovenije) znaša 36,6 odstotka, iz Republike Slovenije je za 9 odstotkov izdajateljev ter iz trgov v razvoju 2,4 odstotka izdajateljev.

Slika 14: Delež naložb po posameznih geografskih področjih

2.1.6 Tveganja glede trajnosti

Tveganje glede trajnosti pomeni okoljski, socialni ali upravljavski dogodek ali okoliščino, ki ima lahko v primeru, da do nje pride, dejanski ali potencialen znaten negativni vpliv na vrednost naložbe kritnega sklada MUS. Pri nalaganju sredstev kritnega sklada se upošteva tudi dolgoročne učinke naložb na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb.

Obstaja interes, da so naložbe kritnega sklada dolgoročno družbeno odgovorne, do narave, socialnega okolja in upravljanja družb katerih finančni instrumenti sestavljajo portfelj. Pri odločanju in nalaganju sredstev kritnega sklada se upošteva nekatere kriterije, ki lahko imajo negativni učinek na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb.

Zasleduje se povprečno ESG oceno (angleško: Environmental, Social, Governance) celotnega portfelja kritnega sklada, za del, za katerega so podatki razpoložljivi. Za povprečno ESG oceno vseh izdajateljev, ki sestavljajo portfelj kritnega sklada, za katere je podatek dostopen, obstaja cilj, da je višja od 45, na lestvici od 0 do 100. Pri čemer nižja ESG ocena predstavlja višjo stopnjo tveganja.

Preglednica 121: Povprečna ESG ocena kritnega sklada MUS

Portfelj	31.12.2022		30.06.2022	
	Delež naložb z ESG oceno	Povprečna ESG ocena	Delež naložb z ESG oceno	Povprečna ESG ocena
Moj uravnoteženi sklad	33,3%	66	28,4%	60

Pri upravljanju sredstev se upošteva tudi seznam izključitvenih panog v katere se sredstva kritnega sklada neposredno ne nalagajo.

Preglednica 122: Seznam izključitvenih panog

Panoga	Dejavnost
Alkohol	proizvodnja in trgovina na drobno
Tobak	proizvodnja in trgovina na drobno
Zabavna industrija za odrasle	proizvodnja in trgovina na drobno
Igralništvo	proizvodnja in storitve
Proizvodnja premoga za ogrevanje*	rudarstvo ali proizvodnja energije iz premoga
Nafta iz skrilavcev	proizvodnja
Jedrska energija	proizvodnja
Vojaška industrija	proizvodnja
Sporni proizvajalci orožja	proizvodnja protipehotnih min, kasetnega streliva, kemičnega in biološkega orožja ter jedrskega orožja, pa tudi trgovina na drobno z navedenim

2.1.7 Likvidnostna tveganja

Likvidnostno tveganje je tveganje, da kritni sklad ne more zagotoviti zadostnih denarnih sredstev za pokrivanje izrednih in tekočih obveznosti. Spremlja se na dnevni osnovi glede na neto prejemke oziroma izdatke v posamezni sklad, delež visoko likvidnih naložb in glede na obseg dodatnih likvidnih sredstev.

Likvidnostno tveganje se ugotavlja z izračunavanjem količnika likvidnosti kritnega sklada, ki predstavlja razmerje med likvidnimi sredstvi ter dospelimi in kmalu dospelimi obveznostmi. Količnik likvidnosti se izračunava vsak prvi delovni dan v tednu z obrazcem Z-LIKV-1, sestavljenim iz dveh delov. Prvi del predstavlja začetno stanje denarnih sredstev in pričakovane denarne prilive v okviru delovnega tedna. Drugi del predstavlja denarne odlive (dejanske in pričakovane) in končno stanje denarnih sredstev.

Za obvladovanje tovrstnega tveganja Upravitelj spremlja dnevno likvidnost kritnega sklada tudi preko dnevnih prejemkov in izdatkov, zapadlosti naložb in zahtevkov za izplačilo oziroma prenos sredstev zavarovancev.

Likvidnostno tveganje posamezne naložbe kritnega sklada lahko nastopi takrat, ko se zniža obseg trgovanja s finančnim instrumentom. Povečanje likvidnostnega tveganja lahko nastopi ob zmanjšanju likvidnosti posamezne naložbe ali zmanjšanju likvidnosti celotnega kapitalskega trga. V primeru, da je delež manj likvidnih vrednostnih papirjev previsok glede na zakonska določila in naložbeno politiko kritnega sklada, se sprejme ukrep preusmeritve naložb z nizko likvidnostjo k naložbam z večjim obsegom trgovanja oziroma k naložbam na bolj likvidnih kapitalskih trgih.

2.1.8 Operativna tveganja

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimerne ali neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Upravljaivec ima za upravljanje operativnih tveganj vzpostavljen učinkovit sistem pooblastil, vodenja poslovnih procesov in notranjih kontrol. Za kritične procese ima izdelane načrte neprekinjenega poslovanja ter sprejete posamezne politike in dokumente na njihovi podlagi.

V letu 2022 ni bilo zaznanih pomembnejših sprememb v ugotovljenih izpostavljenostih operativnim tveganjem.

2.2 ČISTA VREDNOST SREDSTEV KRITNEGA SKLADA

Preglednica 123: Čista vrednost sredstev

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. SREDSTVA	12.201.385	9.912.780	123
II.B. Finančne obveznosti	0	0	0
II.C. Poslovne obveznosti	26.945	16.691	161
II.D. Druge obveznosti	0	0	0
ČISTA VREDNOST SREDSTEV (I.-II.B. – II.C. – II.D.)	12.174.440	9.896.089	123

2.3 IZPOSTAVLJENOST NALOŽB KRITNEGA SKLADA

Izpostavljenosti naložb kritnega sklada do posameznih oseb so prikazane kot izpostavljenosti izključno iz naložb in njihovi deleži so izračunani na osnovi celotne vrednosti naložbenega portfelja.

Preglednica 124: Izdajatelji, do katerih je KS izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
db x-trackers		839.814	7,1%
XMAW GY	investicijski sklad, delniški		5,7%
XMJP GY	investicijski sklad, delniški		1,4%
Sava Infond d.o.o.		3.076.520	26,2%
INFOND DIVIDENDNI	investicijski sklad, delniški		1,1%
INFOND DRUŽBENO ODGOVORNI	investicijski sklad, delniški		2,4%
INFOND EVROPA	investicijski sklad, delniški		3,5%
INFOND GLOBALNI DELNIŠKI	investicijski sklad, delniški		3,9%
INFOND RAZVITI TRGI	investicijski sklad, delniški		4,1%
NFOND SELECT	investicijski sklad, delniški		3,6%
INFOND ZDA	investicijski sklad, delniški		3,4%
INFOND ZDRAVSTVO	investicijski sklad, mešani		4,2%
BlackRock, Inc		1.830.672	15,6%
ACWI US	investicijski sklad, delniški		7,6%
SXXPIEX GY	investicijski sklad, delniški		8,0%
SKUPAJ		5.747.006	48,9%

Preglednica 125: Izpostavljenost do skrbnika 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR D.D.		1.066.442	4,7%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		4,7%
SKUPAJ		1.066.442	4,7%

Celotno izpostavljenost sklada do skrbnika predstavljamo v poglavju [3.2](#).

Preglednica 126: Izpostavljenost do posameznega delodajalca, ki financira PN 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
Sava Infond d.o.o.		3.076.520	26,2%
INFOND DIVIDENDNI	investicijski sklad, delniški		1,1%
INFOND DRUŽBENO ODGOVORNI	investicijski sklad, delniški		2,4%
INFOND EVROPA	investicijski sklad, delniški		3,5%
INFOND GLOBALNI DELNIŠKI	investicijski sklad, delniški		3,9%
INFOND RAZVITI TRGI	investicijski sklad, delniški		4,1%
NFOND SELECT	investicijski sklad, delniški		3,6%
INFOND ZDA	investicijski sklad, delniški		3,4%
INFOND ZDRAVSTVO	investicijski sklad, mešani		4,2%
SID BANKA, D.D., LJUBLJANA		184.151	1,6%
	obveznica-podjetniška z drž. jamstvom		1,6%
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR D.D.		1.066.442	4,7%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		4,7%
SKUPAJ		4.327.113	32,5%

2.4 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Kritni sklad nima naložbenih nepremičnin.

2.5 ZASTAVA IN POSOJANJE PREMOŽENJA KRITNEGA SKLADA

Kritni sklad ni imel zastavljenega premoženja, prav tako premoženja tudi ni posojal. Kritni sklad nima najetih ali odobrenih posojil.

2.6 VREDNOSTI OBVEZNOSTI DO ČLANOV V MIROVANJU

Obveznosti do članov v mirovanju je na zadnji dan leta 2022 znašala 218.562 evrov.

3 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Pojasnilo št. 8: Finančni prihodki

V letu 2022 so finančni prihodki kritnega sklada znašali skupaj 218.442 evrov in so glede na enako obdobje preteklega leta dosegli indeks 23. Strukturo prihodkov naložb upravljavec predstavlja v nadaljevanju.

Preglednica 127: Struktura finančnih prihodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Prihodki iz dividend in deležev	48.729	23.997	203
Prihodki od obresti	50.793	42.109	121
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	3.268	10.028	33
Prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	0	814.125	0
Drugi finančni prihodki	115.652	67.567	171
SKUPAJ	218.442	957.826	23

Pod postavko Drugi finančni prihodki uvrščamo prihodke od odstopa dela upravljske provizije v višini 28.842 evrov, netirane pozitivne tečajne razlike v višini 86.808 evrov (skupna vrednost pozitivnih tečajnih razlik je 99.804 evrov in skupna vrednost negativnih tečajnih razlik je -12.996 evrov) ter ostale druge prihodke.

Pojasnilo št. 9: Finančni odhodki

Prevrednotovalni finančni odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti so v letu 2022 netirano dosegli 1.350.776 evrov. Kritni sklad je v letu 2022 dosegel skupno vrednost prevrednotovalnih prihodkov v višini 530.818 evrov in skupno vrednost prevrednotovalnih odhodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti v višini 1.881.294 evrov.

Preglednica 128: Struktura finančnih odhodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	6.407	343	1868
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	1.350.776	0	-
Drugi finančni odhodki	0	0	-
SKUPAJ	1.357.183	343	395680

Pojasnilo št. 10: Odhodki v zvezi z upravljanjem kritnega sklada

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada, ki se tičejo kritnega sklada zajemajo provizijo za upravljanje, odhodke v zvezi z banko skrbnico in druge odhodke, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad.

Skupna provizija za upravljanje kritnega sklada je v letu 2022 znašala 110.345 evrov ter je glede na leto 2021 višja za 35 odstotkov.

Odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritne sklade, so za kritni sklad v letu 2022 znašali 19.353 evrov, v letu 2021 pa 14.962 evrov.

Preglednica 129: Struktura odhodkov v zvezi z upravljanjem in poslovanjem

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Provizija za upravljanje	110.345	81.453	135
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	2.178	1.780	122
Odhodki v zvezi z revidiranjem	1.692	678	250
Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	2.967	1324	224
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	357	807	44
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili bremenijo KS	14.338	12.153	118
SKUPAJ	131.876	98.195	134

Pojasnilo št. 11: Čisti poslovni izid

Izkaz poslovnega izida kritnega sklada je negativen, in sicer -1.270.617 evrov in se v celoti pripiše na osebne račune zavarovancev. Upravljavca višino donosov prikazuje na ločenem kontu.

3.1 ROKI IN NAČIN PRIPISOVANJA DOSEŽENEGA DOBIČKA KRITNEGA SKLADA

Čista vrednost kritnega sklada se izračuna tako, da se od vrednosti sredstev odštejejo obveznosti kritnega sklada.

Upravljavca izračuna čisto vrednost sredstev kritnega sklada in VEP kritnega sklada na obračunski dan. Obračunski dan predstavlja zadnji dan v mesecu. Upravljavca izračuna VEP po stanju na obračunski dan najkasneje tretji delovni dan po obračunskem dnevu.

Obračunsko obdobje za izračun čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja kritnega sklada je obdobje med dvema zaporednima obračunskima dnevu.

Vplačila, prispela na poseben denarni račun kritnega sklada znotraj obračunskega obdobja, in popolne zahteve za izplačilo, ki jih upravljavca prejme znotraj obračunskega obdobja, se štejejo kot vplačila oziroma izplačila tega obračunskega obdobja.

3.2 POSLI Z UPRAVLJAVCEM, SKRBNIKOM IN POVEZANIMI OSEBAMI

Preglednica 130: Podatki o sklenjenih poslih s povezanimi osebami v letu

v EUR	Datum	Posel	Znesek
Banka Intesa Sanpaolo d.d.	do 30.11.2022	vodenje TRR	
Nova KBM d.d.	od 01.12.2022	Vodenje TRR	
Sava Infond d.d.	celo leto	prodaja in nakupi točk VS	2.650.000
SKUPAJ			451.539

Izpostavljenost kritnega sklada do Banke Intesa Sanpaolo, d. d., na dan 31. 12. 2022 predstavlja stanja denarnih sredstev na TRR (tako v EUR valuti kot v USD valuti), obveznosti po prejetih računih in obveznosti do skrbniške provizije za december 2022. Izpostavljenost kritnega sklada do Sava pokojninske družbe, d. d., predstavlja obveznost do vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov ter stroškov, ki se razporedijo po ključu za december 2022. Delež izpostavljenosti je izračunan glede na celotno doseženo vrednost aktive sklada na dan 31. 12. 2022.

Preglednica 131: Izpostavljenost do skrbnika in upravljavca

Na dan 31.12.2022	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
Nova KBM d.d.	skrbniška banka	556.944	4,6%
Sava pokojninska družba d.d.	upravljavac	17.183	0,1%
SKUPAJ		574.127	4,7%

3.3 VPLAČANE PREMIJE

Preglednica 132: Vplačane premije

v EUR	2022	2021
Vplačane premije	2.245.713	1.815.693

Izplačane odkupne vrednosti

Preglednica 133: Odkupne vrednosti rednega in izrednega prenehanja

v EUR	2022	2021
Redno prenehanje	29.470	2.171
Renta pri upravljavcu	16.840	1.944
Renta pri drugem izvajalcu	0	0
Izplačilo	12.630	227
Izredno prenehanje	20.331	20.919
Izstop	15.786	15.391
Smrt	4.545	5.528

V skladu s 417. členom ZPIZ-2 so mogoča izplačila odkupnih vrednosti, ki predstavljajo uveljavljanje pravice zavarovanca do dviga sredstev.

Preglednica 134: Enkratni dvig sredstev

v EUR	2022	2021
Izplačilo odkupne vrednosti	15.849	3.385

3.4 PRENOSI PREMOŽENJA MED IZVAJALCI POKOJNINSKIH NAČRTOV

Preglednica 135: Prenosi med izvajalci

v EUR	2022	2021
Od upravljavca	71.001	44.146
K upravljavcu	712.640	368.347

3.5 PRENOSI PREMOŽENJA MED KRITNIMI SKLADI SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Preglednica 136: Prenosi med skladi

v EUR	2022	2021
Iz sklada	525.928	132.430
Na sklad	1.304.617	420.974

3.6 REZULTAT POSLOVANJA

Kritni sklad ne jamči zajamčenega donosa. Zavarovanci z varčevanjem v kritnem skladu v celoti prevzemajo višje naložbeno tveganje, ki izhaja iz bolj tveganih naložb.

Konec leta 2021 je znašal VEP 27,6547 evrov, konec leta 2022 je bila njegova vrednost 24,5850 evrov. Z upravljanjem naložb je bila v letu 2022 ustvarjena donosnost -11,1 odstotka. V celotnem obdobju delovanja kritnega sklada znaša ustvarjena donosnost 22,9 odstotka.

4 POJASNILA K IZKAZU PREMOŽENJA

Izkaz premoženja prikazuje naložbe kritnega sklada na dan 31. 12. 2022 po vrsti, izvirni valuti, knjigovodsko vrednost, delež med celotno bilančno vsoto in delež med naložbami ter ciljne deleže naložb po pokojninskem načrtu oziroma izjavi o naložbeni politiki.

4.1 UPRAVLJAVSKA PROVIZIJA POSAMEZNEGA INVESTICIJSKEGA SKLADA

Kritni sklad ima na dan 31. 12. 2022 v delnicah in enotah investicijskih skladov naloženih več kot 20 odstotkov svojih sredstev. V preglednici je prikazana višina upravljalvske provizije za odprte investicijske sklade v katerih je naloženih več kot 5 odstotkov sredstev sklada.

Preglednica 137: Upravljalvska provizija za odprte investicijske sklade

Oznaka investicijskega sklada	Delež naložbe v kritnem skladu	Višina upravljalvske provizije
ACWI US	7,6%	0,3%
SXXPIEX GY	8,0%	0,2%
XMAW GY	5,7%	0,3%

4.2 ALTERNATIVNI INVESTICIJSKI SKLADI

Kritni sklad na dan 31. 12. 2022 nima sredstev naloženih v enote alternativnih investicijskih skladov.

VIII. RAČUNOVODSKO POROČILO KRITNEGA SKLADA Z OBVEZNIŠKO NALOŽBENO USMERITVIJO MOJ ZAJAMČENI SKLAD

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA MOJ ZAJAMČENI SKLAD

Preglednica 138: Bilanca stanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. SREDSTVA	137.819.081	143.619.274	96
A. NALOŽBENE NEPREMIČNINE IN DRUGE STVARNE PRAVICE NA NEPREMIČNINAH	593.000	506.000	117
1. Naložbene nepremičnine	593.000	506.000	117
B. FINANČNE NALOŽBE	123.129.884	124.743.286	99
1. Merjene po odplačni vrednosti, od tega:	83.197.007	52.245.950	159
Dolžniški vrednostni papirji	83.197.007	52.245.950	159
3. Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	39.932.877	72.497.337	55
Dolžniški vrednostni papirji	28.020.792	61.059.174	46
Lastniški vrednostni papirji	11.912.086	11.438.162	104
C. TERJATVE	3.096.390	1.331.477	233
1. Terjatve do upravljavca zaradi nedoseganja zjamčenega donosa	3.516	0	-
2. Druge terjatve	3.092.874	1.331.477	232
D. DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	10.999.806	17.038.511	65
E. ZUNAJBILANČNA SREDSTVA	6.454.991	8.741.832	74
2. Druga zunajbilančna sredstva	6.454.991	8.741.832	74
II. OBVEZNOSTI	137.819.081	143.619.274	96
A. ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	137.234.684	142.702.293	96
C. POSLOVNE OBVEZNOSTI	584.397	916.981	64
2. Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	138.428	141.342	98
3. Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada	386.795	680.063	57
4. Druge poslovne obveznosti	59.174	95.575	62
F. ZUNAJBILANČNE OBVEZNOSTI	6.454.991	8.741.832	74
2. Iz naslova danih jamstev	6.454.991	8.741.832	74

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 139: Izkaz poslovnega izida

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
I. FINANČNI PRIHODKI	3.317.929	4.193.392	79
1. Prihodki iz dividend in deležev	163.159	132.536	123
2. Prihodki od obresti	2.536.832	2.451.339	103
3. Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	170.291	6.326	2.692
4. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	0	1.114.912	0
5. Drugi finančni prihodki	447.647	488.278	92
II. PRIHODKI OD NALOŽBENIH NEPREMIČNIN	140.609	49.230	286
1. Prihodki od oddajanja naložbenih nepremičnin v najem	53.609	49.230	109
3. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin, pripoznani po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	87.000	0	-
III. FINANČNI ODHODKI	7.855.624	837	938.545
2. Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	66.709	837	7.970
3. Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	7.788.915	0	-
4. Drugi finančni odhodki	0	0	-
IV. ODHODKI NALOŽBENIH NEPREMIČNIN	5.172	4.945	105
1. Odhodki od upravljanja in oddajanja naložbenih nepremičnin	5.172	4.945	105
V. REZULTAT NALOŽBENJA (I. + II. - III. - IV.)	-4.402.259	4.236.841	-104
VIII. ODHODKI V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM IN POSLOVANJEM KRITNEGA SKLADA	1.577.116	1.607.415	98
1. Provizija za upravljanje	1.366.438	1.408.184	97
2. Odhodki z banko skrbnico	26.988	31.077	87
3. Odhodki v zvezi z revidiranjem	20.272	10.421	195
4. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	26.197	17.220	152
5. Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	76	322	24
6. Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	137.145	140.191	98
X. ČISTI POSLOVNI IZID NAMENJEN ZAVAROVANECM (+/-) (V. + VI. + VII. - VIII. - IX.)	-5.979.375	2.629.426	-227

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del predstavljenih računovodskih izkazov.

Preglednica 140: Izkaz pripisa dobička

IZKAZ PRIPISA DOBIČKA KS MZS	1 - 12/2022	1 - 12/2021	Indeks
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja			
1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja			
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	142.702.293	139.732.665	102
2. Vplačane enote premoženja	9.209.204	8.684.648	106
3. Izplačane enote premoženja	-8.697.437	-8.344.446	104
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-5.979.375	2.629.426	-227
Rezultat konverzije	0	0	
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	137.234.684	142.702.293	96
2) Izkaz gibanja števila enot premoženja			
1. Začetno število enot premoženja	6.286.416,9324	6.271.916,9475	100
2. Število vplačanih enot premoženja	420.430,5834	385.395,8541	109
3. Število izplačanih enot premoženja	-394.798,1246	-370.895,8692	106
4. Končno število enot premoženja	6.312.049,3912	6.286.416,9324	100

Preglednica 141: Izkaz denarnih tokov

V EUR		1-1/2022	1-12/2021	Indeks
I.	Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	8.041.864	8.289.548	97
II.	Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	6.669.631	6.848.557	97
III.	Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	1.357.596	485.865	279
1.	Iz drugega kritnega sklada v isti skupini kritnih skladov	615.835	160.955	383
3.	Iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oz. gospodarska družba	741.762	324.910	228
IV.	Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	2.348.717	1.225.114	192
1.	Na drug kritni sklad v isti skupini kritnih skladov	1.006.386	681.956	148
3.	Na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oz. gospodarska družba	1.342.331	543.159	247
V.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri šifri poslovanja (I.-II.+III.-IV.)	381.113	701.742	54
VI.	Prejemki od upravljavca, iz naslova nedoseganja zjamčenega donosa, v skladu s pokojninskim načrtom	12.459	19	65.573
VII.	Prejemki pri prodaji finančnih naložb	44.388.893	17.265.868	257
VIII.	Izdatki pri nakupu finančnih naložb	50.089.192	17.978.837	279
XI.	Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)	2.852.010	2.823.184	101
XII.	Izdatki za plačilo drugih obveznosti	731.977	1.727.139	42
XIII.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja (VI.+VII.-VIII.+IX.-X.+XI.-XII.)	-6.419.818	383.095	-1.676
XIV.	Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja (V.+XIII.)	-6.038.705	1.084.837	-557
XV.	Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	17.038.511	15.953.674	107
XVI.	Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada (XIV.+ XV.)	10.999.806	17.038.511	65

Preglednica 142: Izkaz premoženja

v EUR	Izvirna valuta	Vrednost	Delež v sredstvih %	Delež naložb v %	Ciljni delež naložb v %
Denar in denarni ustrezniki	EUR	10.999.806	8,0	8,1	
Denar in denarni ustrezniki	USD	0	0,0	0,0	
Vsota denar in denarni ustrezniki		10.999.806	8,0	8,1	do 20
Delnice-navadne	EUR	557.796	0,4	0,4	
Delnice-navadne	USD	0	0,0	0,0	
Enote-investicijski kuponi VS - delniški	EUR	3.520.192	2,6	2,6	
Enote-investicijski kuponi VS - infrastrukturni	EUR	1.992.155	1,5	1,5	
Enote-investicijski kuponi VS - nepremičninski	EUR	3.869.404	2,8	2,9	
Vsota delnice in investicijski skladi		9.939.547	7,3	7,4	do 20
Zakladne menic	EUR	4.447.005	3,2	3,3	
Vsota instrumenti denarnega trga		4.447.005	3,2	3,3	do 30
Obveznice-državne	EUR	45.666.259	33,1	33,9	
Obveznice-državne	USD	0	0,0	0,0	
Obveznice-podjetniške z drž. jam.	EUR	7.642.464	5,5	5,7	
Obveznice-podjetniške z drž. jam.	USD	0	0,0	0,0	
Vsota obveznice državne, agencij in MFO		53.308.723	38,6	39,6	
Enote-investicijski kuponi VS - obvezniški	EUR	1.972.539	1,4	1,5	
Obveznice-podjetniške	EUR	52.533.333	38,1	39,0	
Obveznice-podjetniške	USD	0	0,0	0,0	
Obveznice-podjetniške podrejene	EUR	928.738	0,7	0,7	
Vsota obveznice podjetniške		55.434.610	40,2	41,2	
Vsota obveznice		108.743.332	78,8	80,8	min 60
Naložbene nepremičnine	EUR	593.000	0,4	0,4	
Vsota naložbene nepremičnine		593.000	0,4	0,4	do 20
Skupaj naložbe		134.722.691	97,7	100,0	
Terjatve	EUR	3.096.390	2,3		
SKUPAJ SREDSTVA		137.819.081	100,0		

2 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

Pojasnilo št. 1: Sredstva

Preglednica 143: Struktura sredstev

V EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
NALOŽBENE NEPREMIČNINE	593.000	506.000	117
FINANČNE NALOŽBE	123.129.884	124.743.286	99
1. Merjene po odplačni vrednosti	83.197.007	52.245.950	159
3. Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	39.932.877	72.497.336	55
TERJATVE	3.096.390	1.331.477	233
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI	10.999.806	17.038.511	65
SKUPAJ SREDSTVA	137.819.081	143.619.274	96

Pojasnilo št. 2: Naložbene nepremičnine

Naložbeno nepremičnino je kritni sklad pridobil 30. 9. 2016. Ponovno oceno vrednosti posamezne naložbene nepremičnine je potrebno opraviti najmanj enkrat na 3 leta, od njene pridobitve. Cenitev za naložbeno nepremičnino iz naložbenega portfelja MZS je bila nazadnje izvedena na dan 30.09.2022.

Pojasnilo št. 3: Finančne naložbe

Največji delež, kar 89 odstotkov, med celotnimi sredstvi kritnega sklada predstavljajo finančne naložbe.

Spodnja preglednica predstavlja pregled finančnih naložb glede na način vrednotenja.

Preglednica 144: Pregled finančnih naložb glede na način vrednotenja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Finančne naložbe vrednotene po odplačni vrednosti	83.197.007	52.245.950	159
Finančne naložbe vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	39.932.877	72.497.336	55
SKUPAJ	123.129.884	124.743.286	99

V nadaljevanju sta predstavljeni preglednici razvrstitve finančnih naložb kritnega sklada glede na kategorijo vrednotenja in glede na ročnost naložb.

Preglednica 145: Dolgoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Finančne naložbe vrednotene po odplačni vrednosti	81.695.241	48.600.092	168
Finančne naložbe vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	20.582.615	55.407.772	37
SKUPAJ	102.277.856	104.007.864	98

Preglednica 146: Kratkoročne finančne naložbe glede na kategorijo vrednotenja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Finančne naložbe vrednotene po odplačni vrednosti	1.501.766	3.645.858	41
Finančne naložbe vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	19.350.263	17.089.565	113
SKUPAJ	20.852.029	20.735.423	101

Gibanje finančnih naložb med letom je podano v naslednji preglednici.

Preglednica 147: Gibanje finančnih naložb

v EUR	Dolžniški vrednostni papirji	Delniški vrednostni papirji	Infrastrukturni skladi	Nepremičninski skladi	Skupaj
Stanje 1.1.2022	113.305.124	8.072.069	666.260	2.699.832	124.743.286
Nove pridobitve	47.502.351	300.000	1.286.841	1.000.000	50.089.192
Zapadlost	-9.131.947	0	0	0	-9.131.947
Odtujitev	-33.977.536	-1.279.410	0	0	-35.256.946
Izplačani kuponi	-2.469.789	0	0	0	-2.469.789
Natečene obresti	2.530.632	0	0	0	2.530.632
Prevrednotenje (skozi IPI)	-6.868.311	-1.111.306	39.054	169.571	-7.770.992
Doseženi prihodki /odhodki ob prodaji	111.312	-7.730	0	0	103.582
Oblikovanje/sprostitev kreditnih izgub (ECL)	-17.924	0	0	0	-17.924
Tečajne razlike	233.888	76.902	0	0	310.790
Stanje 31.12.2022	111.217.799	6.050.527	1.992.155	3.869.404	123.129.885

v EUR	Dolžniški vrednostni papirji	Delniški vrednostni papirji	Infrastrukturni skladi	Nepremičninski skladi	Skupaj
Stanje 1.1.2021	112.414.296	7.789.802	0	2.434.949	122.639.047
Nove pridobitve	16.265.568	864.904	795.269	53.096	17.978.837
Zapadlost	-5.260.000	0	0	0	-5.260.000
Odtujitev	-10.014.131	-1.838.112	-153.625	0	-12.005.868
Izplačani kuponi	-2.623.039	0	0	0	-2.623.039
Natečene obresti	2.451.339	0	0	0	2.451.339
Prevrednotenje (skozi IPI)	-344.355	1.209.684	24.616	211.787	1.101.732
Doseženi prihodki /odhodki ob prodaji	4.707	783	0	0	5.490
Oblikovanje/sprostitev kreditnih izgub (ECL)	13.179	0	0	0	13.179
Tečajne razlike	397.560	45.009	0	0	442.569
Stanje 31.12.2021	113.305.124	8.072.070	666.260	2.699.832	124.743.286

Preglednica 148: Ročnost finančnih naložb glede na vrednotenje

v EUR	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	2022 Skupaj
Naložbe vred. po odplačni vrednosti	1.501.766	15.225.020	66.470.221	0	83.197.007
Naložbe vred. po pošteni vrednosti skozi PI	7.438.177	18.528.404	2.054.210	11.912.086	39.932.877
SKUPAJ	8.939.944	33.753.424	68.524.431	11.912.086	123.129.885

v EUR	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez ročnosti	2021 Skupaj
Naložbe vred. po odplačni vrednosti	1.763.062	16.085.396	34.397.491	0	52.245.950
Naložbe vred. po pošteni vrednosti skozi PI	5.651.402	28.863.496	26.544.277	11.438.162	72.497.336
SKUPAJ	7.414.464	44.948.892	60.941.768	11.438.162	124.743.286

Kot je razvidno iz spodnje preglednice, je znašal znesek popravka vrednosti za izgubo, ki je enaka pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, konec lanskega leta 26.852 evrov. Kritni sklad MZS je v letu 2022 kupoval vrednostne papirje z AC vrednotenjem in iz tega naslova je novo oblikovanih oslabitev 11.256 evrov. Ob zapadlosti ali prodaji vrednostnih papirjev je prišlo do sprostitve 3.161 evrov predhodno pripoznanih popravkov vrednosti za izgubo. Ostale spremembe (9.828 evrov) so nastale zaradi sprememb bonitetnih ocen in zmanjševanja zapadlosti. Stanje popravka vrednosti za izgubo, ki je enaka pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, konec leta 2022 znaša 44.775 evrov. Vsi učinki so bili pripoznani skozi poslovni izid.

Preglednica 149: Prikaz oblikovanih kreditnih izgub

	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
ECL oblikovan na 1.1.2022	26.852	-	-	26.852
Nastal ob novih nabavah vrednostnih papirjev	11.256	-	-	11.256
Izločen ob prodaji oz. zapadlosti vrednostni papirji (brez odpisov) in ostale spremembe	6.667	-	-	6.667
Prerazvrstitev v Raven 1	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 2	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 3	0	-	-	0
Spremembe pogodbenih denarnih tokov (brez odpisov)	0	-	-	0
Tečajne razlike	0	-	-	0
ECL oblikovan na 31.12.2022	44.775	0	0	44.775

V letu 2021	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
ECL oblikovan na 1.1.2021	40.031	0	0	40.031
Nastal ob novih nabavah vrednostnih papirjev	0	-	-	0
Izločen ob prodaji oz. zapadlosti vrednostni papirji (brez odpisov) ter ostale spremembe	-13.179	-	-	-13.179
Prerazvrstitev v Raven 1	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 2	0	-	-	0
Prerazvrstitev v Raven 3	0	-	-	0
Spremembe pogodbenih denarnih tokov (brez odpisov)	0	-	-	0
Tečajne razlike	0	-	-	0
ECL oblikovan na 31.12.2021	26.852	0	0	26.852

Pojasnilo št. 4: Hierarhija poštene vrednosti

Na osnovi MSRP 13 – Merjenje poštene vrednosti, upravljavec definira pošteno vrednost v skladu s standardom in sicer je poštena vrednost opredeljena kot cena, ki bi bila sprejeta za prodajo sredstva v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja pod tržnimi pogoji.

Preglednica 150: Hierarhija ugotavljanja in razkrivanja poštene vrednosti

v EUR	31.12.2022	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	116.250.011	102.668.666	7.719.786	5.861.559
4. Merjene po odplačni vrednosti, od tega:	76.317.133	72.269.907	4.047.226	0
– Dolžniški vrednostni papirji	76.317.133	72.269.907	4.047.226	0
5. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	39.932.877	30.398.759	3.672.560	5.861.559
– Dolžniški vrednostni papirji	28.020.792	24.348.232	3.672.560	0
– Lastniški vrednostni papirji	6.050.527	6.050.527	0	0
– Nepremičninski skladi (alternativni)	3.869.404	0	0	3.869.404
– Infrastrukturni skladi (alternativni)	1.992.155	0	0	1.992.155
SKUPAJ	116.250.011	102.668.666	7.719.786	5.861.559

v EUR	31.12.2021	Raven 1	Raven 2	Raven 3
FINANČNE NALOŽBE	133.151.577	98.902.988	30.384.496	3.864.094
1. Merjene po odplačni vrednosti, od tega:	60.654.240	39.823.208	20.831.033	0
– Dolžniški vrednostni papirji	60.654.240	39.823.208	20.831.033	0
3. Merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	72.497.337	59.079.780	9.553.463	3.864.094
– Dolžniški vrednostni papirji	61.059.174	51.007.711	9.553.463	498.001
– Lastniški vrednostni papirji	8.072.069	8.072.069	0	0
– Nepremičninski skladi (alternativni)	2.699.833	0	0	2.699.833
– Infrastrukturni skladi (alternativni)	666.260	0	0	666.260
SKUPAJ SREDSTVA	133.151.577	98.902.988	30.384.496	3.864.094

Preglednica 151: Gibanje finančnih naložb na ravni 3

v EUR	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	Dolžniški vrednostni papirji		Naložbe v infrastrukturne sklade		Naložbe v nepremičninske sklade	
Stanje 1.1.	498.001	0	666.260	0	2.699.832	2.434.949
Povečanje	0	495.786	1.286.841	795.269	1.000.000	53.096
Odtujitve	0	0	0	0	0	0
Zapadlost	-500.000	0	0	-153.625	0	0
Prevrednotenje	1.999	2.215	39.054	24.616	169.571	211.787
Prerazvrstitve	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.	0	498.001	1.992.155	666.260	3.869.404	2.699.832
Prihodki	1.999	2.011	103.335	0	227.809	33.516
Odhodki	0	0	6.587	0	0	-67.177

Pojasnilo št. 5: Terjatve

Terjatve kritnega sklada se delijo na terjatve do upravljavca in na druge terjatve. Kritni sklad na bilančni dan beleži terjatev do upravljavca zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti v znesku 3.516 evrov. Med drugimi terjatvami v višini 3.092.874 evri so najbolj zastopane terjatve iz decembrskih vplačil zavarovancev v višini 1.243.830, ki so bila na sklad prenakazana januarja 2023, in terjatev iz naslova vrednostnih papirjev v znesku 1.824.798 evrov, ki je bila prejeta na transakcijski račun sklada v januarju 2023. Iz naslova internih prenosov med kritnimi skladi na dan 31.12.2022 ne beleži terjatev. Preostali znesek terjatev se nanaša na terjatve do dividend, obresti in do odstopa dela upravljalvske provizije.

Pojasnilo št. 6: Denar in denarni ustrezniki

V računovodskih izkazih se kot denar in denarni ustrezniki prikazuje denar na transakcijskem računu kritnega sklada in depoziti na odpoklic.

Pojasnilo št. 7: Zunajbilančna sredstva

Skupina kritnih skladov na dan 31. 12. 2022 izkazuje zunajbilančna sredstva v višini 6.454.991 evrov.

Od tega odpade 4.735.100 evrov na obveznice, ki so bile izbrisane z odločbo Banke Slovenije o izrednih ukrepih in 1.647.556 evrov na realizirano izgubo pri obveznici izdajatelja Wirecard:

- NLB26, izdajatelja NLB, d. d., v nominalni vrednosti 1.935.100 evrov in
- BCE10, izdajatelja Banke Celje, d. d. (njena pravna naslednica je Abanka, d. d.), v nominalni vrednosti 2.800.000 evrov,
- WDIGR0.5_09/11/24, skupinska tožba do izdajatelja Wirecard v vrednosti realizirane izgube zaradi goljufije.

Preostali znesek je rezerviran za pridobitev naložb.

Pojasnilo št. 8: Zavarovalno-tehnične rezervacije

Med obveznostmi iz čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij so prikazane obveznosti do sredstev članov, ki so pristopili v dodatno zavarovanje pri upravljavcu.

Stanja osebnih računov zavarovancev so kot obveznost prikazane v rezervacijah za zavarovanje, kjer je premoženje razdeljeno na VEP.

Preglednica 152: Rezervacije za zavarovanja

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Rezervacije za zavarovanja	137.234.684	142.702.293	96
SKUPAJ	137.234.684	142.702.293	96

Rezervacije za zavarovanja so se v letu 2022 znižale glede na preteklo leto za 4 odstotkov.

Preglednica 153: Struktura rezervacij za zavarovanja

v EUR	31.12.2021	31.12.2021	Indeks
Rezervacija za vplačano premijo	121.338.876	119.605.321	101
Rezervacije za zjamčen donos	12.494.951	13.309.031	94
Rezervacije za donos nad zjamčenim	3.400.857	9.787.941	35
SKUPAJ	137.234.684	142.702.293	96

Preglednica 154: Gibanje rezervacij za zavarovanja

v EUR	Stanje 1.1.2022	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2022
SKUPAJ	142.702.293	3.229.829	-8.697.438	137.234.684

Izračune rezervacij mesečno preverja nosilka ključne aktuarske funkcije. O njihovi višini, oblikovani na dan 31. 12. 2022, je podala pozitivno mnenje.

V nadaljevanju upravljavec prikazuje še obveznosti do zavarovancev, ki so izračunane na podlagi predpostavke pričakovanih trenutnih zapadlost (zbrana sredstva na osnovi vplačil čiste premije do 31. 12. 2022). Vsota zneskov je enaka stanju obveznosti na dan 31. 12. 2022. V prikazu ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi bodočega pripisa donosa na ta zbrana sredstva, prav tako ni zajeto povečevanje obveznosti zaradi morebitnih prihodnjih vplačil čiste premije.

Preglednica 155: Ročnost rezervacij za zavarovanja

v EUR	Najzgodnejše izplačilo	Izplačilo ob upokojitveni starosti
do 1 leta	72.407.237	7.041.681
od 1 do 5 let	6.378.944	14.980.331
od 5 do 10 let	58.448.503	115.212.672
SKUPAJ	137.234.684	137.234.684

Pojasnilo št. 9: Poslovne obveznosti

Pri poslovnih obveznostih se ločeno izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Preglednica 156: Poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	138.428	141.342	98
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov KS	386.795	680.063	57
Druge poslovne obveznosti	59.174	95.575	62
SKUPAJ	584.397	916.981	64

Pojasnilo št. 10: Zunajbilančne obveznosti

Na dan 31. 12. 2022 izkazuje skupina kritnih skladov 6.454.991 evrov zunajbilančnih obveznosti, ki so podrobneje pojasnjene že v Pojasnilu št. 7: Zunajbilančna sredstva.

2.1 OPIS GLAVNIH TVEGANJ IN NEGOTOVOSTI

2.1.1 Tržna tveganja

V okviru tržnih tveganj upravljavec razkriva glavna finančna tveganja ter ukrepe za njihovo obvladovanje. Vrste dovoljenih naložb kritnega sklada, naložbene omejitve in velikost največje dovoljene izpostavljenosti opredeljujejo ZPIZ-2, Pravila upravljanja in Izjava o naložbeni politiki. V slednji so opisana tudi glavna tržna in operativna tveganja, ki lahko vplivajo na vrednost sredstev kritnega sklada in posledično na višino sredstev zavarovanja.

V Načrtu upravljanja tveganj skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla so opisani:

- postopki oziroma metode za ugotavljanje in merjenje tveganj,
- ukrepi za obvladovanje tveganj in postopki za izvajanje teh ukrepov,
- postopki za spremljanje izvajanja ukrepov za obvladovanje tveganj.

Kritni sklad MZS je namenjen zavarovancem od dopolnjenega 57. leta starosti. Naložbeni cilj sklada je preseganje zajamčene donosnosti, z aktivnim upravljanjem naložb z vnaprej znano donosnostjo. Uspešnost upravljanja premoženja je se primerja z zajamčeno donosnostjo, ki se letno izračunava v skladu s predpisom, ki ga izda minister, pristojen za finance, na podlagi zakona ZPIZ-2. Zajamčena donosnost, ki jo jamči upravljavec znaša 60 odstotkov donosnosti iz predpisa, ki ga izda minister, pristojen za finance.

Upravljavec pri upravljanju sredstev v tem skladu zagotavlja zajamčeno donosnost na čisto vplačilo. Višina zajamčene donosnosti znaša 60 odstotkov povprečne donosnosti iz predpisa, ki ga izda minister, pristojen za finance. Do višine zajamčene donosnosti naložbeno tveganje prevzema Upravljavec, zavarovanci pa prevzemajo naložbeno tveganje nad zajamčeno donosnostjo.

Zaradi zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti je naložbena politika sklada usmerjena v dolžniške vrednostne papirje oziroma naložbe z vnaprej znano donosnostjo. Na dan 31. 12. 2022 ima sklad v obveznicah družb, držav in mednarodnih finančnih organizacij ter obvezniških investicijskih skladih 81 odstotkov naložbenega portfelja. Ob upoštevanju visokega deleža teh naložb je obrestno tveganje najpomembnejše finančno tveganje, ki so mu izpostavljena sredstva kritnega sklada.

Preglednica 157: Delež naložb po vrstah

Vrsta naložbe	31.12.2022	31.12.2021
Odprti delniški in mešani investicijski skladi	2,6 %	3,2 %
Delnice družb ter zaprti delniški in mešani investicijski skladi	0,4 %	1,0 %
Obveznice družb, držav in MFO* ter obvezniški investicijski skladi	80,7 %	80,8 %
Instrumenti in investicijski skladi denarnega trga	3,3 %	0,3 %
Bančni depoziti in denar na vpogled	8,2 %	12,0 %
Nepremičnine ter delnice ali enote alternativnih skladov	4,8 %	2,7 %
SKUPAJ	100,0 %	100,0 %

*MFO – mednarodne finančne organizacije

Med tržna tveganja upravljavec uvršča obrestno in valutno tveganje ter tveganje padca tržnih cen.

2.1.2 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje padca tržne vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev zaradi dviga splošne ravni obrestnih mer. Cene navadnih obveznic nihajo z nihanjem tržnih obrestnih mer, zato obstaja tveganje, da bo tržna vrednost obveznic upadla, če se dvigne zahtevana donosnost.

Tveganje spremembe obrestne mere se ugotavlja z metodo obremenitvenega testa ob predpostavki povečanja splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk oziroma 1 odstotno točko. Uporablja se metoda obremenitvenega testa občutljivosti portfelja na spremembo obrestnih mer. Upoštevana je predpostavka vrednotenja celotnega portfelja dolžniških vrednostnih papirjev po poštenu (tržni) vrednosti. Obrestno tveganje tako predstavlja padec vrednosti dolžniškega portfelja ob dvigu splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk.

Postopke merjenja in poročanja izvajata Sektor spremljave naložb in Ključna funkcija upravljanja tveganj mesečno, na zadnji dan v mesecu pa se izdela še Poročilo o naložbenih tveganjih, ki vsebuje podatke o gibanju absolutne in relativne obrestne občutljivosti, o pozicijah po skupinah dolžniških naložb, povprečni ročnosti in povprečni donosnosti.

Konec leta 2022 ima kritni sklad v dolžniških vrednostnih papirjih 111,2 milijona evrov ali 82,6 odstotka celotnega naložbenega portfelja. Pri tako visoki izpostavljenosti predstavlja obrestno tveganje najpomembnejše finančno tveganje za vrednost sredstev sklada. Obvladuje se z aktivnim upravljanjem portfelja, tako da se ročnost in s tem občutljivost dolžniškega portfelja na spremembo obrestnih mer prilagaja glede na pričakovanja na kapitalskih trgih. Z namenom lažjega obvladovanja obrestnega tveganja je del dolžniških vrednostnih papirjev razporejen v poslovni model prejemanja denarnih tokov (AC). Na dan 31. 12. 2022 ta skupina vrednotenja predstavlja 61,8 odstotka, kar je skoraj 16 odstotnih točk več kot leto prej, ko je delež znašal 46,1 odstotka. Povprečna ročnost tega dela portfelja je znašala 7,7 let, povprečna donosnost do dospelja pa 1,8 odstotka.

Preglednica 158: podatki o obrestni tvegani vrednosti

Obrestna tvegana vrednost	31.12.2022	31.12.2021
Vrednost dolžniškega portfelja (v evrih)	111.217.799	113.305.124
Tržna vrednost dolžniškega portfelja (v evrih)	104.337.925	121.713.415
Absolutna sprememba tržne vrednosti (v evrih)	5.867.931	6.546.543
Relativna sprememba tržne vrednosti (v odstotkih)	5,6	5,4
Povprečna modificirano trajanje portfelja (v letih)	5,9	5,7
Povprečna donosnost do dospelja portfelja (v odstotkih)	2,5	1,8

Vrednost dolžniškega portfelja se je medletno znižala za 2,1 milijona evrov. Relativna obrestna občutljivost dolžniškega portfelja se je glede na leto 2021 malenkost povišala. Na dan 31. 12. 2022 je znašala 5,4 odstotka, kar je 0,2 odstotne točke več kot leto prej. Povprečno modificirano trajanje ostaja blizu 6 let, povprečna donosnost do dospelja celotnega dolžniškega portfelja pa 2,5 odstotka. V primeru rasti splošne ravni obrestnih mer za 100 osnovnih točk oziroma za 1 odstotno točko, bi se tržna vrednost dolžniškega portfelja znižala za 5,9 milijona evrov ali 5,6 odstotka tega portfelja. Ob tem je upoštevana predpostavka vrednotenja celotnega portfelja obveznic po poštenu (tržni) vrednosti.

2.1.3 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje padca vrednosti naložbenega portfelja, denominiranega v tuji valuti, zaradi neugodnega gibanja medvalutnih razmerij. Vsaka pozicija v tuji valuti je izpostavljena tveganju, da se bodo valutni tečaji spremenili v smer, ki za nosilca pozicije pomeni izgubo.

Valutno tveganje se meri z izračunavanjem valutne občutljivosti, kjer se uporabi predpostavka padca vrednosti tujih valut za 15 %.

Postopke merjenja in poročanja izvajata Sektor upravljanja naložb in Ključna funkcija upravljanja tveganj mesečno, na zadnji dan v mesecu pa se izdela poročilo o naložbenih tveganjih, ki vsebuje podatke o pozicijah naložb v evrih in tujih valutah, pozicijskih občutljivostih in valutni občutljivosti na ravni celotnega naložbenega portfelja.

V Izjavi o naložbeni politiki sredstva sklada niso geografsko ali panožno omejena. Ima pa sklad MZS določeno interno omejitev pri izpostavljenosti do tujih valut. Ker so obveznosti sklada v celoti denominirane v valuti evro, je dovoljena največ 5 odstotna valutna neusklajenost sredstev z obveznostmi. Upravljavca lahko nalaga manjši delež sredstev sklada tudi v naložbe, denominirane v tujih valutah, z namenom zmanjšanja naložbenega (diverzifikacija) in kreditnega tveganja.

Na dan 31. 12. 2022 MZS nima naložb denominiranih v tuji valuti. Valutnega tveganja ni.

Preglednica 159: Podatki o valutni občutljivosti

Valutna občutljivost	31.12.2022	31.12.2021
Absolutna sprememba vrednosti (v evrih)	0	916.557
Relativna sprememba vrednosti (v odstotkih)	0	0,6
Vrednost naložb v tujih valutah (v evrih)	0	6.110.383
Delež naložb v tujih valutah (v odstotkih)	0	4,3

2.1.4 Tveganje padca tržnih cen

Tveganje padca tržnih cen je tveganje kapitalskih izgub na naložbenem portfelju zaradi padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev. Naložbeni cilj kritnega sklada je preseganje minimalne zajamčene donosnosti. Večina sredstev sklada je naložena v dolžniške vrednostne papirje, medtem ko imajo lastniški vrednostni papirji manjši delež. Tveganje padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev zato predstavlja manj pomembno finančno tveganje za sredstva kritnega sklada.

V preglednici je prikazan vpliv neugodnega gibanja tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev ob predpostavki, da se tržne cene delnic družb, zaprtih delniških in mešanih investicijskih skladov ter enote ali delnice odprtih delniških in mešanih investicijskih skladov znižajo za 10 odstotkov.

Preglednica 160: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2022

Na dan 31.12.2022	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Izguba (v evrih)	Izguba (v odst.)
Delnice družb in zaprti investicijski skladi*	557.796	0,4	-55.780	-0,0
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*	5.492.730	4,1	-549.273	-0,4
SKUPAJ	6.050.526	4,5	-605.053	-0,4

* upoštevani so samo delniški in mešani investicijski skladi

Na dan 31. 12. 2022 je v delnicah družb in zaprtih investicijskih skladih 558 tisoč evrov sredstev, v enotah ali delnicah odprtih investicijskih skladov pa 5,5 milijona evrov sredstev sklada. Skupaj lastniški vrednostni papirji predstavljajo 4,5 odstotka celotnega naloženega portfelja. Če znesek primerjamo z letom 2021, je obseg teh naložb ostal na enaki ravni. V primeru padca tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev za 10 odstotkov, bi se vrednost naložbenega portfelja kritnega sklada znižala za 605 tisoč evrov oziroma za 0,4 odstotka celotnega naložbenega portfelja. V primerjavi z letom prej je potencialna absolutna vrednost izgube na tem delu portfelja skoraj brez sprememb.

Preglednica 161: Potencialna kapitalska izguba naložbenega portfelja za leto 2021

Na dan 31.12.2021	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Izguba (v evrih)	Izguba (v odst.)
Delnice družb in zaprti investicijski skladi*	1.368.299	1,0	-136.830	-0,1
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*	4.609.129	3,2	-460.913	-0,3
SKUPAJ	5.977.428	4,2	- 597.743	-0,4

* upoštevani so samo delniški in mešani investicijski skladi

Zaradi minimalne zajamčene donosnosti je naložbena politika sklada bolj konservativna z večjim deležem dolžniških in manjšim deležem lastniških vrednostnih papirjev. Tveganje padca tržnih cen delnic ter delniških in mešanih investicijskih skladov predstavlja manj pomembno finančno tveganje za

premoženje kritnega sklada. Kljub temu se to tveganje pozorno spremlja in obvladuje z aktivnim upravljanjem ter večjo panožno in geografsko razpršitvijo naložb.

2.1.5 Kreditna tveganja

Kreditno tveganje je tveganje, da bo izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja zamujal s plačilom obveznosti oziroma ne bo sposoben pravočasno izplačati kuponskih obresti in glavnice. Nadalje je lahko podvržen pomembnejšim spremembam svojega finančnega stanja, ki lahko znižajo njegovo bonitetno oceno, kar lahko pomeni večjo cenovno občutljivost vrednostnega papirja in s tem tudi naložbenega portfelja kritnega sklada. Sprememba v kvaliteti bonitetne ocene lahko vpliva tudi na zmanjšanje likvidnosti vrednostnega papirja, zaradi česar ga je težje prodati.

Upravljaivec meri kreditno tveganje z rednim spremljanjem bonitetnih ocen izdajateljev vrednostnih papirjev s strani priznanih bonitetnih agencij Fitch, Moody's ter Standard & Poor's. Sektor upravljanja naložb spremlja spremembe bonitetnih ocen dnevno, na zadnji dan v mesecu pa se pripravi poročilo o kreditnem tveganju, ki vsebuje podatke o izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ter njegovih bonitetnih ocenah, ločeno po bonitetnih agencijah Fitch, Moody's ter Standard & Poor's.

Med različnimi bonitetnimi ocenami treh priznanih bonitetnih agencij upravljaivec upošteva tisto, ki je najnižja, med enakimi pa bonitetno oceno, ki je novejša. Pri naložbah v izdajatelje, ki nimajo bonitetne ocene, se upošteva bonitetna ocena večinskega lastnika, v kolikor je bila lastniku ocena tudi dodeljena.

V primeru, da je delež dolžniških vrednostnih papirjev z nizko bonitetno oceno previsok glede na zakonska določila in naložbeno politiko kritnega sklada, se sprejme ukrep preusmeritve naložb z nizko bonitetno oceno k naložbam z višjo bonitetno oceno.

Naložbe v dolžniške vrednostne papirje predstavljajo večino naložbenega portfelja sklada. Na zadnji dan v letu 2022 je v obveznicah 111,2 milijona evrov sredstev ali 82,6 odstotka celotnega naložbenega portfelja. Struktura dolžniških naložb, glede na bonitetni razred, se močneje poveča v bonitetnem razredu od AA- do AAA, za 26,6 odstotnih točk, na 34 odstotkov vseh dolžniških vrednostnih papirjih. V bonitetnem razredu A- do A+ ostaja delež na enaki ravni, pri 33,7 odstotkih. Delež naložb v obveznice z bonitetno oceno BBB- do BBB+ na dan 31. 12. 2022 znaša 28 odstotkov dolžniškega portfelja, kar je 16 odstotnih točk manj kot leto prej. Brez bonitetne ocene je za 1,8 odstotkov dolžniških vrednostnih papirjev. Ta delež pripada obveznicam slovenskih izdajateljev Incom in Calcit ter ruskim državnim obveznicam, kjer so bonitetne agencije zaradi povečanega in težko opredeljivega kreditnega tveganja, svoje ocene umaknile (Rusija v februarju 2022 začela z agresijo nad Ukrajino, uvedene sankcije do Rusije s strani razvitih zahodnih držav).

Preglednica 162: Struktura naložb v dolžniške vrednostne papirje po bonitetni oceni

Bonitetni razredi (po lestvici Standard & Poor's)	31.12.2022		31.12.2021	
	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)	Vrednost (v evrih)	Delež (v odst.)
Od AA- do AAA	37.849.478	34,0	19.745.761	17,5
Od A- do A+	37.470.647	33,7	34.965.126	31,0
Od BBB- do BBB+	31.183.645	28,0	49.911.371	44,2
Od BB- do BB+	2.726.400	2,5	5.603.588	5,0
Nižje od BB-		0,0	0	0,0
Brez bonitetne ocene	1.987.630	1,8	2.581.278	2,3
SKUPAJ OBVEZNICE	111.217.800	100,0	112.807.124	100,0

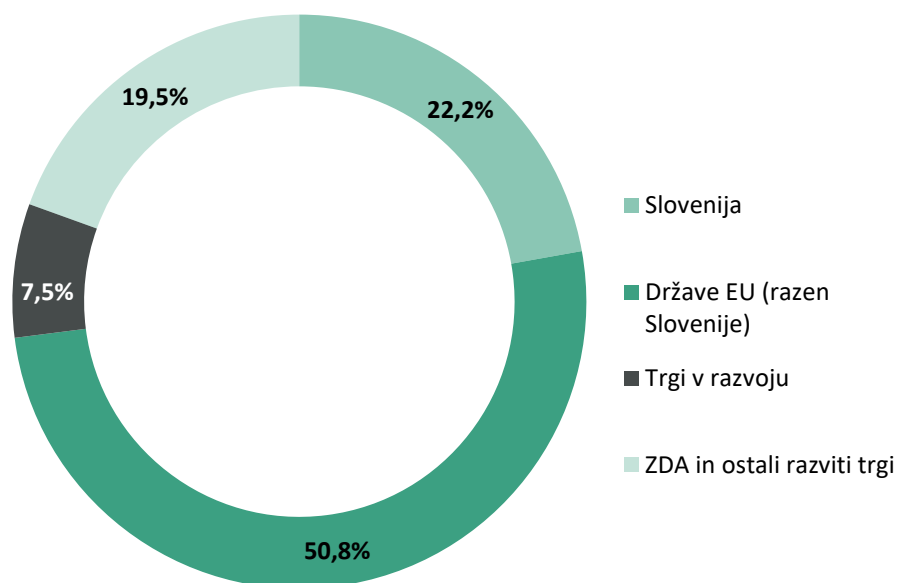
V skladu z osnovnimi oziroma dodatnimi omejitvami naložb, ki so opredeljene v Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada MZS, se sredstva nalagajo tudi v vrednostne papirje, ki nimajo določene bonitetne ocene s strani treh priznanih bonitetnih agencij Moody's, Fitch in Standard & Poor's. Izjava o naložbeni politiki določa najvišjo dopustno skupno izpostavljenost do visoko tveganih finančnih instrumentov, med katere se uvrščajo tudi te naložbe. Hkrati je pri MZS določena še dodatna omejitev najvišje izpostavljenosti do posameznega izdajatelja, ki mu bonitetna ocena ni bila dodeljena.

Po določilih 3. odstavka 284. člena ZPIZ-2 se, v okviru upravljanju tveganj, pri ocenjevanju kreditne sposobnosti izdajateljev finančnih instrumentov, v katere so naložena sredstva pokojninskega sklada, in oseb, do katerih je pokojninski sklad izpostavljen, upravljavec ne sme izključno ali samodejno opirati na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne agencije.

Upravljavec za izpolnjevanje te zahteve dnevno spremlja tudi druge neodvisne ocene kreditnega tveganja. Na zadnji dan v mesecu se pripravi poročilo o pribitkih zahtevane donosnosti nad netvegano obrestno mero, s pomočjo podatkov Bloombergovega modela ocenjevanja kreditnega tveganja (Bloomberg Default Risk Model) pa se pripravi še poročilo o implicitnih bonitetnih ocenah izdajateljev. Izračuni so narejeni za vsa kotirajoča podjetja, ki redno objavljajo finančne informacije o svojem poslovanju in model zagotavlja bonitetne ocene tudi za izdajatelje, ki sicer niso pridobili ocene s strani katere od treh največjih bonitetnih agencij.

Kreditno tveganje se dodatno obvladuje z geografsko in panožno razpršitvijo naložbenega portfelja. Izdajatelji s sedežem v državah Evropske unije, razen Slovenije, imajo največji delež. Na dan 31. 12. 2022 znaša 51 odstotka naložbenega portfelja. Delež naložb izdajateljev iz ZDA in ostalih razvitih trgov znaša 19,5 odstotka, z Slovenije 22,2 odstotka in iz trgov v razvoju 7,5 odstotka.

Slika 15: Delež naložb po posameznih geografskih področjih

2.1.6 Tveganje glede trajnosti

Tveganje glede trajnosti pomeni okoljski, socialni ali upravljavski dogodek ali okoliščino, ki ima lahko v primeru, da do nje pride, dejanski ali potencialen znaten negativni vpliv na vrednost naložbe kritnega sklada MZS. Pri nalaganju sredstev kritnega sklada se upošteva tudi dolgoročne učinke naložb na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb.

Obstaja interes, da so naložbe kritnega sklada dolgoročno družbeno odgovorne, do narave, socialnega okolja in upravljanja družb katerih finančni instrumenti sestavljajo portfelj. Pri odločanju in nalaganju sredstev kritnega sklada se upošteva nekatere kriterije, ki lahko imajo negativni učinek na okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja družb.

Zasleduje se povprečno ESG oceno (angleško: Environmental, Social, Governance) celotnega portfelja kritnega sklada, za del, za katerega so podatki razpoložljivi. Za povprečno ESG oceno vseh izdajateljev, ki sestavljajo portfelj kritnega sklada, za katere je podatek dostopen, obstaja cilj, da je višja od 45, na lestvici od 0 do 100. Pri čemer nižja ESG ocena predstavlja višjo stopnjo tveganja.

Preglednica 163: Povprečna ESG ocena kritnega sklada MZS

Portfelj	31.12.2022		30.06.2022	
	Delež naložb z ESG oceno	Povprečna ESG ocena	Delež naložb z ESG oceno	Povprečna ESG ocena
Moj zjamčeni sklad	65,8%	62	64,8%	60

Pri upravljanju sredstev se upošteva tudi seznam izključitvenih panog v katere se sredstva kritnega sklada neposredno ne nalagajo.

Preglednica 164: Seznam izključitvenih panog

Panoga	Dejavnost
Alkohol	proizvodnja in trgovina na drobno
Tobak	proizvodnja in trgovina na drobno
Zabavna industrija za odrasle	proizvodnja in trgovina na drobno
Igralništvo	proizvodnja in storitve
Proizvodnja premoga za ogrevanje*	rudarstvo ali proizvodnja energije iz premoga
Nafta iz skrilavcev	proizvodnja
Jedrska energija	proizvodnja
Vojaška industrija	proizvodnja
Sporni proizvajalci orožja	proizvodnja protipehotnih min, kasetnega streliva, kemičnega in biološkega orožja ter jedrskega orožja, pa tudi trgovina na drobno z navedenim

2.1.7 Likvidnostna tveganja

Likvidnostno tveganje je tveganje, da kritni sklad ne more zagotoviti zadostnih denarnih sredstev za pokrivanje izrednih in tekočih obveznosti. Spremlja se na dnevni osnovi glede na neto prejemke oziroma izdatke v posamezni sklad, delež visoko likvidnih naložb in glede na obseg dodatnih likvidnih sredstev.

Likvidnostno tveganje se ugotavlja z izračunavanjem količnika likvidnosti kritnega sklada, ki predstavlja razmerje med likvidnimi sredstvi ter dospelimi in kmalu dospelimi obveznostmi. Količnik likvidnosti se izračunava vsak prvi delovni dan v tednu z obrazcem Z-LIKV-1, sestavljenim iz dveh delov. Prvi del predstavlja začetno stanje denarnih sredstev in pričakovane denarne prilive v okviru delovnega tedna. Drugi del predstavlja denarne odlive (dejanske in pričakovane) in končno stanje denarnih sredstev.

Za obvladovanje tovrstnega tveganja Upravljavec spremlja dnevno likvidnost kritnega sklada tudi preko dnevnih prejemkov in izdatkov, zapadlosti naložb in zahtevkov za izplačilo oziroma prenos sredstev zavarovancev.

Likvidnostno tveganje posamezne naložbe kritnega sklada lahko nastopi takrat, ko se zniža obseg trgovanja s finančnim instrumentom. Povečanje likvidnostnega tveganja lahko nastopi ob zmanjšanju likvidnosti posamezne naložbe ali zmanjšanju likvidnosti celotnega kapitalskega trga. V primeru, da je delež manj likvidnih vrednostnih papirjev previsok glede na zakonska določila in naložbeno politiko kritnega sklada, se sprejme ukrep preusmeritve naložb z nizko likvidnostjo k naložbam z večjim obsegom trgovanja oziroma k naložbam na bolj likvidnih kapitalskih trgih.

2.1.8 Operativna tveganja

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Upravljevec ima za upravljanje operativnih tveganj vzpostavljen učinkovit sistem pooblastil, vodenja poslovnih procesov in notranjih kontrol. Za kritične procese ima izdelane načrte neprekinjenega poslovanja ter sprejete posamezne politike in dokumente na njihovi podlagi.

V letu 2022 ni bilo zaznanih pomembnejših sprememb v ugotovljenih izpostavljenostih operativnim tveganjem.

2.2 ČISTA VREDNOST SREDSTEV KRITNEGA SKLADA

Preglednica 165: Čista vrednost sredstev

v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. SREDSTVA	137.819.081	143.619.274	96
II.B. Finančne obveznosti	0	0	-
II.C. Poslovne obveznosti	584.397	916.981	64
II.D. Druge obveznosti	0	0	-
ČISTA VREDNOST SREDSTEV (I.-II.B. – II.C. – II.D.)	137.234.684	142.702.293	96

2.3 IZPOSTAVLJENOST NALOŽB KRITNEGA SKLADA

Izpostavljenosti naložb kritnega sklada do posameznih oseb so prikazane kot izpostavljenosti izključno iz naložb in njihovi deleži so izračunani na osnovi celotne vrednosti naložbenega portfelja.

Preglednica 166: Izdajatelji, do katerih je KS izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR D.D.		6.922.346	5,1%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		4,4%
KBM11	podjetniške obveznice		0,7%
Republika Slovenija		12.189.344	9,0%
RS66	državne obveznice		4,5%
RS74	državne obveznice		3,0%
SLOREP3.125_08/07/45	državne obveznice		1,5%
SKUPAJ		19.111.690	28,2%

Preglednica 167: Izpostavljenost do skrbnika 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR D.D.		6.922.346	5,1%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		4,4%
KBM11	podjetniške obveznice		0,7%
SKUPAJ		6.922.346	5,1%

Celotno izpostavljenost sklada do skrbnika predstavljamo v poglavju [3.2.](#)

Preglednica 168: Izpostavljenost do posameznega delodajalca, ki financira PN 2022

Izdajatelj oz. posamezna naložba	Vrsta naložbe	Vrednost	Delež
Sava Infond d.o.o.		5.492.731	4,2%
INFOND GLOBALNI DELNIŠKI	investicijski sklad, delniški		0,5%
NFOND KRATKOROČNE OBVEZNICE-EUR	investicijski sklad, obvezniški		1,5%
INFOND RAZVITI TRGI	investicijski sklad, delniški		1,1%
INFOND TEHNOLOGIJA	investicijski sklad, delniški		0,4%
INFOND ZDRAVSTVO	investicijski sklad, delniški		0,7%
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR D.D.		6.922.346	5,1%
NKBM - EUR	denar in denarni ustrezniki		4,4%
KBM11	obveznica-podjetniška podrejena		0,7%
SPARKASSE BANKA D.D.		5.006.199	3,7%
Sparkasse - EUR	denar in denarni ustrezniki		3,7%
SKUPAJ		17.421.276	13,0%

2.4 NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Kritni sklad je dne 30.09.2016 pridobil naložbeno nepremičnino, ki v naravi predstavlja pisarniške in parkirne prostore na naslovu Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana.

2.5 ZASTAVA IN POSOJANJE PREMOŽENJA KRITNEGA SKLADA

Kritni sklad na zadnji dan leta 2022 ni imel zastavljenega premoženja, premoženja tudi ni posojal. Kritni sklad nima najetih ali odobrenih posojil.

2.6 VREDNOSTI OBVEZNOSTI DO ČLANOV V MIROVANJU

Obveznosti do članov v mirovanju je na zadnji dan leta 2022 znašala 24.623.241 evrov.

2.7 DOSEGANJE ZAJAMČENE DONOSNOSTI

Kritni sklad ima na dan 31. 12. 2022 terjatev do upravljavca iz naslova nedoseganja zajamčene donosnosti v znesku 3.516. V letu 2022 je upravljavec vplačal 12.459 evrov denarnih vplačil iz naslova nedoseganja zajamčenega donosa za zavarovance, ki so redno ali izredno prenehali z zavarovanjem.

3 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Pojasnilo št. 11: Finančni prihodki

Finančni prihodki so znašali skupaj 3.317.929 evrov in so dosegli indeks 79 glede na enako obdobje preteklega leta. Strukturo prihodkov naložb upravljavca predstavlja v nadaljevanju.

Preglednica 169: Struktura finančnih prihodkov

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Prihodki iz dividend in deležev	163.159	132.536	123
Prihodki od obresti	2.536.832	2.451.339	103
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	170.291	6.326	2692
Prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	0	1.114.912	0
Drugi finančni prihodki	447.647	488.278	92
SKUPAJ	3.317.929	4.193.392	79

Pod postavko Drugi finančni prihodki se uvrščajo prihodki od odstopa dela upravljalvske provizije v višini 46.222 evrov, netirane pozitivne tečajne razlike v višini 397.327 evrov (skupna vrednost pozitivnih tečajnih razlik je 559.612 evrov in skupna vrednost negativnih tečajnih razlik je -162.285 evrov) ter ostali drugi prihodki.

Pojasnilo št. 12: Prihodki od naložbenih nepremičnin

Prihodki od naložbene nepremičnine so se v letu 2022 povečali v primerjavi z letom 2021, zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost (dne 30.09.2022 pridobili cenitev pooblaščenega cenilca o vrednosti nepremičnine).

Preglednica 170: Struktura prihodkov od naložbenih nepremičnin

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Prihodki od oddajanja v najem	53.609	49.230	109
Prihodki iz spremembe poštene vrednosti	87.000	0	-
SKUPAJ	140.609	49.230	286

Pojasnilo št. 13: Finančni odhodki

Skupni finančni odhodki kritnega sklada so v letu 2022 znašali 7.855.624 evrov.

Prevrednotovalni finančni odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti so v letu 2022 netirano dosegli 7.788.915 evrov. Kritni sklad je v letu 2022 dosegel skupno vrednost prevrednotovalnih prihodkov v višini 719.533 evrov in skupno vrednost prevrednotovalnih odhodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti v višini 8.508.449 evrov.

Preglednica 171: Struktura finančnih odhodkov

v EUR	1.12.2022	1.12.2021	Indeks
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	66.709	837	7970
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	7.788.915	0	-
Drugi finančni odhodki	0	0	-
SKUPAJ	7.855.624	837	938545

Pojasnilo št. 14: Odhodki naložbenih nepremičnin

Odhodki naložbene nepremičnine v letu 2022 znašajo 5.172 evrov, kar predstavlja indeks 105 glede na leto 2021.

Pojasnilo št. 15: Odhodki v zvezi z upravljanjem kritnega sklada

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada, ki se tičejo kritnega sklada zajemajo provizijo za upravljanje, odhodke v zvezi z banko skrbnico in druge odhodke, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad.

Skupna obračunana provizija za upravljanje kritnega sklada je v letu 2022 znašala 1.366.438 evrov ter je glede na leto 2021 nižja za 3 odstotke.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritne sklade, so v letu 2022 znašali 137.145 evrov, v letu 2021 pa 140.191 evrov.

Preglednica 172: Struktura odhodkov v zvezi z upravljanjem in poslovanjem

v EUR	1-12/2022	1-12/2021	Indeks
Provizija za upravljanje	1.366.438	1.408.184	97
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	26.988	31.077	87
Odhodki v zvezi z revidiranjem	20.272,29	10.421	195
Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	26.197	17.220	152
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	76	322	24
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili bremenijo KS	137.145	140.191	98
SKUPAJ	1.577.116	1.607.415	98

Pojasnilo št. 16: Čisti poslovni izid

Izkaz poslovnega izida kritnega sklada je negativen, in sicer -5.979.375 evrov in se v celoti pripiše na osebne račune zavarovancev. Upravljaivec za kritni sklad vodi ločeno podatek o zajamčenem donosu in o razliki nad zajamčeno donosnostjo.

3.1 ROKI IN NAČIN PRIPISOVANJA DOSEŽENEGA DOBIČKA KRITNEGA SKLADA

Čista vrednost kritnega sklada se izračuna tako, da se od vrednosti sredstev odštejejo obveznosti kritnega sklada.

Upravljaavec izračuna čisto vrednost sredstev kritnega sklada in VEP kritnega sklada na obračunski dan. Obračunski dan predstavlja zadnji dan v mesecu. Upravljaavec izračuna VEP po stanju na obračunski dan najkasneje tretji delovni dan po obračunskem dnevu.

Obračunsko obdobje za izračun čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja kritnega sklada je obdobje med dvema zaporednima obračunskima dnevu.

Vplačila, prispela na poseben denarni račun kritnega sklada znotraj obračunskega obdobja, in popolne zahteve za izplačilo, ki jih upravljaavec prejme znotraj obračunskega obdobja, se štejejo kot vplačila oziroma izplačila tega obračunskega obdobja.

Zajamčena VEP se izračuna tako, da se zajamčena VEP kritnega sklada predhodnega obračunskega dne poviša za mesečno zajamčeno donosnost.

Če je dejanska čista vrednost sredstev na obračunski dan nižja od zajamčene vrednosti sredstev, upravljaavec oblikuje rezervacije za nedoseganje zajamčenega donosa v skladu z ZPIZ-2.

Za vse zavarovance kritnega sklada velja omejitev, da sme vrednost sredstev kritnega sklada na osebni račun zavarovanca presegati zajamčeno vrednost sredstev kritnega sklada na osebni račun zavarovanca za največ 10 odstotkov. Po potrebi se zato izvede povišanje zajamčene vrednosti sredstev kritnega sklada na osebni račun zavarovanca in sicer tako, da se opravi korekcija števila zajamčenih enot premoženja kritnega sklada na osebni račun zavarovanca.

3.2 POSLI Z UPRAVLJAVCEM, SKRBNIKOM IN POVEZANIMI OSEBAMI

Preglednica 173: Podatki o sklenjenih poslih s povezanimi osebami v letu

Naziv povezane osebe	Datum	Posel	Znesek
Banka Intesa Sanpaolo d.d.	do 30.11.2022	vodenje TRR	
Nova KBM d.d.	od 01.12.2022	Vodenje TRR	
Sava Infond d.d.	celo leto	prodaja in nakupi točk VS	939.247

Izpostavljenost kritnega sklada do Nove KBM d. d., na dan 31. 12. 2022 predstavlja stanja denarnih sredstev na TRR (tako v EUR valuti kot v USD valuti), obveznosti po prejetih računih in obveznosti do skrbniške provizije za december 2022. Izpostavljenost kritnega sklada do Sava pokojninske družbe, d. d., predstavlja obveznost do vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov ter stroškov, ki se razporedijo po ključu za december 2022. Delež izpostavljenosti je izračunan glede na celotno doseženo vrednost aktive sklada na dan 31. 12. 2022.

Preglednica 174: Izpostavljenost do skrbnika in upravljavca

Na dan 31.12.2022	Vrsta povezanosti	Vrednost	Delež
Nova KBM d.d.	skrbniška banka	5.995.615	4,4%
Sava pokojninska družba d.d.	upravljavec	133.279	0,1%
SKUPAJ		6.128.894	4,5%

3.3 VPLAČANE PREMIJE

Preglednica 175: Vplačane premije

v EUR	2022	2021
Vplačane premije	7.988.522	8.315.835

3.4 IZPLAČANE ODKUPNE VREDNOSTI

Upravljavec je pri izplačilih odkupnih vrednosti, navedenih v spodnjih preglednicah, v letu 2022 kril skupaj 12.459 evrov iz naslova zagotavljanja zajamčene donosnosti.

Preglednica 176: Odkupne vrednosti rednega in izrednega prenehanja

v EUR	2022	2021
Redno prenehanje	4.641.484	4.952.374
Renta pri upravljavcu	3.169.902	3.246.105
Renta pri drugem izvajalcu	100.167	129.114
Izplačilo	1.371.416	1.577.155
Izredno prenehanje	625.822	1.024.268
Izstop	241.867	565.487
Smrt	383.955	458.781

V skladu s 417. členom ZPIZ-2 so mogoča izplačila odkupnih vrednosti, ki predstavljajo uveljavljanje pravice zavarovanca do dviga sredstev.

Preglednica 177: Enkraten dvig sredstev

v EUR	2022	2021
Izplačilo odkupne vrednosti	1.204.774	1.108.567

3.5 PRENOSI PREMOŽENJA MED IZVAJALCI POKOJNINSKIH NAČRTOV

Preglednica 178: Prenosi med izvajalci

v EUR	2022	2021
Od upravljavca	1.155.103	613.049
K upravljavcu	741.985	299.221

3.6 PRENOSI PREMOŽENJA MED KRITNIMI SKLADI SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Preglednica 179: Prenosi med skladi

v EUR	2022	2021
Iz sklada	1.058.983	627.546
Na sklad	589.658	187.132

3.7 REZULTAT POSLOVANJA

Upravljavec pri upravljanju sredstev kritnega sklada zagotavlja zajamčeno donosnost na čisto vplačilo v višini 60 odstotkov povprečne donosnosti državnih vrednostnih papirjev. Zavarovanci prevzemajo naložbena tveganja nad zajamčenim donosom.

Zajamčen VEP je konec leta 2022 znašal 20,8468, konec leta 2021 je bila njegova vrednost 20,8360. Zajamčena donosnost je znašala 0,05 odstotka.

Konec leta 2022 je VEP znašal 21,7417 evrov, konec leta 2021 je bila njegova vrednost 22,7001 evrov. Z upravljanjem naložb je bila v letu 2022 ustvarjena donosnost -4,22 odstotka. V primeru, če je donosnost pod zajamčeno, ima upravljalec oblikovane rezervacije. Le-te so na dan 31.12.2022 bile oblikovane v višini 289.376 evrov.

4 POJASNILA K IZKAZU PREMOŽENJA

Izkaz premoženja prikazuje naložbe kritnega sklada na dan 31. 12. 2022 po vrsti, izvirni valuti, knjigovodsko vrednost, delež med celotno bilančno vsoto in delež med naložbami ter ciljne deleže naložb po pokojninskem načrtu oziroma izjavi o naložbeni politiki.

4.1 UPRAVLJAVSKA PROVIZIJA POSAMEZNEGA INVESTICIJSKEGA SKLADA

Kritni sklad na dan 31. 12. 2022 v delnicah in enotah investicijskih skladov ni imel naloženih več kot 20 odstotkov svojih sredstev.

4.2 ALTERNATIVNI INVESTICIJSKI SKLADI

Kritni sklad je na dan 31. 12. 2022 izkazoval naložbe v petih alternativnih investicijskih skladih (AIS) v skupni višini 5.861.559 evrov.

Naložba v Invesco Real Estate European Fund (RE-EF) znaša 966.450 evrov. Odprt nepremičninski AIS upravlja Invesco Real Estate Management S.a.r.l. Naložbe AIS predstavlja portfelj razpršenih poslovnih nepremičnin, kot so pisarniški prostori, logistične, industrijske in trgovske nepremičnine. AIS investira v nepremičnine na območju držav Evropske unije v deležu vsaj 60 odstotkov vseh sredstev sklada, ostalo v nepremičnine na območju ostalih evropskih držav.

Naložba v Prologis European Logistics Fund (PELF) znaša 1.705.150 evrov. Odprt nepremičninski sklad upravlja Prologis Management II S.a.r.l. Sklad sredstva nalaga v najsodobnejše logistične nepremičnine v Evropi v vseh izvedbenih fazah: v fazi načrtovanja nepremičnine, njene izgradnje in/ali obnove obstoječe nepremičnine.

Naložba v PATRIZIA Living Cities Residential (LCR) Fund znaša 1.197.804 evrov. Odprt nepremičninski sklad upravlja PATRIZIA Real Estate Investment Management S.à r.l. Sklad sredstva nalaga v razpršen portfelj evropskih stanovanjskih nepremičnin.

Naložba v sklad Macquarie Super Core Series 2 (MSCIF 2) znaša 1.060.116 evrov. Macquarie je največji svetovni upravljavec infrastrukturnih skladov, sklad MSCIF 2 nalaga sredstva v core infrastrukturne naložbe. Gre za nadaljevanje sklada Super Core Series 1. Sklad večino sredstev investira v naložbe regulirane core infrastrukture, kot na primer oskrbovalna podjetja, energija, transport, telekomunikacije in podobno. Bistvena lastnost takih naložb je stabilnost in predvidljivost denarnih tokov.

Naložba v sklad MV Senior II Feeder 1 ULH SCSp znaša 932.039 evrov. MV Credit je eden od upravljavcev zasebnega dolga (private debt) z najdaljšim stažem (20 let). Deluje pod okriljem Natixisa, ki je eno največjih podjetij na svetu za upravljanje premoženja, s preko 1 trilijon ameriških dolarjev (1000 milijard) sredstev v upravljanju.

MV Credit deluje na upper mid-market segmentu podjetij z EBITDA 30-100 mio EUR, v Zahodni Evropi. Cilja na podjetja s stabilnimi denarnimi tokovi, nizkim CAPEX-om in iz necikličnih panog. Posojila so zavarovana, direktna in povečini sponzorirana.